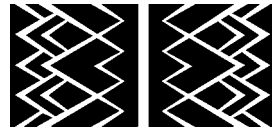

RIIGIKOGU
AASTARAAMAT
2009/2011

Riigikogu aastaraamat
2009/2011

Aastaraamat koondab perioodi
14. september 2009 – 26. märts 2011
ning on valminud Riigikogu Kantslei ja
Eesti Rahvusraamatukogu koostöona

Peatoimetaja *Aivar Jarne*
Koostanud ja toimetanud *Rita Hillermaa* ja *Piret Viljamaa*
Keeleliselt toimetanud *Inna Saaret* ja *Gerli Eero*
Kujundanud ja küljendanud *Rein Seppius*
Fotod: Riigikogu Kantslei, Teet Malsroos

ISSN 1736-776X

Autoriõigus – Riigikogu Kantslei 2011, Eesti Rahvusraamatukogu 2011

Hea lugeja!

Siit avanev Riigikogu aastaraamat ei ole lihtsalt üks järjekordne sinine vihik jätkuks eelnevatele, vaid võtab omamoodi kokku kogu XI Riigikogu töö. Viimased poolteist aastat, mis siin käsitlemist leiavad, olid ühest küljest töömahukad ning teisalt kandsid valimiste-eelse aja pitsarit, mis ikka iseloomustab lõpetava parlamendikoosseisu tegemisi.

Tõise poole pealt annab viimasele neljale istungjärgule kindlasti tooni asjaolu, et toimus rohkem sisukaid arutelusid nii täiskogus kui ka komisjonides, seda ka seoses kodu- ja töökorra seaduses toimunud muudatustega. Alates 2009. aasta sügisest on Riigikogu fraktsioonidel võimalus algatada olulise tähtsusega riiklike küsimuste arutelu ning komisjonidel koostada raporteid. Tuleb kohe märkida, et vaadeldaval perioodil oligi päevakorras 19 olulise tähtsusega riikliku küsimuse arutelu, mis hõlmasid laia temaderingi alates Läänemere gaasijuhtimest kuni haridus- ja sotsiaal-teemadeni.

Infotunni korda muudeti nii, et parlamendi-liikmed saaksid peaministrile regulaarselt küsimusi esitada. Infotund kui parlamentaarse kontrolli üks vahend võimaldab seda nüüd teha ajakohasemalt ja operatiivsemalt. 2010. aasta kevadel jõustusid kodu- ja töökorra muudatused, mis võimaldavad Riigikogul kasutada Lissaboni lepinguga liikmesriikide parlamentidele antud õigusi rääkida rohkem kaasa liidu otsustus-protsessis.

Ei saa märkimata jätta seda, et detsembris 2009 võttis Riigikogu vastu kõigi fraktsioonide algatatud kõrgemate riigiteenijate ametipalkade seaduse. Kaotati senine kord, kus riigi kõrgemate ametiisikute ametipalgad sõltusid Eesti keskmisest palgast. Uus seadus määrab ära kõrgemate riigiteenijate kõrgeima palgamäära, mille alusel arvutatakse vastavalt koefitsientidele teised loetletud ametipalgad. Seadus jõustub tuleva aasta algul.

Seadusloome poole pealt näitavad koosseisude järjepidevust põhiseaduse muudatused, mis puudutavad riigikaitse juhtimist. Vabariigi Presidendi algatatud põhiseaduse muudatused on praeguseks heaks kiitnud nii XI kui ka XII Riigikogu.

Järjepidevusele veelgi laiemal pinnal osutavad ka hiljutised valimistulemused, rahva tahtena valiti enamuses parlamenti tagasi senist valitsuskoalitsiooni esindavad poliitilised jõud. Küllap on see tunnustuseks ka XI Riigikogu pingutustele majanduskriisiga toimetulekuks, mille ühe lisaväärtusena on meil sellest aastast kasutusel euro.

Järjepidevust näitavad ka meie majasisesed toimetamised. Üheks selliseks oli Riigikogu sisese e-parlamendi töörühma tegevus, mis andis tõe ja suuna lähiaastate arengule. Selle töö tulemusena on Riigikogu liikmetel tänapäevane e-töölaud. Kantselei loodud kaasamise töörühm analüüsis kodanikuühenduste ja huvirühmade Riigikogu töösse kaasamise olukorda ning tegi ettepanekuid kaasamismeetodite täiustamiseks. Ühe ettepaneku kohaselt luuakse raamistik, mis muu hulgas hõlmab e-kaasamise arengupõhimõtteid Riigikogus laiemalt.

Üheks e-kaasamise suunaks on kindlasti sotsiaalmeedia laiem kasutuselevõtt. Riigikogu liikmetel on nüüd võimalus ka Riigikogu kodulehel personaalsetele veebilehtedele sotsiaalmeedia linke lisada ning nende kaudu oma sõnumitega rahvani jõuda. Olgu märgitud, et XI koosseisu liikmeist oli üle kolmandiku liitunud sotsiaalvõrgustikega, enim kasutati Facebooki ja Twitterit. 2010. aasta sügisest kasutab neid võrgustikke ka Riigikogu kui institutsioon.

XI koosseis ulatab oma viimase aasta tööga käe uuele Riigikogule. Järgmine aastaraamat kajastab juba XII Riigikogu esimese pooleteise aasta tegemisi ning selle sisuga täitmine jääb uue koosseisu ülesandeks. Jõudu tööle!

Heiki Sibul
Riigikogu Kantselei direktor

Sisukord

Saatesõna <i>Heiki Sibul</i>	3
Riigikogu XI koosseis: Juhatus. Fraktsioonid.	6
Juhatus	7
Fraktsioonid	8
Koosseisu muudatused	11
Fakte Riigikogu liikmete kohta	11
Riigikogu komisjonid ja õigusloome	12
Euroopa Liidu asjade komisjon	13
Keskkonnakomisjon	14
Kultuurikomisjon	16
Maaelukomisjon	18
Majanduskomisjon	20
Põhiseaduskomisjon	22
Rahanduskomisjon	23
Riigikaitsekomisjon	25
Sotsiaalkomisjon	28
Väliskomisjon	30
Õiguskomisjon	32
Muud komisjonid	33
Seadusandlus	34
Statistika	43
Ülevaade riigieelarve arutelust	45
Parlamentaarne kontroll ja muu tegevus	48
Parlamentaarne kontroll	49
Arupärimised	49
Kirjalikud küsimused	50
Infotunniküsimused	51
Umbusaldushääletused	52
Muu kontrolltegevus	53
Tegevus muudes valdkondades	55
Riigikogu liikmete ühendused	59
Välissuhtlus	61
Riigikogu delegatsioonid	67
Parlamendirühmad	71
Nii kaugel ja samas nii lähedane Hiina <i>Kalev Kallo</i>	73
Riigikogu ja avalikkus	75
Poliitikud ja parlamendid internetiajastul <i>Siiri Sillajõe</i>	79

RIIGIKOGU XI KOOSSEIS: JUHATUS JA FRAKTSIOONID

Ühtki Eesti ühiskonna probleemidest ei saa lahendada ühe lihtsa otsuse või loosungiga. Ükski lahendus ei ole kõigi meelest õige. Täiskasvanuks saanud riigis ei näita parlamendi töö tulemuslikkust seaduseks saanud sõnade summa. Rahva esinduskogu põhitöök on jääb ka edaspidi uute seaduste vastuvõtmine ja olemasolevate kohendamine. Siiski näitab Riigikogu professionaalsust tema liikmete tahe ühiskonna üldtähtsaid probleeme arutada, lahendusi otsida ja läbi rääkida.

(Vabariigi Presidendi Toomas Hendrik Ilvese kõnest sügisistungjärgu avamisel, 13.09.2010)

Demokraatia tähendab õigust teha mitte üksnes õigeid, vaid ka valesid otsuseid.

(Tallinna Ülikooli avaliku poliitika professori Georg Sootla kõnest Riigikogus, 23.09.2010)

Juhatus

Meie töö on hoida lootust paremale homsele, leevendada inimeste muret nende käekäigu ja tuleviku pärast ning hoida nende usku /.../ Ja seda lootust ei tohi me petta.

(Riigikogu esimehe Ene Ergma kõnest sügisistungjärgu avamisel, 13.09.2010)

JUHATUSE VALIMISED:

25. märts 2010

Esimees Ene Ergma

Esimene aseesimees Keit Pentus

Teine aseesimees Jüri Ratas

Esimene aseesimees
Keit Pentus

Esimees
Ene Ergma

Teine aseesimees
Jüri Ratas

Juhatuse valimise hääletustulemused

Esimehe valimised:

Ene Ergma: 55 häält

Indrek Saar: 42 häält

kehtetuid sedeleid 3.

Hääletamisest osa võtnud Riigikogu liikmete arv: 100.

Aseesimeeste valimised:

Keit Pentus: 52 häält

Jüri Ratas: 47 häält

kehtetuid sedeleid 1.

Hääletamisest osa võtnud Riigikogu liikmete arv: 100.

Fraktsioonid

Eesti Keskerakonna fraktsioon (K)

Fraktsioonides toimunud muudatused on toodud all märkustes.

Esimees
Kadri Simson

Aseesimees
Ain Seppik

Aseesimees
Toomas Varek

Jaak Aab

Enn Eesmaa

Eldar Efendijev

Helle Kalda

Lembit
Kaljuvee

Kalev Kallo

Valeri Korb

Tiit Kuusmik

Kalle Laanet

Lauri Laasi

Heimar Lenk

Inara Luigas

Aadu Must*

Georg
Pelisaar

Nelli
Privalova

Nikolai
Põdramägi*

Jüri Ratas

Rein Ratas

Mailis Reps

Aivar Riisalu

Arvo Sarapuu

Evelyn Sepp

Olga Sõtnik

Toivo Tootsen

Marika Tuus

Vladimir
Velman

* Aadu Must (volitused lõppenud seoses tagasiastumisega 28.10.2009, Tartu Linnavolikogu liige)
Nikolai Põdramägi (kinnitati fraktsiooni liikmeks 29.10.2009, asendusliige)

Eestimaa Rahvaliidu fraktsioon (ERL)*

Esimees
Mai Treial*

Jaanus
Marrandi*

Tarmo Mänd*

Villu Reiljan*

Karel Rütli*

Ester
Tuiksoo

Jaan
Õunapuu*

* Fraktsiooni tegevus lõppes seoses liikmete arvu langemisega alla nõutud miinimumi, kui 08.07.2010 astusid fraktsioonist välja Jaanus Marrandi ja Karel Rütli
Mai Treial (**esimees** alates 11.05.2010, **aseesimees** kuni 11.05.2010)
Jaanus Marrandi (kuni 08.07.2010)
Tarmo Mänd (kuni 12.03.2010)
Villu Reiljan (volitused lõppenud seoses süüdimõistva kohtuotsuse jõustumisega 26.05.2010)
Karel Rütli (kuni 08.07.2010; **esimees** kuni 11.05.2010)
Jaan Õunapuu (kinnitati fraktsiooni liikmeks 31.05.2010, asendusliige)

Eesti Reformierakonna fraktsioon (RE)

Esimees
Peep Aru

Aeesimees
Rein Aidma

Aeesimees
Rain Rosimannus

Robert
Antropov *

Hannes Astok

Ivi Eenmaa

Igor Gräzin

Tõnu Juul

Helmer Jõgi

Raivo Järvi

Katrin Karisma-
Krumm*

Ene Kaups

Urmas Klaas

Tõnis Kõiv

Margus Lepik*

Väino Linde

Lauri Luik

Maret
Maripuu

Silver Meikar

Tatjana
Muravjova

Leino Mägi

Kalle Palling

Keit Pentus

Jaanus
Rahumägi

Mati Raidma

Ülle Rajasalu*

Paul-Eerik
Rummo

Taavi Rõivas

Jaak Salumets

Erik Salumäe

Imre Sooäär

Terje Trei*

Harri
Õunapuu

* Robert Antropov (kuni 25.01.2011)

Katrin Karisma-Krumm (kinnitati fraktsiooni liikmeks 11.01.2010, asendusliige)

Margus Lepik (volitused lõppenud seoses tagasiastumisega 15.06.2010, Valga maavanem)

Ülle Rajasalu (volitused lõppenud seoses tagasiastumisega 20.12.2009, Harju maavanem)

Terje Trei (kinnitati fraktsiooni liikmeks 17.06.2010, asendusliige)

Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon (SDE)

Esimees
Eiki Nestor

Aeesimees
Indrek Saar

Kalev Kotkas

Peeter
Kreitzberg

Kalvi Köva

Sven Mikser

Heljo Pikhof

Hannes
Rumm

Mark
Soosaar

Jüri Tamm*

* Jüri Tamm (kuni 07.12.2010)

Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon (IRL)

Esimees
Mart Laar

Aseesimees
Andres Herkel

Aseesimees
Toomas Tõniste

Ene Ergma

Kaia Iva

Mari-Ann
Kelam

Elle Kull*

Tarmo Kõuts

Ott Lumi*

Marko
Mihkelson

Erki Nool

Mart Nutt

Tiina Oraste*

Liisa-Ly
Pakosta*

Urmas
Reinsalu

Sven Sester *

Margus
Tsahkna

Peeter
Tulviste

Ken-Marti
Vaher

Lauri Vahtre

Trivimi Velliste

* Elle Kull (kinnitati fraktsiooni liikmeks 14.09.2009, asendusliige)
Ott Lumi (volitused lõppenud seoses tagasiastumisega 08.11.2009)
Tiina Oraste (volitused lõppenud seoses tagasiastumisega 30.09.2009, Järva maavanem)
Liisa-Ly Pakosta (kinnitati fraktsiooni liikmeks 09.11.2009, asendusliige)
Sven Sester (kinnitati fraktsiooni liikmeks 01.10.2009, asendusliige)

Erakonna Eestimaa Rohelised fraktsioon (EER)

Esimees
Valdur
Lahtvee

Aseesimees
Marek
Strandberg

Mart Jüssi

Aleksei
Lotman

Maret
Merisaar

Toomas
Trapido

Fraktsiooni mittekuuluvad Riigikogu liikmed

Robert
Antropov

Jaan Kundla

Jaanus
Marrandi

Tarmo Mänd

Karel Rütli

Jüri Tamm

Mai Treial

Ester
Tuiksoo

Jaan
Õunapuu

Robert Antropov (alates 25.01.2011, varem Eesti Reformierakonna fraktsioon)
Jaan Kundla
Jaanus Marrandi (alates 08.07.2010, varem Eestimaa Rahvaliidu fraktsioon)
Tarmo Mänd (alates 12.03.2010, varem Eestimaa Rahvaliidu fraktsioon)
Karel Rütli (alates 08.07.2010, varem Eestimaa Rahvaliidu fraktsioon)
Jüri Tamm (alates 07.12.2010, varem Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon)
Mai Treial (alates 08.07.2010, varem Eestimaa Rahvaliidu fraktsioon)
Ester Tuiksoo (alates 08.07.2010, varem Eestimaa Rahvaliidu fraktsioon)
Jaan Õunapuu (alates 08.07.2010, varem Eestimaa Rahvaliidu fraktsioon)

Koosseisu muudatused

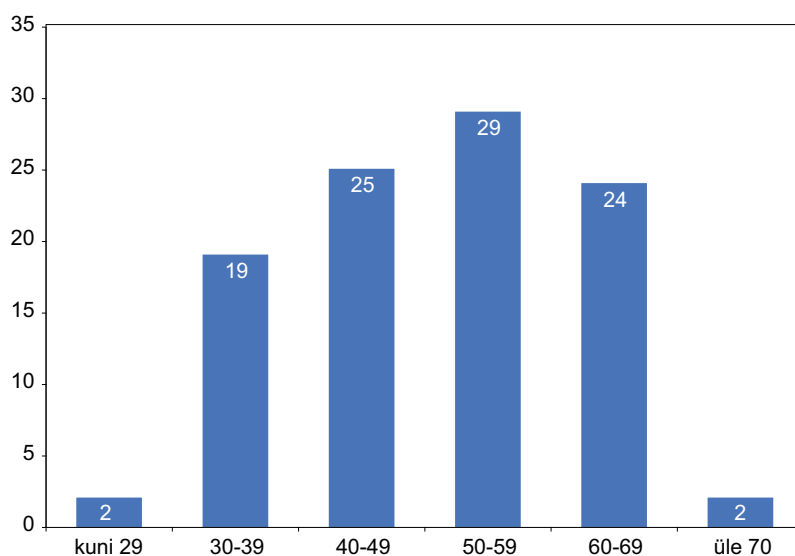
Riigikogust lahkunud

Taavi Veskimägi (IRL) volitused lõppenud 13.09.2009
Tiina Oraste (IRL) volitused lõppenud 30.09.2009
Aadu Must (K) volitused lõppenud 28.10.2009
Ott Lumi (IRL) volitused lõppenud 08.11.2009
Ülle Rajasalu (RE) volitused lõppenud 20.12.2009
Villu Reiljan (ERL) volitused lõppenud 26.05.2010
Margus Lepik (RE) volitused lõppenud 15.06.2010
Urmas Kruuse (RE) volitused lõppenud 16.06.2010

Asemele tulnud

Elle Kull (IRL) asendusliige 14.09.2009
Sven Sester (IRL) asendusliige 01.10.2009
Nikolai Põdramägi (K) asendusliige 29.10.2009
Liisa-Ly Pakosta (IRL) asendusliige 09.11.2009
Katrín Karisma-Krumm (RE) asendusliige 21.12.2009
Jaan Õunapuu (ERL) asendusliige 27.05.2010
Urmas Kruuse (RE) asendusliige 16.06.2010
Terje Trei (RE) asendusliige 17.06.2010

Riigikogu liikmete vanuseline jaotus

Fakte Riigikogu liikmete kohta (23.02.2011, viimase istungipäeva seisuga)

Riigikogus on 24 naist ja 77 meest. Vanim Riigikogu liige on 73- ja noorim 25-aastane. Riigikogu liikmete keskmine vanus on 50 aastat.

53 XI Riigikogu liiget kuulus ka Riigikogu eelmise koosseisu, 26 on olnud IX, 8 VIII ja 7 VII koosseisu. 42 Riigikogu liiget on parlamendis esmakordselt, 36 liiget on olnud kahes, 15 kolmes, 4 neljas ja 4 viies Riigikogu koosseisus.

Riigikogus töötab 11 alatist ja 3 erikomisjoni, registreeritud on 5 fraktsiooni, tegutseb 60 parlamendirühma, 6 delegatsiooni ja 34 muud ühendust.

Eesti Keskerakonna fraktsioonis on 28 liiget (8 naist ja 20 meest),

Eesti Reformierakonna fraktsioonis 30 liiget (7 naist ja 23 meest),

Erakonna Eestimaa Rohelised fraktsioonis 6 liiget (1 naine ja 5 meest),

Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioonis 19 liiget (5 naist ja 14 meest),

Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioonis 9 liiget (1 naine ja 8 meest).

Fraktsiooni ei kuulu 9 Riigikogu liiget (2 naist ja 7 meest).

RIIGIKOGU KOMISJONID JA ÕIGUSLOOME

Eesti vajab mõtete vahetust ja edasiviivat vaidlust. Kriitikast ei piisa, kui seejuures ise konkureerivaid ideesid ja alternatiivseid lahendusi ei pakuta. Ärge tahtkem silmakirjalikku, halvas mõttes poliitkorrektset ühiskonda, kus meeldida tahtmiseks öeldakse üht, kuid seejuures mõeldakse teist. Meil ei ole ideid ja vaatenurki üle, vaid puudu.

(Vabariigi Presidendi Toomas Hendrik Ilvese kõnest, 13.09.2010)

Kolleeg Igor Gräzin rõhutas põhiseaduskomisjonis seda eelnõu arutades korduvalt, et meie põhiseadus ise on mälestis, see on osa kultuuripärandist, see on püha tekst ja seda tuleb sellisena kaitsta. Ma olen Igor Gräziniga nõus, tal on täiesti õigus. Põhiseadus on püha tekst ja seda tuleb kaitsta. Kuid ma täiendan Gräzinit ja lisan, et põhiseadus, olles püha tekst, ei ole siiski surnud tekst, vaid see on elav tekst. Ka elava tekstina on see väga stabiilne tekst, see tähendab, et kui seda muudetakse, siis tuleb seda muuta nii vähe kui võimalik ja nii palju kui vaja.

(Riigikogu liikme Trivimi Velliste sõnavõtt, 28.09.2010)

Euroopa Liidu asjade komisjon

Esimees Marko Mihkelson (IRL)
Aseesimees Ester Tuiksoo (ERL, –)
Enn Eesmaa (K)
Raivo Järvi (RE)
Mari-Ann Kelam (IRL) (komisjoni liige alates
22.10.2009)
Aleksei Lotman (EER)
Maret Maripuu (RE)
Silver Meikar (RE)
Sven Mikser (SDE)
Mart Nutt (IRL)
Rein Ratas (K)
Urmas Reinsalu (IRL) (kuni 22.10.2009)
Mailis Reps (K)
Taavi Rõivas (RE)
Evelyn Sepp (K)
Jüri Tamm (SDE, –)

Vaadeldaval perioodil pidas komisjon 106 istungit, mille jooksul menetleti 70 ELi dokumenti-elnõud. Komisjonide arvamused Euroopa Liidu asjade komisjonile (ELAK): keskkonnakomisjon 9, kultuurikomisjon 1, maaelukomisjon 8, majanduskomisjon 20, põhiseaduskomisjon 13, rahanduskomisjon 11, riigikaitsekomisjon 5, sotsiaalkomisjon 5, väliskomisjon 1, õiguskomisjon 16.

Komisjoni peamisteks teemadeks osutusid Eesti

eurole ülemineku ettevalmistused, IT-agentuuri Eestisse toomine ja Läänemere strateegia käekäik.

Parlamendi tööspeetsiifikast lähtuvalt oli väga oluline Lissaboni lepingu rakendamine Riigikogus, mis tingis kodu- ja töökorra seaduse muutmise. 2010. aasta kevadistungjärgul heaks kiidetud muudatustega on parlamendile antud lisavõimalusi ELi seadusloomeprotsessi mõjutada.

Seadust muutes lähtuti senisest praktikast ja vajadusest esindada Eestit Euroopas ühe seisukohaga, andes samas ka parlamendile võimaluse selleteemalisteks algatusteks. Seni ei ole ükski Riigikogu või valitsuse organ tähendanud subsidiaarsuspõhimõtte rikkumist, vajadust pöörduda Euroopa Kohtu poole või väljendada vastuseisu Euroopa Ülemkogu otsusele hääletusprotseduuri muutmiseks.

Läänemere strateegia tegevuskava rakendamisega seonduvate kuulamiste eesmärk oli toetada ministeeriume ja motiveerida neid aktiivselt strateegiaprojektides osalema.

Komisjoni kuulamistel jõuti järeldusele, et projektid peaksid olema paremini fookuseeritud ning nende arv võiks olla väiksem. Viimane haakub ka Euroopa Komisjoni arvamusega ühtekuuluvuspoliitika tulevikust.

Jätkuva teemana arutas ELAK Euroopa Liidu energiapoliitika seonduvat. Eestile on oluline ELi ühtse energiaturu poole liikumine koos vajalike õigusnormide ning reaalsete energiaühenduste loomisega.

Riigikogu XI koosseisu alustatud ja XII koosseisule üleantavad teemad on ELi mitmeaastane finantsraamistik ja ELi ühisturg. ELAK on finantsraamistiku arutelu alustanud, avaldades ELi ühise põllumajanduspoliitika ja ühtekuuluvuspoliitika

**Euroopa Liidu
asjade komisjoni
liikmete
kohtumine
Euroopa
Komisjoni
eelarvevoliniku
Janusz
Lewandowskiga,
jaanuar 2010**

tuleviku ning finantsraamistiku üldiste suundade suhtes oma seisukoha. Finantsperspektiivi hetkeseisu arutati Eesti vastutavate ametnikega 27. jaanuaril ja Euroopa Komisjoni eelarvevoliniku Janusz Lewandowskiga 28. jaanuaril 2011.

Ühisturu edasise arengu teemaline avakohtumine Euroopa Komisjoni siseturu ja teenuste voliniku Michel Barnier'ga toimus 17. septembril 2010 ning Euroopa Komisjoni kaubanduspeadirektoraadi direktori Signe Ratsoga 24. jaanuaril 2011. Koondav arutelu ja seisukoha andmine Euroopa Komisjoni teatisele „Ühtse turu akt – kõrge konkurentsivõimega sotsiaalne turumajandus (50 ettepanekut ühise tööturu ja ettevõtlusmaastiku ning omavahelise kaubavahetuse parendamiseks)“ toimus samuti 24. jaanuaril 2011.

Komisjoni tegevus eurole üleminekul ja Eesti ettevalmistamisel IT-agentuuri peakorteri rajamiseks keskendus ühelt poolt riigisiseste ettevalmistuste järelevalvele, teisalt osalesid komisjoni liikmed koostöös täitevvõimuga aktiivselt liikmesriikide ja ELi institutsioonide teavitamises Eesti valmisolekust liituda eurotsooniga. Viimane aspekt oli olulise teema üleväl ELi Ministrite Nõukogu eesistumise-eeslõpetel kahepoolsetel kohtumistel Hispaanias, Rootsis, Belgias ja Ungaris. Samad teemad olid esikohal ka ELAKi delegatsiooni kahepoolsetel visiidil Itaalias, kus ELAK oli visiidil esimese Riigikogu komisjonina.

Türgi Rahvussambale Euroopa Integratsioonikomisjoni visiit Eestisse oli Türgi parlamendikoja komisjoni esmakordne Eesti-külastus kahepoolse visiidi raames.

Septembris 2010 korraldas ELAK Pärnus traditsioonilise kohtumise Eesti, Läti, Leedu ja Poola parlamendi vastavate komisjonide esimeestega. Kohtumisel arutati ELi 2020 konkurentsivõime kava, kaitse- ja julgeolekupoliitika parlamentaarset järelevalvet ja Belgia eesmärke ELi Ministrite Nõukogu eesistumise ajal. Osalejad said värvika elamuse, küllastades ka Kihnu saart.

Keskkonnakomisjon

Esimees Mart Jüssi (EER)

Aseesimees Erki Nool (IRL)

Katrin Karisma-Krumm (RE) (komisjoni liige alates 12.01.2010, asendusliige)

Mari-Ann Kelam (IRL)

Valeri Korb (K)

Tõnis Kõiv (RE) (sotsiaalkomisjonist

11.01.2010; sotsiaalkomisjoni 12.01.2010)

Kalle Palling (RE)

Ülle Rajasalu (RE) (volitused lõppenud seoses tagasiastumisega 20.12.2009)

Rein Ratas (K)

Villu Reiljan (ERL) (volitused lõppenud 26.05.2010)

Rain Rosimannus (RE)

Mark Soosaar (SDE)

Keskkonnakomisjon pidas vaadeldaval perioodil 76 istungit, sh 11 ühisistungit ja 4 väljasõidustungit. Vaadeldaval perioodil võeti vastu 29 eelnõu seadusena ja 4 otsusena. Võeti vastu ka üks Riigikogu avaldus. 3 eelnõu jäi lõpuni menetlemata.

Keskkonnakomisjoni olulisimad vastuvõetud seadused ja otsused olid:

Riigikogu avaldusega „**Läänemerre kavandatava gaasijuhtmega seotud keskkonnariskidest**“ (607 AE, vastu võetud 27.10.2009) avaldati muret seoses Nord Stream AG kavandatava gaasijuhtme võimalike keskkonnamõjudega ja kutsuti Läänemere-äärsete riikide parlamente üles teostama parlamentaarset järelevalvet asjakohaste keskkonnamõjude hindamise ja lubade andmise üle.

Jäätmeseaduse, maapõueseaduse ja keskkonnatasude seaduse muutmise seadusega (700 SE, vastu võetud 16.06.2010) sätestati kaevandamisjäätmeid käsitlev regulatsioon. Vajadus nimetatud regulatsiooni järele tulenes jäätmehoolduse kiirest arengust Eestis ning Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivist 2006/21/EÜ kaevandustööstuse jäätmete käitlemise ja direktiivi 2004/35/EÜ muutmise kohta.

Veeseaduse ja kemikaaliseaduse muutmise seadus (710 SE, vastu võetud 16.06.2010). Seaduse vastuvõtmine oli tingitud Euroopa Parlamendi ja Nõukogu veeepoliitikaalase tegevusraamistiku kehtestamise direktiivi 2000/60/EÜ täiendava ülevõtmise vajadusest. Lisaks eelnimetatud direktiivist tulenevatele valdkondadele käsitletakse seaduses keskkonnakvaliteedi standardeid, ülejutusriskide hindamist ja maandamist, põhjavee kaitset reostuse ja seisundi halvenemise eest, puurkaevude ja puuraukude rajamist.

**Keskonna-
komisjon Padise
vallas tutvumas
erametsa-
majandusega,
mai 2010**

Kalapüügiseaduse muutmise seadus (798 SE, vastu võetud 23.11.2010). Seaduse muudatused täpsustavad harrastuslikul kalapüügil kasutatavaid püügivahendeid ja elektroonilise kalastuskaardi andmist ning kutselisel kalapüügil kalalaevastiku registrile ja elektroonilisele püügipäevikule esitatavaid nõudeid, samuti püügivõimaluste vahetamist. Seadus käsitleb ka ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimist, ärahooldmist ja lõpetamist.

Riigikogu otsuse „**Eesti metsanduse arengukava aastani 2020 kinnitamine**” (909 OE, vastu võetud 15.02.2011) põhieesmärk on metsade tootlikkuse ja elujõulisuse ning mitmekesise ja tõhusa kasutamise tagamine. Pikas perspektiivis tähendab see puidu kasutamist puidutööstuses ja energeetikas juurdekasvu ulatuses ning metsa tootlikkuse säilitamiseks metsauuendust vähemalt pooltel uuendusraialadel. Ohustatud ja Eestile omaste liikide populatsioonide hea seisundi säilitamiseks on kaitse alla võetud vähemalt 10% metsamaa pindalast ja parandatud rangelt kaitstavate metsade esindatust. Lisaks põhieesmärgile on arengukava igas peatükis käsitletud valdkonnale seatud alameesmärke: metsamajanduse elujõulisuse tagamine, keskkonna ja looduse mitmekesisuse kaitsmine, kliimamuutuste leevendamine ja metsasektori konkurentsivõime parandamine.

Keskonnaseadustiku üldosa seadus (799 SE, vastu võetud 16.02.2011). Seadus sätestab keskkonnaõiguse põhimõisted, keskkonnakaitse põhimõtted, igapäevase kohustused, käitaja kohustused, keskkonnavalitsuste õigused ja uue integreeritud keskkonnavalitsuse menetluse. Need teemad moodustavad keskkonnaõiguse üldosa kitsamas mõttes ning on siiani keskkonnaõiguses puudunud. Keskonnaseadustiku üldosa seadus jõustub koos keskkonnaseadustiku eriosa seaduse jõustumisega.

Ruumiandmete seadus (890 SE, vastu võetud 17.02.2011). Seadusega tagatakse Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivi 2007/2/EÜ ülevõtmine Eesti õigusse, rajatakse EÜ ruumiandmete taristu (INSPIRE) (ELT L 108, 25.04.2007, lk 1-14) ja luuakse õiguslikud alused ELi ruumiandmete taristuga kooskõlas oleva Eesti ruumiandmete taristu väljaarendamiseks.

Keskonnatasude seaduse ja maksukorralduse seaduse muutmise seadusega (912 SE, vastu võetud 22.02.2011) muudetakse saastetasu, vee erikasutusõiguse ja maavara kaevandamisõiguse tasu maksmise korraldust. Isik tasub seda enda deklaratsiooniga andmete alusel. Tasu makstakse deklaratsiooni esitamise tähtajaks, s.o aruandekvartalile järgneva kuu 25. kuupäevaks. Tasu haldamise korraldusega seotud ülesanded jagatakse Keskonnaameti ning Maksu- ja Tolliameti vahel.

Muu tegevus

Vaadeldaval perioodil on keskkonnakomisjon käinud väljasõiduistungitel Tallinna Loomaaias, Saaremaal, Vilsandil ja Padise vallas. Väljasõiduistungitel on tutvutud keskkonnahariduse, erametsamajanduse, kultuuripärandi säilitamise jm probleemidega. Välisuhtlemise valdkonnas on keskkonnakomisjoni esindajad osalenud kaheksal üritusel ning komisjon on võtnud vastu Kosovo parlamendi põllumajanduse, metsanduse, maaelu, keskkonna ja ruumiplaneerimise komisjoni delegatsiooni. Keskonnakomisjoni liikmed osalesid 2010. aasta detsembris Soome Metsaakadeemia korraldatud metsandusalasel seminar-koolitusel. 2010. aastal andis keskkonnakomisjon Keskonnainvesteeringute Keskuse kaasabil välja artiklikogumiku „Kliimamuutused ja meie“.

Kultuurikomisjon

Esimees Peeter Kreitzberg (SDE)
Aseesimees Mailis Reps (K)
Eldar Efendijev (K)
Helmer Jõgi (RE)
Lauri Luik (RE)
Aadu Must (K) (volitused lõppenud seoses tagasiastumisega 28.10.2009)
Georg Pelisaar (K) (sotsiaalkomisjonist 29.10.2009)
Paul-Eerik Rummo (RE)
Karel Rüütli (ERL, –)
Peeter Tulviste (IRL)
Lauri Vahtre (IRL)

Kultuurikomisjon pidas vaadeldaval perioodil 109 istungit. Menetluses oli 30 eelnõu, millest 19 võeti vastu seadusena, 3 Riigikogu otsusena, 4 langes esimesel lugemisel menetlusest välja ning 1 eelnõu võtsid algatajad tagasi. 11 eelnõu jäi lõpuni menetlemata.

Kultuurikomisjon menetles märkimisväärset hulgal seaduste terviktekste, tegeldes mitte niivõrd

väiksemate muudatustega ühes või teises vallas, vaid pigem valdkondi tervikuna käsitlevate regulatsioonidega.

Üheks olulisemaks seaduseks vaadeldaval perioodil on 9. juunil 2010 vastu võetud **põhikooli- ja gümnaasiumiseadus** (412 SE). Eelnõu menetlemist alustati 2009. aasta alguses, menetluse jooksul koostati ja vaadati läbi ligi 500 muudatusettepanekut, mida arutati komisjoni 56 istungil. Arutellu kaasati märkimisväärne hulk huvigruppe, kellega koostöös korraldati mitu avalikku istungit. Seadusega loodi uuenduslik käsitlus põhikoolist ja gümnaasiumist kui erinevatest eesmärkidest lähtuvatest haridustasemetest. Põhikoolil on peamiselt hariv ja kasvatav ülesanne, eesmärgiga aidata kaasa õpilase kasvamisele loovaks ja mitmekülgseks isiksuseks. Gümnaasiumi õpetuse ja kasvatuses põhitaotlus on aidata õpilastel leida huvi- ja võimetekohane tegevusvaldkond, millega siduda edasine haridustee. Sellest olemuslikust muudatusest lähtuvalt muutis seadus nii riiklike õppekavade aluspõhimõtteid ja regulatsiooni (sealhulgas riigieksamite süsteemi) kui ka koolikorralduslike küsimusi. Väga oluline osa on erivajadustega (nii eriti andekate kui ka õpiraskustega) õpilaste õppe korraldamisel, nende vajaduste varasel märkamisel ja kaasava õppekeskkonna loomisel.

Uuenduslikuks seaduseks kultuurivaldkonnas on 17. juunil 2010 vastu võetud **kunstiteoste tellimise**

Kultuurikomisjoni avalik istung kõrgharidusstrateegia teemal Valges saalis, oktoober 2010

seadus (756 SE), mille eesmärk on avaliku ruumi ja avaliku otstarbega hoonete rikastamine kunstide sünteesi kaudu. Seadustatakse põhimõtte, mille kohaselt 1% avaliku otstarbega hoonete riigipoolseteks investeringuteks mõeldud summadest kasutatakse neisse kunstiteoste tellimiseks.

Teadus- ja arendustegevuse valdkonnas muudeti kahel korral **teadus- ja arendustegevuse korralduse seadust** (576 SE, vastu võetud 25.11.2009, ja 864 SE, vastu võetud 23.02.2011). Mõlemal korral tehti olulisi muudatusi. Esmalt muudeti teadus- ja arendusasutuste tegevuse kvaliteedi kontrollimise süsteemi ehk evalveerimist (jaguneb korraliseks ja sihtvalveerimiseks). Teise muudatusega kujundati ümber teadus- ja arendustegevuse riigieelarvest finantseerimise meetmed ning loodi uus sihtasutus – Eesti Teadusagentuur, millel on korralduslikke (näiteks uurimistoetuste taotluste hindamine, personaalsete uurimistoetuste määramine jne) ja valdkonna arengut tagavaid ülesandeid (valdkonna jälgimine ja analüüsimine ning parendusettepanekute tegemine). Teadustöötajate ametikohtade loetellu lisati nooremteadur, mille eesmärk on doktorantide kaasamine teadustöösse.

Olulisemate tervikregulatsioonidena võib veel välja tuua:

Noorsootöö seadus (676 SE, vastu võetud 17.06.2010). Tegemist on valdkonna tervikseadusega, milles defineeritakse noorsootöös olulised mõisted, vastutusala ning noorsootöö korraldamise õiguslikud alused. Esmakordselt reguleeritakse valla- või linnavolikogu juures noorte algatusel tegutseva nõuandva organi – noortevolikogu tegutsemise eesmärgid ja moodustamise kord.

Meediateenuste seadus (827 SE, vastu võetud 16.12.2010). Seadusega uuendatakse audiovisuaalmeedia ja raadioringhäälingu regulatsiooni, lähtudes eelkõige tehnoloogia arengust ning üleminekust digitaaltelevisioonile maapealses levis.

Arhiiviseadus (854 SE, vastu võetud 17.02.2011). Seadusega luuakse arhivaalide kogumise ja säilitamise uued alused. Erinevalt varasemast, dokumendikesksest lähenemisest tuvastatakse arhivaalid edaspidi makrohindamise kaudu. Seaduse alusel viiakse arhiivindus kui valdkond Riigikantselei haldusalast Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalasse.

Keeleseadus (808 SE, vastu võetud 23.02.2011). Seaduse eesmärk on arendada, säilitada ja kaitsta eesti keelt ning tagada eesti keele kasutamine peamise suhtluskeelena kõigis avaliku elu valdkondades.

16. veebruaril 2011 võttis Riigikogu vastu **Tartu Ülikooli seaduse ja ülikooliseaduse muutmise seaduse** (858 SE), millega kehtestatakse Tartu

Ülikoolis teistest avalik-õiguslikest ülikoolidest erinev juhtimismudel. Ülikooli juhtorganiteks on nõukogu ja senat, kellest esimene vastutab ülikooli üldise arengu ning teine õppe- ja teadustegevuse kõrge kvaliteedi eest. Seadus täpsustab Tartu Ülikooli kui rahvusülikooli staatusega kaasnevaid ülesandeid edendada Eestit ja tema rahvast uurivaid teadusi ning eestikeelset haridust.

23. veebruaril 2011 vastu võetud **muinsuskaitse- seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus** (806 SE) reguleerib esmakordselt veealustele mälestistele sukeldumist ning otsinguvahendi abil kultuuriväärtusega asja otsimist.

Kultuurikomisjoni algatusel arutati 18. jaanuaril 2011 olulise tähtsusega riikliku küsimusena kultuuripärandi kaitset.

Komisjon korraldas vaadeldaval perioodil 15 avalikku arutelu ja tegi kaks väljasõitu – Lääne-Virumaale ja Läänemaale. Vaadeldava perioodi üks iseloomulikke tunnuseid on kindlasti huvigruppide üha arvestatavam kaasamine.

Maaelukomisjon

Esimees Kalev Kotkas (SDE)
Aseesimees Aleksei Lotman (EER)
Rein Aidma (RE)
Kaia Iva (IRL)
Heimar Lenk (K)
Jaanus Marrandi (ERL, –)
Leino Mägi (RE)
Arvo Sarapuu (K)
Imre Sooäär (RE)

Maaelukomisjon pidas vaadeldaval perioodil 96 istungit, sh 7 väljasõiduistungit. Menetluses oli 17 seaduseelnõu, neist 15 võeti vastu, 1 võtsid algatajad tagasi ning 1 jäi lõpuni menetlemata. Maaelukomisjon algatas 5 seaduseelnõu.

Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse muutmise ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadusega (500 SE, vastu võetud 16.09.2009) sätestati võimalus taimede geneetiliste ressursside säilitamiseks nende päritolupiirkonnas. Muudatus lubab võtta sordilehte sorte, mis on kohanenud kohalike oludega, olulised bioloogilise mitmekesisuse seisukohalt ning mille kasvatamise vastu on huvi: Eestis kasvatatavatest kultuuridest näiteks porgand „Jõgeva Nantes“, kartul „Väike verev“ ja Peipsi kohalik sibul.

Toiduseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seadusega (608 SE, vastu võetud 10.12.2009) viidi toidujärelevalve toimingute rahastamine uutele alustele. Senise riigilõivu asemel kehtestati alates 1. jaanuarist 2010 järelevalvetasu, mis arvestab järelevalvetoimingutega seotud reaalseid kulusid ning võimaldab paindlikumat lähenemist erinevat tüüpi ettevõtetele.

Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse muutmise seadusega (646 SE, vastu võetud 10.02.2010) ajakohastati viiteid vastavale ELi õigusaktile ning täpsustati ühtse pindalatoetuse taotlemist põllumajandusmaale, millel kasvatatakse lühikese raieringiga madalmetsa puuliike (energiakultuure). Madalmetsas kasvatamiseks sobivate puuliikide loetelu ja maksimaalse raieringi pikkuse kehtestamiseks anti volitused põllumajandusministrile. Kõrge mullaviljakusega või loodusväärtusliku põllumajandusmaa ja olemasolevate maaparandussüsteemide kaitseks sätestati piirang, mille kohaselt võib madalmetsa rajada ja kasvatada põllumajandusmaal, mille mulla keskmine boniteet on kuni 35 hindepunkti ning kus see on kooskõlas maaparandus- ja looduskaitse seadusega.

Riigivaraseaduse § 102 muutmise seaduse (713 SE, vastu võetud 20.04.2010) eesmärk oli looduskaitsealuste maade järjepideva sihipärase kasutamise ja hooldamise tagamiseks lihtsustada ja kiirendada kaitstavat loodusobjekti sisaldavate riigi maaüksuste (maatulundusmaa ja kaitsealuse maa sihtotstarbega maa) kasutusse andmist. Seadus andis riigivara valitsejale võimaluse kaitstaval alal paikneva

Maaelukomisjon väljasõiduistungil Muhumaal, Tihuse hoburismitalu trepil, oktoober 2010

maa sihtotstarbeliseks kasutamiseks sõlmitud rendilepingu tähtaja lõppedes olemasolevat lepingut ühekordselt viieks aastaks pikendada, kui lõppevas lepingus oli lepingu pikendamist võimaldav säte ja kui maa kasutaja on oma kohustusi korrektselt täitnud.

Riigivaraseaduse täiendamise seadusega

(840 SE, vastu võetud 16.12.2010) anti haritava maa või loodusliku rohumaa kõlvikut sisaldava maatulundusmaa sihtotstarbega kinnisasja võõrandamisel ja kasutamiseks andmisel seda maad riigi omandisse jätamiseni maa ajutise kasutamise lepingu alusel kasutanud isikule õigus tehingu sõlmimiseks enampakkumisel kujunenud hinnaga. Eelisõigus tekib juhul, kui isik kasutas ajutise lepingu alusel enam kui poolt võõrandatavast või kasutusse antavast kinnisasjast ja osales enampakkumisel.

Istungid ja kohtumised

Traditsioonilisi paaripäevaseid väljasõiduistungeid maakondades oli vaadeldaval perioodil kolm: Põlva- ja Jõgevamaal, Prangli saarel ning Muhu- ja Saaremaal. Põlvamaal külastati Maarja Küla, kohtuti PRIA esindajatega ning arutati põllumajandus- ja maaelutoetuste väljamaksmist, tutvuti Mooste mõisa rekonstrueerimistöödega, kohtuti Põllumeeste Liidu Põlvamaa esindajatega, külastati Miiaste POÜd, Varbuse Muusikamõisa ja Eesti Maanteemuuseumi. Jõgevamaal Tormas tutvuti Torma POÜ tegevuse ning Torma biogaasijaama arendamise projektiga. Prangli saarel kohtuti sealsete elanikega, tutvuti nende tegemiste ja probleemidega. Muhu- ja Saaremaal kohtuti kohalike ettevõtjatega ja Pihlta vallavalitsuse töötajatega, külastati Tihuse hobuturismitalu, Muhu jaanalinnutalu, Muhu Puidukoda, Uueelu puhkemaja, Pihlta veskit, Metsa-Johani talu, GoodKaarma seebikoda ja Saaremaa Lihatoöstust.

Lisaks käidi lühematel väljasõiduistungitel. Tutvuti Kadarbiku talu tegevusega ning piiritusetootmise käivitamisega. ASis Balti Karusnahk saadi ülevaade karusloomakasvatuse probleemidest ning mõjust elukeskkonnale Keilas. Maaülikoolis tutvuti veterinaarmeditsiini ja loomakasvatuse instituudi tegemistega ning külastati loomakliinikut, mikro-meiereid ja Märja katsefarmi.

Komisjoni istungitel on oma tegevusest käinud ülevaadet andmas põllumajandusminister, PRIA peadirektor, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja, Maamajanduse Infokeskuse, Toiduliidu, Piimaliidu ja Liikumise Kodukant esindajad. 2010. a septembris toimus maaelukomisjoni ja Eesti Leader-tegevusgruppide ühine seminar, kus anti ülevaade programmi senisest käigust, tutvustati edukamaid projekte ning arutati tulevikuplaane. Seoses seminariga oli

Riigikogus Leader-tegevusgruppide tööd kajastav näitus.

Peeti neli ühisistungit keskkonnakomisjoniga, kus olid arutusel lihavede kasvatamine poollooduslikel karjamaadel (Eesti ja Rootsi näitel), ELi ühise kalanduspoliitika reform, GMOde kasvatamine ning Eesti metsanduse arengukava.

2009. a novembris võõrustati Hiina RV Rahvakongressi põllumajandus- ja maaelukomisjoni delegatsiooni. Ühisistungil tutvustati kummagi riigi maaelu ja põllumajanduse olukorda ning sõsar-komisjonide tööd. Hiina delegatsioon külastas kala-kasvatust Väike-Maarjas, Maasikamäe piisonifarmi ning OÜd Estonia.

2010. a oktoobris kohtus maaelukomisjon Serbia põllumajanduse, metsanduse ja veemajanduse ministriga.

Olulisemad teemad, millega komisjon on veel tegelnud: ELi ühise põllumajanduspoliitika tulevik; piimandussektori konkurentsitingimusi puudutava kirja koostamine Euroopa Komisjonile koos Euroopa Liidu asjade komisjoniga; põllumajanduses tegutsevate füüsilisest isikust ettevõtjate probleemid; erimärgistatud kütust kasutavate põllutöömasinate osalemine lumetõrjetöödel jm.

Majanduskomisjon

Esimees Urmas Klaas (RE)

Aseesimees Kalev Kallo (K)

Hannes Astok (RE)

Kalvi Kóva (SDE) (riigikaitsekomisjonist
09.12.2010)

Margus Lepik (RE) (volitused lõppenud seoses
tagasiastumisega 15.06.2010)

Tiina Oraste (IRL) (õiguskomisjonist
15.09.2009, volitused lõppenud seoses taga-
siastumisega 30.09.2009)

Aivar Riisalu (K)

Sven Sester (IRL) (komisjoni liige alates
01.10.2009, asendusliige)

Marek Strandberg (EER)

Olga Sõtnik (K)

Jüri Tamm (SDE, –)

Terje Trei (RE) (komisjoni liige alates
17.06.2010, asendusliige)

Ester Tuiksoo (ERL, –)

Toomas Tõniste (IRL)

Vaadeldaval perioodil toimus 106 majanduskomisjoni istungit, nendest 6 väljasõidu-, 10 erakorralist ja 6 ühisistungit. Komisjoni menetluses oli 57 eelnõu, millest 44 võeti vastu, 5 lükati tagasi ja 2 võeti tagasi, 7 eelnõu jäi lõpuni menetlemata. Euroopa Liidu asjade komisjonile anti 20 arvamust, tehti 18 riigivara võõrandamise otsust.

Ekspordi riikliku tagamise seadus (565 SE, vastu võetud 29.10.2009) sätestas eksporditehingute riiklikule tagamisele eelnevalt kehtinud seadusega võrreldes täiesti uued alused, sh ekspordigarantiide asemel eksporditagatiste väljastamise, äriühingu eksporditagatiste väljastamise võimaluse, uued põhimõtted riigi osalemisel tagatisevõtja nõude täitmisel. Samuti võimaldab seadus olulisel määral suurendada riiklikult tagatavate eksporditehingute kogumahtu.

Elektrituruseaduse muutmise seadusega (605 SE, vastu võetud 28.01.2010) loodi eeldused elektrituru reaalseks toimimiseks ja elektrikõrvi käivitamiseks Eestis. Lisaks nähti ette põhivõrguettevõtja eraldamine elektrikontsernist ning abinõud Eesti varustuskindluse tugevdamiseks aastaks 2016, mil rakendub Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv suurtest põletusseadmetest õhku eraldavate saasteainete emissiooni piiramise kohta.

Majandustegevuse seadustiku üldosa seadus (803 SE, vastu võetud 23.02.2011) reguleerib

täpsemalt põhiseaduses sätestatud majandustegevuse vabaduse piiramise aluseid. Seaduse eesmärk on vähendada seni enam kui sajast seaduses sätestatud majandushaldusõigust sisaldava regulatsiooni erisusi, kehtestades majandustegevuse alustamisele, peatamisele ja lõpetamisele valdkonnaülesed reeglid. Lisaks kujundati ümber kehtivat majandustegevust puudutava õiguse alused, eelkõige järelevalve-süsteem. Seadus jõustub 2014. aasta 1. jaanuaril.

Monopolidele hinnapiirangute kehtestamise seadus (597 UA, vastu võetud 03.08.2010) muudab kaugkütteseadust, ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni-seadust, konkurentsiseadust ning karistusseadust, et tagada tarbijate suurem kaitse suhetes vee-teenust ja kaugkütteteenust pakkuvate ning neis valdkondades turgu valitsevate ettevõtetele. Nime-
tatud teenuste hinnakujundus viiakse ühtsetele, kulupõhiste, ettevõtjatele üksnes põhjendatud tulukust tagavatele alustele.

Audiitoritegevuse seadus (488 SE, vastu võetud 27.01.2010) vähendab võimalusi turge tabada või-
vate laiaulatuslike ja suuri rahanduslikke kahjusid põhjustavate skandaalide tekkeks. Turgudel toimunud kuritarvituste tagajärjel tunnistati rahvusvaheliselt möödapääsmatuks vajadus kaitsta avalikke huve senisest paremini finantsaudiitorite tegevuse täpsema regulatsiooniga.

Meresõiduohutuse seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (653 SE, vastu võetud 08.12.2010) kaasajastab ulatuslikult meresõiduohutuse seadust ning viib selle vastavusse Euroopa Liidu õigusaktide ja rahvusvaheliste konventsioonide nõuetega. Seadusega tehti ka praktikast lähtuvaid muudatusi ja täpsustusi ning lahendati seni kehtinud seaduse rakendamisel esile kerkinud probleeme.

Lisaks võeti vastu uus **liiklusseadus** (475 SE, vastu võetud 17.06.2010), mis jõustub 2011. aasta 1. juulil. Võrreldes kehtiva regulatsiooniga on suuremad muudatused järgmised:

- kaotatud on autojuhi kohustus kanda kaasas Eestis välja antud juhiluba ja sõiduki või selle haagise registreerimistunnistust;
- mopeedid tuleb registreerida liiklusregistris. Mopeedi juhil peab olema mis tahes mootorsõiduki juhiluba või ainult mopeedi juhtimiseks ette nähtud AM-kategooria sõiduki juhiluba;
- täpsustatud on tulede kasutamise korda, sest senine sõnastus on pidevalt tekitanud erinevaid tõlgendusi;
- sätestatakse liiklemise kord jääteedel ja maastikusõidukite liiklusreeglid;
- ülekäiguraja ületamine viiakse täielikult vastavusse Viini 1968. aasta teeliikluse konventsiooniga, millest tulenevalt peab sõidukijuht reguleerimata

Majanduskomisjoni väljasõiduistung Eesti Arengufondis, kevad 2010

ülekaigurajale lähenedes sõitma piisavalt väikese kiirusega, et mitte ohustada jalakäijaid, kes on astunud või astumas ülekaigurajale. Vajaduse korral tuleb seisma jääda, et võimaldada neil sõiduteed ületada;

- alla 16-aastastele jalgratta- ja mopeedijuhtidele on lisandunud kohustus teel sõites kanda vastavalt jalgratta- või motokiivrit;
- määratletakse juhud, millal võib jalgrattur sõita kõnniteel;
- juhilubade ümbervahetamise perioodi pikendatakse 12 kuult 5 aastale.

Seaduses on pööratud olulist tähelepanu turvanõuete regulatsioonile, eriti laste turvanõuetele. Rangemaks muutuvad laste turvavahendite kasutamise nõuded ning karmistuvad karistused nende eiramise eest.

Muu tegevus

Lisaks eelnõude menetlemisele tegi majanduskomisjon ettepaneku ühe olulise tähtsusega riikliku küsimuse aruteluks Riigikogu täiskogu istungil. 16. veebruaril 2010 toimus arutelu „Ettevõtluskeskkonna arendamine tööhõive suurendamiseks“.

Väljasõiduistungid toimusid Tartu Teaduspargis, Koidula piiripunktis, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumis, Eesti Arengufondis, Eesti Töötukassas ja ASis Tallinna Sadam. Kahel korral olid ühisistungid rahanduskomisjoni ja keskkonna-

komisjoniga, toimus ühisistung Euroopa Liidu asjade komisjoni, sotsiaalkomisjoni ja kultuurikomisjoniga ning riigikaitsekomisjoni ja väliskomisjoniga.

Majanduskomisjon osales Riigikogu delegatsiooni koosseisus 5.-11. septembril 2010 visiidil Hiina Rahvavabariiki. Tegemist oli vastuviisidiga Hiina Rahvakongressi rahandus- ja majanduskomisjoni külaskäigule 2008. aastal.

Parlamentaarsetel kuulamistel käsitleti Eesti ettevalmistusi Expo 2010 osas ning kuidas efektiivsemalt toetada tootearendust ja teadmispõhiste ettevõtete arengut, Haridus- ja Teadusministeriumi ettekannet poliitikatest ja nende rakendamisest kõrge tööpuuduse ja majandusliku struktuuri muutmise tingimustes, Riigikontrolli auditit ettevõtlustoetuste teemal, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi valikuid CO₂ kvootide müügist saadud vahendite kasutamisel ning ASi Estonian Air strateegiat.

Põhiseadus- komisjon

Esimees Väino Linde (RE)
Aseesimees Evelyn Sepp (K)
Igor Gräzin (RE)
Andres Herkel (IRL)
Lembit Kaljuvee (K)
Ene Kaups (RE)
Mart Nutt (IRL)
Hannes Rumm (SDE)

Põhiseaduskomisjon pidas vaadeldaval perioodil 95 istungit (neist 5 erakorralist). Menetluses oli 67 eelnõu, millest 31 võeti vastu seadusena, 4 otsusena, 9 lükati tagasi, 2 eelnõu ühendati ja 21 jäi lõpuni menetlemata.

16. detsembril 2009. a võttis Riigikogu vastu kõigi fraktsioonide algatatud **kõrgemate riigiteenijate ametipalkade seaduse** (369 SE). Seadus tõtati välja lähtuvalt vajadusest korrastada palgasüsteemi ning fraktsioonide ühisest soovist kaotada riigi kõrgemate ametiisikute ametipalkade sõltuvus Eesti keskmisest palgast. Seadus määrab ära kõrgemate riigiteenijate kõrgeima palgamäära (5200 eurot), mille alusel arvutatakse vastavalt koefitsientidele teiste seaduses loetletud kõrgemate riigiteenijate ametipalgad. Selle seaduse alusel määratakse Vabariigi Presidendi, Riigikogu esimehe, peaministri, Riigikohtu esimehe, Riigikogu liikmete, ministrite, riigikohtunike, õiguskantsleri jt riigiteenijate ametipalk.

Algselt pidi seadus jõustuma Riigikogu XII koosseisu volituste alguspäeval, kuid 2011. a riigieelarve seadusega lükati jõustumistähtaeg 1. jaanuarile 2012.

Riigikogu võttis 25. novembril 2010. a vastu **erakonnaseaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse** (655 SE). Seaduse eesmärk oli muuta erakondade, valimisliitude ja üksikkandidaatide rahastamise süsteemi ja valimiskampaania aruandlust läbipaistvamaks, kehtestada täpsemad reeglid annetustele, sätestada keelatud annetuste vastuvõtmise tagajärjed ning näha ette tõhusad sanktsioonid seadusega kehtestatud reeglite rikkumise eest. Järelevalve õigus anti seaduse alusel moodustatud erakondade rahastamise järelevalve komisjonile. Komisjoni kuuluvad õiguskantsleri, riigikontrolöri ja Vabariigi Valimiskomisjoni nimetatud liige, samuti iga Riigikogus esindatud erakonna nimetatud liige väljastpoolt Riigikogu ja Vabariigi Valitsust. Seadus jõustus 2011. a 1. aprillil ja erakondade rahastamise järelevalve komisjoni puudutatud paragrahv XII Riigikogu volituste algusest.

Olulisi muudatusi tehti Riigikogu kodu- ja töökorra seaduses. 29. oktoobril 2009 võeti vastu kõigi Riigikogus esindatud fraktsioonide algatatud **Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse muutmise seadus** (453 SE). Eelnõu sisuks oli Riigikogu töökorraldusse raportisüsteemi loomine ja Riigikogu menetluses olevate eelnõude teiseks lugemiseks komisjoni seletuskirja koostamise kohustuslikuks muutmine. Eelnõuga muudeti ka valitsusliikmete Riigikogu infotunnis osalemise korda ning Riigikogu fraktsioonidele anti võimalus algatada olulise tähtsusega riiklike küsimuste arutelu. 19. mail 2010 võttis Riigikogu vastu **Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse täiendamise seaduse** (697 SE), millega kehtestatud

**Põhiseadus-
komisjon
külaskävis Türgi
parlamendil,
mai 2010**

muudatused võimaldavad Riigikogul tõhusalt kasutada 1. detsembril 2009 jõustunud Lissaboni lepinguga liikmesriikide parlamentidele antud õigust rääkida kaasa liidu otsustusprotsessis. Seadus sätestab menetlemise korra põhjendatud arvamuse esitamiseks Euroopa Liidu institutsioonile, kui Riigikogu on seisukohal, et ELi seadusandliku akti eelnõu ei ole kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega ning Riigikogu otsuse eelnõu menetlemise korra, mis sisaldab nõuet Vabariigi Valitsusele esitada hagi Euroopa Liidu Kohtule, kui Riigikogu leiab, et vastuvõetud ELi seadusandlik akt on vastuolus subsidiaarsuse põhimõttega. Seaduse täiendus sätestab ka Riigikogu otsuse eelnõu menetlemise korra vastuseisu väljendamiseks Euroopa Ülemkogu algatusele või Euroopa Komisjoni ettepanekule.

Pühade ja tähtpäevade seadust muutis Riigikogu kaks korda. Esimese muudatusega (21.01.2010) lisati riiklike tähtpäevade nimistusse vanavanemate päev, mida tähistatakse septembri teisel pühapäeval. Teise muudatusega (17.02.2011) loodi veel üks oluline riiklik tähtpäev – hõimupäev, mida tähistatakse oktoobri kolmandal laupäeval, et rõhutada soomeugri rahvaste keelelist ja kultuurilist järjepidevust ja koostööd.

Muu tegevus

Lisaks eelnõude menetlemisele arutas põhiseaduskomisjon õiguskantsleri kaht ettepanekut, mis käsitlesid riigi 2009. a teise lisaearve seadusega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse põhiseaduspärasust ning avalikes huvides vajalike tehnovõrkude ja -rajatiste talumiskohustuse ning talumiskohustuse eest makstava tasu põhiseaduspärasust.

Põhiseaduskomisjon kujundas 24 korral Riigikogu nimel arvamuse Riigikohtule põhiseaduslikkuse järelevalve korras vaidlustatud seaduste kohta ning 13 korral andis arvamuse Euroopa Liidu asjade komisjonile ELi algatuste kohta. Lisaks analüüsis komisjon eelnõude pinnalt tõusetunud põhiseaduslikke küsimusi kolmel korral majanduskomisjoni ning korra riigikaitsekomisjoni ja keskkonnamisjoni palvel. Põhiseaduskomisjon andis arvamuse ka õiguskantslerile välislepingute ratifitseerimise kohta ning arutas kaht Vabariigi Presidendi otsust seaduse välja kuulutamata jätmise kohta.

2010. aasta septembris korraldas põhiseaduskomisjon riiklikult tähtsa küsimusena Riigikogus riigi ja kohalike omavalitsuste partnerluse arutelu.

2009. aasta novembris kohtusid põhiseaduskomisjoni liikmed ametikaaslastega Tšehhi senati delegatsioonist, 2010. aasta mais toimus visiit Türgi parlamenti. Samuti võõrustas põhiseaduskomisjon Sachsen-Anhalti Liidumaa parlamendi petitsioonikomisjoni.

Rahanduskomisjon

Esimees Taavi Rõivas (RE)

Aseesimees Tarmo Mänd (ERL, –)

Peep Aru (RE)

Helle Kalda (K)

Mart Laar (IRL)

Inara Luigas (K)

Eiki Nestor (SDE)

Kadri Simson (K)

Toomas Trapido (EER)

Margus Tsahkna (IRL)

Harri Õunapuu (RE)

Jaan Õunapuu (ERL, –) (komisjoni liige alates 01.06.2010, asendusliige)

Rahanduskomisjon pidas vaadeldaval perioodil 105 istungit. Menetluses oli 74 eelnõu, millest 47 võeti vastu seadusena ja 8 otsusena, 15 eelnõu lükati tagasi, 4 võeti tagasi ja 12 jäi lõpuni menetlemata.

Riigieelarve valdkonnas menetles komisjon järgmisi seadusi ja otsuseid:

2010. aasta riigieelarve seadus (587 SE, vastu võetud 09.12.2009) ja **2011. aasta riigieelarve seadus** (822 SE, vastu võetud 08.12.2010), **2009. aasta riigieelarve seaduse** (611 SE, vastu võetud 26.11.2009) ja **2010. aasta riigieelarve seaduse** (812 SE, vastu võetud 27.10.2010) **muutmise seadused**. Muudatused tulenesid majanduskeskkonnas toimunud olulistest muutustest ja vajadusest kohandada sellega riigieelarvet. Muudesse valdkondadesse suunati eelneva eelarveaasta lõpuks riigieelarve kulusid ületav tulude summa, millest olid tehtud seadusekohased mahaarvamised.

Riigikogu otsused 2008. (577 OE, vastu võetud 18.11.2009) ja 2009. (820 OE, vastu võetud 10.11.2010) **majandusaasta koondaruande** kinnitamise kohta.

Riigieelarve seaduse, Vabariigi Valitsuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (790 SE, vastu võetud 28.10.2010). Audiitoritegevuse seadusest tulenevad terminoloogilised ja sisulised muudatused viidi sisse teistesse seadustesse, täpsustati audiitoritegevuse seaduse redaktsiooni ja täiendati seda vastavalt seaduse rakendamisel ilmnenud vajadustele.

Uued seadused:

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusega (366 SE, vastu võetud 16.09.2010)

muudeti kohalike omavalitsuste üksuste eelarvekorraldust, ühtlustati finantsarvestuse põhimõtteid ja kehtestati tekkepõhise eelarvestamise regulatsioon. Eelarvestruktuur viidi vastavusse raamatupidamises ja erasektori finantsjuhtimises rakendatavate esitlusviisidega, sätestati keskpika eelarvestamise põhimõtete rakendamine koos tulemuspõhise eelarvestamise aspektidega, arengu-kava koostamise ja eelarveprotsessi läbipaistvuse ning avalikkusele pideva informatsiooni edastamise ja finantsdistsipliini tagamisega.

Makseasutuste ja e-raha asutuste seadusega (610 SE, vastu võetud 17.12.2009) harmoneeriti Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2007/64/EU makseteenuste osutamise kohta, sätestades regulatsiooni, millistel tingimustel ja kuidas tehakse rahalisi makseid Euroopa Majanduspiirkonnas.

Mitme seaduse vastuvõtmine tulenes Eesti üleminekust eurole.

Euro kasutusele võtmise seadus (709 SE, vastu võetud 22.04.2010) reguleeris Eesti krooni eurodeks vahetamist ja krooni käibelt kõrvaldamist, euro ja krooni paralleelkäivet ning sätestas Eesti kroonilt eurole üleminekuks vajalikud muudatused.

Riigilõivuseadusega (721 SE, vastu võetud 22.04.2010) tehti seoses eurole ülemineku põhjalikumaid muudatusi kui euro kasutuselevõtmise seaduses sätestatu.

Rahanduskomisjon menetles juhtivkomisjonina ka riikidevahelisi tulumaksu topeltmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise tõkestamise lepingute ratifitseerimise seadusi, sealhulgas sõlmiti lepingud Mani saare, Iisraeli, Korea Vabariigi, Serbia, Albaania ja Gruusiaga.

Olulisematest seadusemuudatustest võib nimetada:

Tööturuteenuste ja -toetuste seaduse ning töötuskindlustuse seaduse muutmise seadus (823 SE, vastu võetud 08.12.2010). Seadusega muudeti tööturuteenuste osutamist ning tööturutoetuste maksimist ja rahastamist, et tagada tööturuteenuste jätkusuutlikkus ning võimalus paindlikult ja tulemuslikult reageerida tööturul toimuvatele muutustele.

Kogumispensionide seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadusega (870 SE vastu võetud 26.01.2011) muudeti nii kohustusliku kogumispension (II pensionisamba) kui ka täiendava kogumispension (III pensionisamba) regulatsioone vastavalt hiljutise finantskriisi mõjude analüüsile.

Hoiu-laenuühistu seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (240 SE, vastu võetud 09.06.2010). Seadusega kõrvaldati ebaproportsionaalsed piirangud, et soodustada hoiu-laenuühistute majanduslikku arengut, ja sätestati selgem hoiu-laenuühistute usaldusvärsuse tagamise regulatsioon

elkõige tema liikmete ja klientide kaitsmise huvides. Terminoloogia viidi kooskõlla tulundusühistu seaduses ja teistes finantssektorit reguleerivates seadustes kasutatava terminoloogiaga.

Kohalike maksude seaduse ja maksukorralduse seaduse muutmise seadusega (774 SE, vastu võetud 23.09.2010) tühistati kohalike maksude seaduses kohaliku omavalitsuse kehtestatavate maksude loetelus müügitaks ja paadimaks, et tagada õigusselgus ning välistada olukord, kus ühes kohalikus omavalitsuses kehtestatav koormis toob kaasa hinnatõusu või selle koormise tasumise ka teistes Eesti omavalitsustes.

Maksukorralduse seaduse muutmise seadus (802 SE, vastu võetud 25.11.2010). Maksumenetlus muudeti tõhusamaks ja vähendati nii maksuhalduri kui ka maksukohustuslaste halduskoormust. Intressisummadele kehtestati piir, mille tulemusena ei kasva intressid suuremaks põhivõlast. Samuti täiendati seadust muudatustega, mis aitavad maksuhalduril senisest tõhusamalt võidelda maksupettuste vastu.

Tulumaksuseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (723 ja 631 SE, vastu võetud 20.10.2010) võimaldab FIE ettevõtte hulka kuuluva vara maksuvabalt üle anda või pärandada isikule, kes jätkab ettevõtte tegevust ning sätestab töötajatele antud osalusoptsoonide erisoodustusena maksustamise reeglid.

Tulumaksuseaduse ja perekonnaseaduse muutmise seadusega (180 SE, vastu võetud 03.06.2010) sätestati investeerimiskonto skeem, mille tulemusel saavad füüsilised isikud enamlevinud ja usaldusväärsetelt väärtpaberitelt teenitud tulu maksustamist edasi lükata ja tulumaksuvabalt edasi investeerida kuni teenitud tulu tarbimisse võtmiseni.

Finantskriisist ajendatuna jätkas Riigikogu finantsvaldkonda reguleerivate õigusaktide muutmist ja täiendamist.

Finantsinspeksiooni seaduse, investeerimisfondide seaduse, krediitiasutuste seaduse ja tagatisfondi seaduse muutmise seadusega (810 SE, vastu võetud 08.12.2010) muudeti finantsjärelevalve teostamine kriisiolukorras operatiivsemaks ja efektiivsemaks. Samuti tõsteti alates 2011. aasta algusest hoiuste tagamise piirmäära seniselt 50 000 eurolt 100 000 euroni iga hoiustaja kohta ühes krediitiasutuses.

Finantsinspeksiooni seaduse, investeerimisfondide seaduse, krediitiasutuste seaduse ja väärtpaberituruse seaduse muutmise seadusega (834 SE, vastu võetud 09.12.2010) tõhustati järelevalvet finantsvaldkonna ettevõtete üle, suurendades finantsstabiilsust nii Eestis kui ka kogu Euroopa Liidus.

Investeerimisfondide seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadusega (907 SE,

vastu võetud 23.02.2011) sätestati ranged reeglid finantsvaldkonna ettevõtete juhtide ja juhtivtöötajate tasustamisele ning täiendati turukuritarvituse regulatsiooni, eelkõige täpsustades väärtpaperituru manipulatsiooni sisu.

Mitu seadusemuudatust oli suunatud käibemaksupettuste ohjamisele.

Käibemaksuseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seaduse (551 SE, vastu võetud 11.11.2009) jõustumise järel maksustatakse aktsiiskaupadega tehtavate maksupettuste vältimise eesmärgil (sarnaselt tollilao ja maksulaoga) aktsiisilao-sisesed tehingud 0% käibemaksumääraga senise 18% asemel. Maksuhaldurile anti võimalus nõuda aktsiisikauba käitlejalt maksutagatist, kui on alust arvata, et maksukohustus jäetakse täitmata.

Käibemaksuseaduse muutmise seadus (797 SE, vastu võetud 25.11.2010) sätestas maksupettuste vältimise eesmärgil kinnisasjade ja metallijäätmete käibe pöördmaksustamise, kuna maksurikkumiste oht nimetatud sektorites oli suur. Sama seadusega laiendati kassapõhise käibemaksuarvestuse valiku-võimalust kõigile käibemaksukohustuslastele, kelle aastakäive ei ületa 200 000 eurot.

Vedelkütuse seaduse ja käibemaksuseaduse muutmise seadus (895 SE, vastu võetud 22.02.2011). Vedelkütuseturul toimuva ulatusliku, kütuseturu normaalsel toimimisel segava käibemaksupettuse vähendamiseks kehtestati vedelkütuse müüjatele nõue esitada Maksu- ja Tolliametile tagatis maksulaekumise paremaks tagamiseks, sätestati ranged nõuded kütuseveo saatedokumentidele ning kehtestati muidki piiranguid.

Muu tegevus

Toimusid komisjoni kohtumised Vabariigi Presidendi, Eesti Panga, Maksu- ja Tolliameti, Finantsinspektsiooni, Riigikontrolli, Kaubandus-Tööstuskoja, Pangaliidu, Tarbijakaitseameti, Töötukassa, Arengufondi, Sotsiaalkindlustusameti, PRIA, kodanikeühenduste, kohalike omavalitsusliitude jt organisatsioonide esindajatega.

Rahanduskomisjon osales ka kohtumistel IMFi delegatsiooniga ning teiste riikide parlamentide esindajatega.

Ühisistungid toimusid riigieelarve kontrolli-komisjoniga ja Euroopa Liidu asjade komisjoniga ELi struktuurivahendite ja välisvahendite kasutamise teemal. Ühiselt arutati ka Euroopa Kontrollikoja aruannet.

Riigikaitsekomisjon

Esimees Mati Raidma (RE)

Aseesimees Toivo Tootsen (K)

Tõnu Juul (RE) (sotsiaalkomisjoni 11.01.2010; sotsiaalkomisjonist 12.01.2010)

Jaan Kundla (–)

Tarmo Kõuts (IRL)

Kalvi Kõva (SDE) (majanduskomisjoni 09.12.2010)

Lauri Laasi (K)

Nelli Privalova (K)

Jaak Salumets (RE)

Trivimi Velliste (IRL)

Riigikaitsekomisjon pidas vaadeldaval perioodil 101 istungit. Menetluses oli 26 eelnõu, millest 11 võeti vastu seadusena ja 14 otsusena. Üks seaduseelnõu (805 SE) jäi vastu võtmata, sest ei saanud vajalikku koosseisu häälteenamust, kuid riigikaitsekomisjon algatas uue eelnõu, mis võeti seadusena vastu.

Riigikaitsekomisjon algatas neli seaduseelnõu – karistusseadustiku ja kriminaalhooldusseaduse muutmise seaduse, kaitseväe teenistuse seaduse muutmise seaduse, relvaseaduse muutmise seaduse ning rahuaja riigikaitse seaduse ja kaitseväge korralduse seaduse muutmise seaduse. Komisjon esitas viisi arvamust ELi õigusaktide eelnõude ja neile lisatud Vabariigi Valitsuse seisukohtade kohta.

Olulisemad eelnõud, mille juhtivkomisjoniks on olnud riigikaitsekomisjon:

Riigikogu otsus „**Eesti julgeolekupoliitika alused**“ (718 OE, vastu võetud 12.05.2010). Julgeolekupoliitika alused määravad Eesti huvisid ning rahvusvahelise ja riigisisese julgeolekukeskkonna riske arvesse võttes kindlaks julgeolekupoliitika eesmärgid, põhimõtted ja tegevussuunad.

Riigikogu otsus „**Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel NATO reageerimisjõudude 15. rotatsiooni koosseisus**“ (751 OE, vastu võetud 09.06.2010).

Eesti panustab 15. NRFi (*NATO Response Force*) miinijahtijaga „Admiral Cowan“ NATO reageerimisjõudude koosseisus, mis on Eesti NATO liikmelisusest tulenev panus. NRF on loodud NATO liikmesriikide, sh Eesti julgeoleku tagamiseks ning vajadusel kollektiivse enesekaitseoperatsiooni kiireks käivitamiseks. NRFi kasutamise otsustab NATO Nõukogu ühehäälselt, mis tähendab, et see saab toimuda Eesti nõusolekul. Riigikogu mandaat on antud 30. juunini 2011.

Visiidil Afganistani külastas riigikaitsekomisjon ka Afganistani Rahvusarmee väljaõppekeskust, veebruar 2010

Riigikogu otsus „**Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu piraatlusevastase operatsiooni Atalanta ning NATO mereoperatsiooni Active Endeavour koosseisus**“ (815 OE, vastu võetud 27.10.2010). Otsuse kohaselt osaleb Eesti laevakaitsemeeskond nii ELi piraatlusevastases operatsioonis Atalanta kui ka NATO mereoperatsioonil Active Endeavour. Laevakaitsemeeskond kuulub Saksa fregati „Hamburg“ meeskonna koosseisu. Riigikogu mandaat on antud 31. detsembrini 2011.

Riigikogu otsus „**Kaitseväge kasutamise tähtsaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel rahutagamissioonil Afganistanis**“ (847 OE, vastu võetud 15.12.2010). NATO juhitud rahvusvaheliste julgeoleku abijõudude ISAF (*International Security Assistance Force*) missioon loodi 2001. aasta detsembris Bonni lepinguga pärast Talibani režiimi kukutamist. Afganistani missioonile on lubatud maksimaalselt 170 Eesti kaitseväge ja nad on Ühendkuningriigi kontingendi koosseisus. Alates 11. augustist 2003 on ISAF NATO juhtimise all. Juhtimise ülevõtmist peetakse teetähiseks alliansi arenguloos, sest tegemist on NATO esimese sõjalise operatsiooniga väljaspool Euroopat, mille edukusest sõltub ka NATO tulevik. ISAFi missiooni näol on tegemist NATO juhitud prioriteetse sõjalise missiooniga, mille aluseks on ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonid.

ISAFi panustajate kohtumine toimus 20. novembril 2010 Lissabonis NATO tippkohtumise raames, kus arutati julgeolekuvastutuse üleandmist Afganistani valitsusele. Esialgse kava kohaselt on vastutuse üleandmise tähtaeg 2014. aasta, mis ei tähenda, et selleks ajaks on kõik NATO liikmesriikide väed riigist lahkunud. Üleminekuprotsess on võimalik muuta edukaks ja pöördumatuks üksnes juhul, kui kõrvuti julgeolekutingimuste loomisele pööratakse samaväärset tähelepanu koordineeritud valitsemise arendamisele, sh kohalikul tasandil, ja ülesehitusele. Tuleb garanteerida, et üleandmine oleks ühekordne ja edukas. Määravaks on, et probleemide lahendamisel kasutataks kohalikke lahendusid ning lähtutaks Afganistani prioriteetidest. Riigikogu mandaat on antud 31. detsembrini 2011.

Riigikaitsekomisjoni algatatud **rahuaja riigikaitse seaduse ja kaitseväge korralduse seaduse muutmise seaduse** (880 SE, vastu võetud 16.12.2010) eesmärk on ajakohastada riigikaitse terminid ning nimetada senine sõjalise kaitse strateegiline kava riigikaitse strateegiaks. Lisaks viib seadus omavahel kooskõlla rahuaja riigikaitse seaduse ja kaitseväge korralduse seaduse ning täpsustab kaitseväge ja Kaitseliidu väljaõppekavade kehtestamist. Ühtlasi täpsustatakse seaduses sõjaaja üksuste ja reservüksuste mobiliseerimise ja formeerimise kavade kehtestamisega seonduvat.

Istungid, kohtumised ja muu tegevus

Riigikaitsekomisjoni 101 istungist olid 18 väljasõiduistungid, osaleti Ämari Lennubaasi avatseremoonial, külastati Kaitseväe Logistikakeskust, Kaitseväe Peastaapi (koos väliskomisjoniga), suurõppusi „Kevadtorm 2010“ ja BALTOPS 2010, Kaitseleidu Peastaapi ja Seli Tervisekeskust. Kahel korral käidi Ida-Tallinna Keskhaigla Taastusravikeskuses, kus kohtuti haavata saanud kaitseväelastega ning saadi ülevaade taastusravist.

Olulisemate küsimustena käsitleti koos asjaomaste isikutega järgnevaid teemasid: mereväeohvitseride haridus, sõjalise kaitse arengukava 2009-2018, kaitse-eelarve vähendamise mõju sõjalise kaitse arengukava ja tegevuskava täitmisele, pandemiline gripp, kaitseväe peainspektori ametikoht, doonorlus (sh koostöö kaitseväega) ja vere julgeolekuvaru, Afganistanis teenivate Eesti kaitseväelaste tõstatatud probleemid, Kaitseväe Keskspolügooni ja teiste kaitseväe harjutusväljade arendamine, õhuturbe analüüsi tutvustus, kaitse- ja julgeolekutehnoloogiad ning selle valdkonna majanduse ja tööstuse arenguvõimalused Eestis, välisteenistuses olevate kaitseväelaste teenistuse erisused, riigikaitse strateegia ehk riigikaitse lai käsitlus (kooskõlas rahuaja riigikaitse seadusega esitas riigikaitsekomisjon Vabariigi Valitsuse kinnitavale riigikaitse strateegia kohta oma ettepanekud, mida Kaitseministeerium arvestas), Läänemere-äärsete riikide mereseirealane koostöö ja selle tulevik ning mereseire riigisisene koostöö, ülevaade strateegilise kauba komisjoni tööst jne. Kohtuti Eesti Vigastatud Sõjameeste Ühingu ja MTÜ Reservkorpuse esindajatega.

Ühisistungid toimusid väliskomisjoni ja majanduskomisjoniga. Arutati Eesti kaitseväe rahvusvaheliste missioonide tulevikku, riigisisest ja rahvusvahelist küberjulgeolekut, Eesti seisukohti NATO tippkohtumisel, Eesti Vabariigi julgeolekupoliitika aluste uuendamist jms. Tallinnas toimusid ühisistungid Soome ja Taani parlamendi kaitsekomisjoniga ning Riias Läti ja Leedu parlamendi riigikaitsekomisjoniga.

Riigikaitsekomisjoni delegatsioon käis vastuvisiidil Rootsis ja Soomes. Visiidil Afganistani Islamivabariiki külastas riigikaitsekomisjon kõiki üksusi, kus Eesti kaitseväelased teenivad. Kohtuti Afganistanis paiknevate rahvusvaheliste julgeolekujõudude (ISAF) ja USA vägede ülema kindral Stanley A. McChrystali ning teiste NATO üksuste juhtidega. Töökohtumised toimusid Afganistani parlamendi alamkojas, külastati sõjalisi õppeasutusi ja väljaõppekeskusi. Eelnimetatud visiidi raames toimus Londonis kohtumine Ühendkuningriigi parlamendi alamkoja kaitsekomisjoniga. Afganistanis

teenivate Eesti kaitseväelaste palvel algatas riigikaitsekomisjon koos Eesti Reservohvitseride Koguga korjanduse hukkunud Eesti kaitseväelastele mälestusmärgi püstitamiseks Afganistanis. Sama mälestusmärgi (kõigil ühesugune) on ka ameeriklastel, brittidel ja taanlastel. Korjandus oli edukas ning mälestusmärk avati ja pühitseti Afganistanis 6. oktoobril 2010. Avamisel kõnelesid ka Eesti riigikaitse kõrgeim juht, Eesti Vabariigi president Toomas Hendrik Ilves ja riigikaitsekomisjoni esimees Mati Raidma.

Riigikaitsekomisjon korraldas koostöös Genfi Relvajõudude Demokraatliku Kontrolli Keskusega (DCAF) Riigikogus kahepäevase seminari Moldova parlamendi riigikaitsekomisjoni liikmetele ja ametnikele.

Afganistanis hukkunud kaitseväelaste mälestusmärgi avamine Helmandi provintsis Camp Bastionis, oktoober 2010

Sotsiaalkomisjon

Esimees Urmas Reinsalu (IRL)
Aseesimees Jaak Aab (K)
Tõnu Juul (RE) (riigikaitsekomisjonist
11.01.2010; riigikaitsekomisjoni
12.01.2010)
Tõnis Kõiv (RE) (keskkonnakomisjoni
11.01.2010; keskkonnakomisjonist
12.01.2010)
Ott Lumi (IRL) (volitused lõppenud seoses ta-
gasiaastumisega 08.11.2009)
Maret Maripuu (RE)
Maret Merisaar (EER)
Tatjana Muravjova (RE)
Liisa-Ly Pakosta (IRL) (komisjoni liige alates
10.11.2009, asendusliige)
Georg Pelisaar (K) (kultuurikomisjoni
29.10.2009)
Heljo Pikhof (SDE)
Nikolai Põdramaagi (K) (komisjoni liige alates
29.10.2009, asendusliige)
Mai Treial (ERL, –)
Marika Tuus (K)

Vaadeldaval perioodil toimus 92 sotsiaalkomisjoni istungit, nendest 5 ühisistungit, 10 avalikku istungit ja 2 väljasõiduistungit. Komisjoni menetluses oli 48 eelnõu, millest 21 võeti vastu, 20 lükati tagasi ja 7 jäi lõpuni menetlemata.

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse, ravikindlustuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadusega (637 SE, vastu võetud 17.12.2009) kehtestati pereõe mõiste ning täpsustati sellega seotud järelevalvesätteid. Sätestati ravikindlustuse saamise piirang juhul, kui patsient ei täida määratud ravijuhiseid.

Ravimiseaduse, narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning nende lähteainete seaduse muutmise seadusega (617 SE, vastu võetud 28.01.2010) viidi ravimiseadusesse muudatus, mille kohaselt teises Euroopa Liidu liikmesriigis, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis või Šveitsis välja kirjutatud retsepti alusel on võimalik osta ravimit Eestis (Euroopa Liidu retsept). Nimetatud muudatusega kaotati selle teenuse vaba liikumise piirang Eestis. Samas kehtestati tervisekaitse kaalutlusel piirang Euroopa Liidu retsepti alusel väljastatavatele narkootilistele ja psühhotroopsetele ainetele.

Riikliku pensionikindlustuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadusega (652 SE, vastu võetud 07.04.2010) sätestati pensioniea järk-järguline tõstmine alates 2017. aastast 65 eluaastale nii meestel kui ka naistel aastaks 2026.

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise seadusega (ühendatud eelnõud 209 SE ja 856 SE, vastu võetud 16.12.2010) loodi tervishoiutöötajaks õppivatele üliõpilastele võimalus osaleda tervishoiuteenuse osutamisel vastava eriala arsti, õe või ämmaemanda juhendamisel ja vastutusel. Muudatus võimaldab üliõpilasel saada praktilist erialast töökogemust juba õppimisajal.

Sotsiaalkomisjoni tervishoiuteemaline avalik istung Valges saalis, oktoober 2010

Rahvatervise seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadusega (906 SE, vastu võetud 17.02.2011) kehtestati seaduse tasandil regulatsioon rahvastiku tervisega seotud riiklikele andmekogudele, sealhulgas meditsiinilisele sünniregistrile, tuberkuloosiregistrile ja vähiregistrile.

Istungid ja muu tegevus

Sotsiaalkomisjon algatas ja valmistas ette neli olulist tähtsusega riikliku küsimuse arutelu Riigikogu täiskogus:

5. veebruaril 2010 toimus tööpuuduse sotsiaalse mõjude leevendamise arutelu. Selle ettevalmistamisel arutati komisjonis tööturu ja tööpuuduse probleeme, võimalusi ja takistusi ajutiste ning sotsiaalse töökohtade loomisel. Ka pärast täiskogu arutelu jätkati parlamentaarseid kuulamisi tööturu ja tööpuuduse olukorrast.

12. mail 2010 arutati laste õiguste tagamist. Selle arutelu ettevalmistamisel toimus komisjoni avalik istung teemal „Laste õiguste tagamise strateegia tulemused ja arengusuunad“, käsitleti järelevalvet hooletusse jäetud laste üle; ühisel istungil õiguskomisjoniga arutati õiguskantsleri ettekannet rehabilitatsiooniteenuse kättesaadavusest sõltuvushäiretega lastele.

11. novembril 2010 toimus arutelu rahvastiku tervisest, enne seda said teoks komisjoni avalikud istungid narkomaania ja HIVi, alkoholi tarbimise ja vigastuste ennetustegevuse ning tervisekäitumise teemadel.

15. detsembril 2010 arutati tervishoiu olukorda. Selle küsimuse ettevalmistamisel käsitleti komisjonis tervishoiusüsteemi rahastamist, Poliitikauuringute Keskuse Praxis analüüsi „Patsiendi minevikuvõidud ja tulevikuvõimalused“, toimus avalik istung olukorrast ja probleemidest tervishoius ning ravimite kättesaadavusest patsientidele.

Avalikel istungitel arutati pensioniea tõstmise vajadust ja selle mõjusid ning vaesust Eestis.

Ühisistungitest teiste komisjonidega võib märkida Eesti kodanikuühiskonna arengu kontseptsiooni rakendamise teemalist avalikku istungit koos põhiseaduskomisjoni ja kultuurikomisjoniga, istungit koos põhiseaduskomisjoniga laste õiguste ombudsmani ametikoha loomisest ning kultuurikomisjoniga noorte ja tööturu probleemidest.

Väljasõiduistungid toimusid Eesti Töötukassa Tallinna büroos ja Põhja-Eesti Regionaalhaiglas.

Parlamentaarsetel kuulamistel käsitleti probleeme pensionifondides, tervishoiu rahastamist, digiresepti käivitamist. Komisjoni istungitel kuulati ja arutati Riigikontrolli auditit haiglavõrgu jätkusuutlikkusest, riigi tegevusest puuetega inimeste ja

töövõimetuspensionäride toetamisel, Euroopa sotsiaalõiguste komitee järeldusi Euroopa sotsiaalharta kohta, Sotsiaalministeeriumi uuringuid ühe vanemaga perede ja puudega lastega perede toimetuleku kohta. Komisjoni istungitel arutati laste arvu mõju pensioni suurusele, kodutute varjupaigataenuse seadusregulatsiooni, soojus-, gaasi-, elektri- ja veevarustuse katkestamisega seotud sotsiaalseid probleeme, vaimupuudega inimeste hambaravi, kodusünnituse seadustamist jm.

Komisjon kiitis heaks komisjoni liikme Liisa-Ly Pakosta koostatud raporti pikapäevarühma ja kooli riikliku õppekava välise või sellega seotud tegevuste korraldusest.

Komisjon kohtus OECD tööhõive, töösuhete ja sotsiaalküsimuste direktoraadi ning Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsiooni esindajatega.

Väliskomisjon

Esimees Sven Mikser (SDE)
Aseesimees Enn Eesmaa (K)
Ivi Eenmaa (RE)
Raivo Järvi (RE)
Valdur Lahtvee (EER)
Silver Meikar (RE)
Marko Mihkelson (IRL)
Toomas Varek (K)
Vladimir Velman (K)

Väliskomisjon pidas vaadeldaval perioodil 131 istungit, sh 49 ühisistungit. Komisjoni tööperiood osutus tavapärasest pikemaks, viimane istung toimus 25. märtsil 2011.

Vaadeldaval perioodil oli väliskomisjoni menetluses 11 eelnõu, millest seadusena võeti vastu 8 ning otsusena 3. Algatati üks seaduse täiendamise seaduse eelnõu.

2011. aasta 1. aprillil jõustus **rahvusvahelisel tsiviilmissioonil osalemise seadus** (829 SE, vastu võetud 09.02.2011). Tsiviilmissioonidega seotud valdkond on viimastel aastatel kiirelt arenenud ning selle paremaks riigisiseseks korraldamiseks ning selge õigusliku aluse loomiseks reguleeritakse seda nüüd seadusega. Tsiviilmissioonideks on nii kriisiohjekui ka humanitaarabimissioonid, kusjuures seaduse tähenduses mõistetakse humanitaarabimissiooni all ka Päästeameti korraldatavaid päästemissioone.

Seaduses on kirjas ekspertide värbamise, lähetaamise ja missioonil osalemise rahastamist puudutavad küsimused. Ühtselt ja paindlikult reguleeritakse nende töö- ja teenistussuhteid ning õigusi ja kohustusi missiooni ajal ja sealt naastes. Seadus tagab osalevatele ekspertidele võrdse kohtlemise ning ühesugused sotsiaalsed tagatised, parandades eelkõige erasektoris ning vabakutselisena töötavate ekspertide võimalusi ja huvi missioonidel osalemiseks. Riik kohtleb kõiki eksperte võrdset ega võta arvestuse aluseks sõlmitud kindlustuslepinguid.

Rahvusvahelisel tsiviilmissioonil osalemise seadus on seotud väliskomisjoni menetluses olnud Euroopa Komisjoni katastroofidele reageerimise teatisega, mis

Väliskomisjoni visiidil Hiina Rahvavabariiki toimus mitu kõrgetasemelist kohtumist, detsember 2009

on esimene samm Euroopa Liidu katastroofidele reageerimise tõhustamise suunas.

2010. aasta 10. novembril ratifitseeris Riigikogu **Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooniga (OECD) ühinemiseks vajalikud lepingud** (830 SE). See võimaldas Eestil saada OECD täieõiguslikuks liikmeks veel samal aastal ning ühtlasi muutis Eesti üheks paremini integreerunud riigiks Euroopas.

2010. aasta 8. juunil võttis Riigikogu vastu **Eesti Vabariigi valitsuse ja Kanada valitsuse noortevahetuse kokkuleppe ratifitseerimise seaduse** (732 SE), mille rakendamine soodustab Eesti ja Kanada noorte kodanike vahetust ja reisi- mist ning avardab nende praktika- ja töötamis- võimalusi. Sarnased lepped on Eesti varem sõlmi- nud Austraalia ja Uus-Meremaaga.

Vaadeldavasse perioodi jääb ka Riigikogu otsus „**Eesti julgeolekupoliitika alused**“ (718 OE, vastu võetud 12.02.2010), mille koostamises väliskomis- jon osales, pidades väga oluliseks parlamentaarset kontrolli julgeolekupoliitika üle.

Väliskomisjoni algatatud **riigivaraseaduse täien- damise seaduse eelnõu** (783 SE) eesmärk oli luua tingimused Eesti Välispoliitika Instituudi toomiseks Riigikogu haldusalasse ning anda Riigikogule ja Vabariigi Presidendile õigus sihtasutuste asutami- seks. Kahjuks langes eelnõu menetlusest välja Riigi- kogu koosseisu volituste lõppemise tõttu.

Menetletud ELi eelnõudest ja dokumentidest tuleb esile tuua **Euroopa Liidu arengupoliitika rohelist raamatut**, mille eesmärk on Euroopa Liidu arengupoliitika tõhustamine ja abitegevuse senisest suurem suunamine majanduskasvu toetamisele aren- gumaades.

Muu tegevus

Lisaks eelnõude menetlemisele valmistab välis- komisjon ette igal aastal veebruaris toimuvat välis- poliitika arutelu olulise tähtsusega riikliku küsimu- sena. Viimase arutelu ajal (08.02.2011) oli rahvus- vahelise üldsuse tähelepanu koondumas kiiresti eskaleeruvale arengule Põhja-Aafrikas ja Lähis-Idas.

Koos Euroopa Liidu asjade komisjoniga kinnita- takse Eesti seisukohad enne Euroopa Ülemkogu. Lisaks on väliskomisjoni pädevuses Eesti seis- ukohtade kinnitamine enne välis-, kaitse-, arengu- ja kaubandusministrite kohtumisi.

Seoses Euroopa Julgeoleku- ja Kaitseassamblee / Lääne-Euroopa Liidu Assamblee tegevuse lõpetami- sega 2011. a 1. juulil tõstati küsimus Euroopa Liidu ühisest välis- ja julgeolekupoliitikast, sh julge- oleku- ja kaitsepoliitika parlamentaarsest kontrollist. Väliskomisjon kinnitas oma seisukohad 2010. aasta

14. juuni istungil, rõhutades, et see valdkond on rahvusparlamentide pädevuses ja uusi institutsioone ei ole vaja moodustada.

2011. aasta 21. veebruaril võttis väliskomisjon vastu soovitud järgmise koosseisu väliskomisjonile, mis kajastavad nii Riigikogu välissuhtlust kui ka parlamentaarset kontrolli. Komisjon soovib jätkata süvendatult tegelemist julgeoleku- ja välis- majanduspoliitikaga. Samuti anti soovitusi Riigi- kogu välisdelegatsioonide ja parlamendirühmade moodustamiseks.

Istungid ja välisvisiidid

48 ühisistungist 9 olid avalikud ühisistungid Euroopa Liidu asjade komisjoniga ja 8 ühised välja- sõiduistungid riigikaitsekomisjoniga Kaitseväe Pea- staapi. Ühisistungitel Euroopa Liidu asjade komis- joniga arutati peamiselt Eesti seisukohti Euroopa Ülemkogu ja Ministrite Nõukogu istungite eel. Riigikaitsekomisjoniga oli peamiseks teemaks Eesti kaitseväe üksuste osalemine rahvusvahelistel missioonidel, arutati ka küberjulgeolekut ja Eesti julgeolekupoliitika aluste uuendamist. Ühisistungid toimusid ka keskkonna- ja majanduskomisjoniga, kus arutati Vene–Saksa gaasitoru Nord Stream kesk- konnamõjusid. Põhiseaduskomisjoniga arutati Euroopa Liidu inimõiguste poliitikat Lissaboni lepingu rakendamise järel.

Traditsiooni kohaselt toimub aastas 2–4 välis- komisjoni töövisiiti. Eraldi tuleb märkida visiiti Iisraeli ja Palestiina omavalitsuse aladele (28. novem- ber – 2. detsember 2010). See oli väliskomisjoni esimene visiit Lähis-Ida piirkonda, kus toimuvad sündmused omavad suurt mõju üleilmsele julge- olekule.

Väliskomisjoni delegatsioon külastas ka Hiina Rahvavabariiki (28. november – 5. detsember 2009). Lisaks toimusid visiidid Saksamaale (mai 2010) ja Soome (september 2010) ning traditsiooni- lised Euroopa Liidu ning Balti riikide ja Põhjamaade (NB8) väliskomisjonide esimeeste kohtumised. Eesti, Läti ja Leedu parlamendi väliskomisjonide kohtumise korraldas väliskomisjon Tartus 13.-14. mail 2010.

Õiguskomisjon

Esimees Ken-Marti Vaher (IRL)
Aseesimees Kalle Laanet (K)
Robert Antropov (RE, –)
Elle Kull (IRL) (kinnitati komisjoni liikmeks
15.09.2009, asendusliige)
Tiit Kuusmik (K)
Tiina Oraste (IRL) (majanduskomisjoni
15.09.2009)
Jaanus Rahumägi (RE)
Indrek Saar (SDE)
Erik Salumäe (RE)
Ain Seppik (K)

Komisjon pidas vaadeldaval perioodil 114 istungit. Menetluses oli 61 eelnõu, neist võeti 48 vastu seadusena ja 2 otsusena, 11 eelnõu jäi lõpuni menetlemata.

Menetletud eelnõudest olulisemad olid:

Õiguskomisjoni algatatud **võlgade ümberkujundamise ja võlakaitse seaduse** (743 SE, vastu võetud 17.11.2010) eesmärk on pakkuda ajutistesse makseraskustesse sattunud füüsilistele isikutele võimalust ümber kujundada võlad, ületada makseraskused, vältida pankrotimenetlust ning taastada maksevõime. Üldpõhimõttena tuleb siiski lähtuda sellest, et võlausaldaaja olukord ei halveneks oluliselt võrreldes sellega, mida võiks saavutada võlgniku vara pankrotimenetluses realiseerimisel, arvestades võimalusi saada lisaraha kuni võlgniku võimaliku võlgadest vabanemiseni.

Halduskohtumenetluse seadustik (902 SE, vastu võetud 27.01.2011). Seadustik ei too õiguskorda põhimõttelisi muudatusi, vaid põhineb seni kehtinud halduskohtumenetluse seadustikul ning sellega paralleelselt rakendataval tsiviilkohtumenetluse seadustikul. Suurimaks muudatuseks võibki pidada seda, et uus seadustik ei sisalda enam üldviidet tsiviilkohtumenetlusele, lisaks on koodifitseeritud hulgaliselt Riigikohtu otsuseid küsimustes, mis olid senises seadustikus lahenduseta. Halduskohtulik õiguskaitse on muudetud efektiivsemaks: kaotatud on tarbetud vormi- ja sisunõuded kaebuse esitamisele, kaebuse muutmist on lihtsustatud, senisest enam soodustatakse asjade lahendamist kokkuleppel, kompromissi saavutamiseks on juurutatud spetsiaalne lepitusmenetlus, ette on nähtud ka vastustaja poolt kaebuse õigeksvõtmise võimalus. Seadus annab märkimisväärse panuse kohtumenetluse kiirendamiseks haldusasjades. Seadus jõustub 1. jaanuaril 2012.

Kalmistuseadus (888 SE, vastu võetud 23.02.2011) kehtestab surnute matmise või tuhastamise kohustuse ja nõuded ning reguleerib kalmistute

rajamist, haldamist, kasutamist ja matmiseks sulgemist. Seni reguleerisid seda valdkonda kohalike omavalitsuste eeskirjad, mis tuginesid kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lg 3 p 2-le, mis näeb ette, et omavalitsusüksus otsustab ja korraldab neid kohaliku elu küsimusi, mis ei ole seadusega antud kellelegi teisele. Uus seadus jõustub 1. jaanuarist 2012 ja võimaldab tagada kalmistute ühtse ja järjepideva arengu Eestis tervikuna.

Kriminaalmenetluse seadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (599 SE, vastu võetud 27.01.2011). Tegemist on kõige suurema muudatuste hulga kriminaalmenetlusõiguses alates 1. juulist 2004, mil jõustus kriminaalmenetluse seadustik. Seaduse eesmärk on lahendada viie rakendusaasta jooksul ilmnunud probleeme. Muudatused on suunatud eelkõige kohtumenetluse võistlevuse põhimõtte paremaks rakendumiseks ning alternatiivsete menetlusliikide efektiivsemaks toimimiseks, samuti alaealiste õiguste paremaks tagamiseks ja isikute põhiõigusi piiravate menetlustoimingute üle kontrolli tõhustamiseks. Seadusesse lisati tsiviilhagi esitamist käsitlev regulatsioon, parandati kaitseõiguse garantiisid käskmenetluses, kitsendati kokkuleppemenetluse lubatavuse aluseid ning parandati kokkuleppe vaidlustamise võimalusi. Ühe olulise muudatusena täpsustati mõistliku menetlusaja tagamise sätteid, nähes muu hulgas ette võimaluse mõistliku menetlusaja ületamisel kriminaalasi lõpetada või süüdistatava isiku karistust kergendada.

Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 154 lg 1 alusel algatasid Riigikogu 5 fraktsiooni Riigikogu otsuse „**Õiguspoliitika arengusuunad aastani 2018**“ heakskiitmine“ (920 OE, vastu võetud 23.02.2011), mis reguleerib poliitilisel tasemel Eesti õiguskorda tervikuna ja sisaldab konkreetseid ettepanekuid õiguspoliitika teostamiseks. Riigikogu kinnitatud arengusuundi hakatakse ellu viima Justiitsministeeriumi juhtimisel. Kord aastas (hiljemalt 1. novembriks) teeb justiitsminister Riigikogule ettekanne õiguspoliitika arengusuundade elluviimisest.

Karistusseadustiku, kriminaalmenetluse seadustiku, psühhiaatrilise abi seaduse, karistusregistri seaduse, kriminaalhooldusseaduse ja tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise seadus (717 SE, vastu võetud 27.01.2011). Muudatuste eesmärk on võimaldada kuritegusid toime pannud isikutele, kellel on ühtlasi narkootiliste ainete tarbimise sõltuvus, kohaldada osaliselt riigieelarve vahenditest rahastatavat sõltuvusravi. Sõltuvusravi kavandatakse kohaldada realselt kuuekuulise kuni kaheaastase vangistuse saanud süüdimõistetutele nende nõusolekul. See võib ajaliselt olla pikem kui reaalse vanglakaristuse kestus, samas on aga isikule tagatud väiksem vabaduse piirang ning ravi riigi kulul.

Karistusregistri seaduse (762 SE, vastu võetud 17.02.2011) eesmärk on tuua karistusregister Sise- ja Justiitsministeeriumi valitsemisalasalt Justiitsministeeriumi valitsemisalasse, avalikustada karistusregistri andmed, lahendada kehtiva seaduse rakendamisel tekkinud probleeme ning luua õiguslik alus karistusregistri andmete vahetamiseks Euroopa Liidu karistusregistrite infosüsteemi kaudu.

Karistusregistri andmete avalikuks muutmine tähendab, et kolmandatel isikutel on võimalus saada isiku seaduserikkumiste kohta parem ülevaade. Karistusregistris on avalikud nii väärteokaristused kui ka kohtuotsused. Andmed on isikustatud. Isiku eraelu kaitse tagamise eesmärgil näeb seadus ette, et lihtsama väärteo puhul, millega kaasneb rahatrahv alla 50 trahviühiku, ei ole karistusandmete avalikustamine õigustatud. On ka muid avalike päringute piiranguid, nt kehtestatakse elektroonilise päringu eest tasu või registriteate paberil väljastamisel riigilõiv, samuti piiratakse kättesaadavate andmete hulka ning isikute ringi, kellel on õigus saada alaealise isiku karistusandmeid ja arhiivis asuvaid andmeid. Seadus jõustub 1. jaanuaril 2012.

Korraldusseadus (49 SE, vastu võetud 23.02.2011) sätestab avaliku korra kaitse üldpõhimõtted, alused ja korralduse. Seaduse eesmärk on avaliku korra mõiste määramine Eesti õiguskorras, avalikku korda ähvardavate ohtude ennetamise, ohu väljaselgitamise, tõrjumise ning korralduse kõrvaldamise süsteemi loomine korraldusseaduse ning üksikisikute tasandil.

Seadus näeb ette riikliku järelevalve üld- ja erimeetmed ning muudab täpsemaks seni Eesti õiguskorras olulisel määral puudunud või ebamääraselt sätestatud volitused isikute põhiõiguste ja vabaduste piiramiseks riikliku järelevalve menetluses.

Seadus uuendab ka avalike koosolekute pidamise õigusliku regulatsiooni. Kehtiva avaliku koosoleku seaduse kohaselt on koosolekute teavitamine kohustuslik, kuid korraldusseadus näeb ette, et iseeneslikult kogunenud koosolekust, nn spontaan-koosolekust ei ole vaja eelnevalt teatada. Seadus annab ka selge volituse avalike ürituste korraldamise nõuete kehtestamiseks kohalikele omavalitsustele.

Õiguskomisjon kaasas eelnõude menetlemise Riigikohtu, Eesti Advokatuuri, Juristide Liidu, Eesti Kohtunike Ühingu ning Riigiprokuratuuri eksperte (kriminaalmenetluse seadustik); Tartu Ülikooli, Presidendi Kantselei, Notarite Koja, Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja ning Juristide Liidu esindajaid (õiguspoliitika arengusuunad); Tervise Arengu Instituudi, Psühhiaatrite Seltsi esindajaid (sõltuvusravi kohaldamine) jt.

Muud komisjonid

Julgeolekuasutuste järelevalve erikomisjon

Moodustatud: 10.05.2007. Riigikogu otsus 10.05.2007 (RT I 2007, 37, 248). Muudatused: Riigikogu otsus 20.10.2009 (RT I 2009, 50, 337); Riigikogu otsus 25.02.2010 (RT I 2010, 10, 48).

Esimees Jaanus Rahumägi (RE)

Aseesimees Marek Strandberg (EER)

Kalvi Kõva (SDE) (21.10.2009 – 01.03.2010)

Mart Laar (IRL)

Karel Rüütli (ERL, –)

Ain Seppik (K)

Jüri Tamm (SDE, –) (alates 01.03.2010)

Korruptsioonivastase seaduse kohaldamise erikomisjon

Moodustatud: 10.05.2007. Riigikogu otsus 10.05.2007 (RT I 2007, 37, 247). Muudatus: Riigikogu otsus 20.10.2009 (RT I 2009, 50, 338).

Esimees Jaanus Marrandi (ERL, –)

Aseesimees Kaia Iva (IRL)

Maret Merisaar (EER)

Tatjana Muravjova (RE)

Heljo Pikhof (SDE)

Aivar Riisalu (K) (alates 21.10.2009)

Kadri Simson (K) (kuni 21.10.2009)

Riigieelarve kontrolli erikomisjon

Moodustatud: 10.05.2007. Riigikogu otsus 10.05.2007 (RT I 2007, 37, 249).

Esimees Toomas Varek (K)

Aseesimees Tõnis Kõiv (RE)

Tarmo Mänd (ERL, –)

Hannes Rumm (SDE)

Toomas Trapido (EER)

Ken-Marti Vaher (IRL)

Komisjonide moodustamise katsed

Riigikogu uurimiskomisjoni moodustamine parvlaev Estonia uppumise põhjuste ja sellega seotud asjaolude väljaselgitamiseks rahvusvaheliseks parlamentaarseks koostööks (552 OE), esitaja: Eesti Keskerakonna fraktsioon 18.06.2009, tagasi lükatud 10.11.2009, H: 42-30-2.

Riigikogu uurimiskomisjoni moodustamine Vabadussõja Võidusamba rajamise asjaolude uurimiseks (668 OE), esitajad: Eestimaa Rahvaliidu fraktsioon, Eesti Keskerakonna fraktsioon 19.01.2010, tagasi lükatud 17.02.2010, H: 48-34-0.

Seadusandlus

Vastu võetud seadused ja vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

2009

SEPTEMBER

- Kiirgusseaduse muutmise seadus (485 SE), RT I 2009, 48, 322.
- Kutseõppeasutuse seaduse ning õppetootuste ja õppelaenu seaduse muutmise seadus (534 SE), RT I 2009, 48, 325.
- Soolise võrdõiguslikkuse seaduse ja võrdse kohtlemise seaduse muutmise seadus (317 UA), RT I 2009, 48, 323.¹
- Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse muutmise ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (500 SE), RT I 2009, 48, 321.
- Tervishoiuameti, Tervisekaitseinspektsiooni ja Kemikaalide Teabekeskuse Terviseametiks ühendamisega seonduv Vabariigi Valitsuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (536 SE), RT I 2009, 49, 331.
- Vabariigi Valitsuse seaduse, avaliku teenistuse seaduse ning riigiteenistujate ametinimetuste ja palgaastmestiku seaduse muutmise seadus (483 SE), RT I 2009, 49, 330.
- Ülikooliseaduse, teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse, Eesti Rahvusraamatukogu seaduse, erakooliseaduse ning rakenduskõrgkooli seaduse muutmise seadus (533 SE), RT I 2009, 48, 324.

Välislepinguga seotud seadus

- Eesti Vabariigi Valitsuse ja Ameerika Ühendriikide Valitsuse teadus- ja tehnoloogiakoostöö kokkuleppe ratifitseerimise seadus (532 SE), RT II 2009, 25, 69.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Loomakaitse seaduse ja karistusseadustiku muutmise seadus (507 SE), tagasi võetud.
- Tulumaksuseaduse muutmise ja täiendamise seadus (520 SE), tagasi lükatud. H: 49-35-0.
- Tulumaksuseaduse § 48 täiendamise seadus (478 SE), tagasi lükatud. H: 49-41-0.

OKTOOBER

- Avaliku teenistuse seaduse § 74 muutmise seadus (521 SE), RT I 2009, 52, 355.
- Ekspordi riikliku tagamise seadus (565 SE), RT I 2009, 52, 356.
- Kaitseväeteenistuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (535 SE).²
- Karistusseadustiku, avaliku teenistuse seaduse ja välismaalaste seaduse muutmise seadus (416 UA), RT I 2009, 51, 347.³

- Karistusseadustiku muutmise seadus (530 SE), RT I 2009, 51, 348.
- Looduskaitse seaduse muutmise seadus (528 SE), RT I 2009, 53, 359.
- Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse, riikliku pensionikindlustuse seaduse ja sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seadus (567 SE), RT I 2009, 53, 360.
- Raamatupidamise seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (517 SE), RT I 2009, 54, 363.
- Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse muutmise seadus (453 SE), RT I 2009, 54, 361.
- Riigivaraseaduse ja looduskaitse seaduse muutmise seadus (568 SE), RT I 2009, 50, 336.
- Sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seadus (505 SE), RT I 2009, 49, 332.
- Tulumaksuseaduse muutmise seadus (550 SE), RT I 2009, 54, 362.
- Äriseadustiku ja teiste seaduste muutmise seadus (466 SE), RT I 2009, 51, 349.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Tulumaksuseaduse § 4 ja § 23 muutmise seadus (554 SE), tagasi lükatud. H: 45-36-1.
- Vanemahüvitise seaduse § 3 muutmise seadus (525 SE), tagasi lükatud. H: 44-31-0.

NOVEMBER

- 2009. aasta riigieelarve seaduse muutmise seadus (611 SE), RT I 2009, 58, 383.
- Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seadus (585 SE), RT I 2009, 59, 390.
- Alkoholiseaduse muutmise seadus (491 SE), RT I 2009, 59, 387.
- Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seadus (540 SE), RT I 2009, 56, 375.
- Karistusseadustiku muutmise seadus (542 SE), RT I 2009, 59, 388.
- Käibemaksuseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (551 SE), RT I 2009, 56, 376.
- Lepitusseadus (487 SE), RT I 2009, 59, 385.
- Perekonnaseadus (543 SE), RT I 2009, 60, 395.
- Politsei ja piirivalve seaduse rakendamise seadus (519 SE), RT I 2009, 62, 405.
- Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (589 SE), RT I 2009, 61, 401.
- Rahvusvahelise sõjalise koostöö seaduse muutmise seadus (523 SE), RT I 2009, 55, 369.

¹ Vabariigi Presidendi poolt välja kuulutamata jäetud seadus, võeti vastu muudetud kujul, statistikas kajastub üks kord.

² Vabariigi Presidendi poolt välja kuulutamata jäetud seadus, 18.11.2009 otsustas Riigikogu eelnõu 535 SE muutmata kujul mitte vastu võtta.

³ Vabariigi Presidendi poolt välja kuulutamata jäetud seadus, võeti vastu muudetud kujul, statistikas kajastub üks kord.

- Riigi eraõiguslikes juriidilistes isikutes osalemise seaduse muutmise seadus (591 SE), RT I 2009, 55, 370.
- Riigilõivuseaduse muutmise seadus (604 SE), RT I 2009, 59, 386.
- Riigivaraseadus (437 SE), RT I 2009, 57, 381.
- Teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse muutmise seadus (576 SE), RT I 2009, 59, 389.
- Tulumaksuseaduse ja sellega seonduva seaduse muutmise seadus (553+586 SE), RT I 2009, 59, 391.

Välislepingutega seotud seadused

- Eesti Vabariigi ja Iisraeli Riigi vahelise tulumaksudega topeltmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise tõkestamise lepingu ja selle protokollid ratifitseerimise seadus (602 SE), RT II 2009, 30, 87.
- Eesti Vabariigi ja Mani saare vahelise tulumaksudega topeltmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise tõkestamise lepingu ratifitseerimise seadus (590 SE), RT II 2009, 30, 86.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Kohalike maksude seaduse täiendamise seadus (546 SE), tagasi lükatud. H: 44-35-0.
- Ravikindlustuse seaduse muutmise seadus (584 SE), tagasi lükatud. H: 44-33-2.
- Sotsiaalmaksuseaduse muutmise seadus (559 SE), tagasi võetud.
- Tööturuteenuste ja -toetuste seaduse muutmise seadus (575 SE), tagasi lükatud. H: 42-33-0.

DETSEMBER

- 2010. aasta riigieelarve seadus (587 SE), RT I 2009, 67, 459.
- Eesti Teaduste Akadeemia seaduse muutmise seadus (588 SE), RT I 2009, 64, 421.
- Euroopa Liidu teenuste direktiivi rakendamise seadus (603 SE), RT I 2009, 63, 408.
- Kaitseväeteenistuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (535 UA), RT I 2009, 61, 403.⁴
- Kaitseväeteenistuse seaduse § 197 muutmise seadus (545 SE), RT I 2009, 61, 402.
- Kohtutäituri seadus (462 SE), RT I 2009, 68, 463.
- Kõrgemate riigiteenijate ametipalkade seadus (369 SE), RT I 2010, 1, 2.
- Lennundusseaduse muutmise seadus (563 SE), RT I 2009, 64, 420.
- Loomatauditõrje seaduse ja veterinaarkorralduse seaduse muutmise seadus (600 SE), RT I 2009, 64, 422.
- Lõhkematerjaliseaduse, reklaamiseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seadus (572 SE), RT I 2009, 69, 464.
- Maamaksuseaduse muutmise seadus (636 SE), RT I 2009, 65, 441.
- Maareformi seaduse § 23³ muutmise seadus (630 SE), RT I 2009, 61, 404.
- Makseasutuste ja e-raha asutuste seadus (610 SE), RT I 2010, 2, 3.

- Nimeseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seadus (531 SE), RT I 2010, 1, 1.
- Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse, ravikindlustuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (637 SE), RT I 2009, 67, 461.
- Toiduseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seadus (608 SE), RT I 2009, 64, 423.
- Tsviilkohtumenetluse seadustiku, kohtute seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (583 SE), RT I 2009, 67, 460.
- Välismaalaste seadus (537 SE), RT I 2010, 3, 4.
- Välissteenistuse seaduse muutmise seadus (619 SE), RT I 2009, 65, 439.
- Ühistranspordiseaduse muutmise seadus (623 SE), RT I 2009, 65, 440.

Välislepingutega seotud seadused

- Eesti Vabariigi ja Serbia Vabariigi vahelise tulumaksudega topeltmaksustamise vältimise lepingu ja selle protokollid ratifitseerimise seadus (641 SE), RT II 2009, 31, 93.
- Eesti Vabariigi Valitsuse ja Korea Vabariigi Valitsuse vahelise tulumaksudega topeltmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise tõkestamise lepingu ratifitseerimise seadus (638 SE), RT II 2009, 31, 92.
- Eesti Vabariigi Valitsuse, Läti Vabariigi Valitsuse ja Leedu Vabariigi Valitsuse vahelise Balti ühistransiidi protseduuri kokkuleppe denonsseerimise seadus (560 SE), RT II 2009, 31, 90.
- Eesti Vabariigi Valitsuse, Läti Vabariigi Valitsuse ja Leedu Vabariigi Valitsuse vahelise Balti ühistransiidi protseduuri kokkuleppe ratifitseerimise seaduse kehtetuks tunnistamise seadus (561 SE), RT II 2009, 31, 91.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Eesti Haigekassa seaduse muutmise seadus (592 SE), tagasi lükatud. H: 47-33-0.
- Käibemaksuseaduse muutmise seadus (595 SE), tagasi võetud.

2010

JAANUAR

- Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seadus (625 SE), RT I 2010, 8, 36.
- Audiitortevõtmise seadus (488 SE), RT I 2010, 9, 41.
- Elektrituru seaduse muutmise seadus (605 SE), RT I 2010, 8, 40.
- Finantsinspektsiooni seaduse, investeerimisfondide seaduse, kindlustustegevuse seaduse, krediidasutuste seaduse, võlaõigusseaduse ja väärtpaberituruseaduse muutmise seadus (626 SE), RT I 2010, 7, 30.
- Isikut tõendavate dokumentide seaduse muutmise seadus (609 SE), RT I 2010, 7, 28.
- Kaitseväge korralduse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (634 SE), RT I 2010, 7, 29.
- Karistusseadustiku, kriminaalmenetluse seadustiku ja konkurentsiseaduse muutmise seadus (438 SE), RT I 2010, 8, 34.

⁴ Vabariigi Presidendi poolt välja kuulutatama jäetud seadus, võeti vastu muudetud kujul, statistikas kajastub üks kord.

- Kohtuekspertiisiseaduse, kriminaalmenetluse seadustiku, tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja surma põhjuse tuvastamise seaduse muutmise seadus (606 SE), RT I 2010, 8, 35.
- Pühade ja tähtpäevade seaduse muutmise seadus (582 SE), RT I 2010, 7, 27.
- Raudteeseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seadus (573 SE), RT I 2010, 8, 38.
- Ravimiseaduse ja narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning nende lähteainete seaduse muutmise seadus (617 SE), RT I 2010, 7, 31.
- Sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seadus (624 SE), RT I 2010, 8, 39.
- Veeseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (581 SE), RT I 2010, 8, 37.

Välislepingutega seotud seadused

- Piiriülese keskkonnamõju hindamise konventsiooni muudatuste ja keskkonnamõju strateegilise hindamise protokollu ratifitseerimise seadus (601 SE), RT II 2010, 3, 6.
- Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni korrupsioonivastase konventsiooniga ühinemise seadus (566 SE), RT II 2010, 4, 10.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõu

- Sotsiaalmaksuseaduse muutmise seadus (621 SE), tagasi lükatud. H: 45-30-0.

VEEBRUAR

- Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse muutmise seadus (646 SE), RT I 2010, 10, 43.
- Euroopa Parlamendi valimise seaduse muutmise seadus (341+524 SE), RT I 2010, 10, 42.
- Karistuseseadustiku muutmise seadus (640 SE), RT I 2010, 10, 44.
- Karistuseseadustiku muutmise seadus (642 SE), RT I 2010, 11, 54.
- Pakendiseaduse muutmise seadus (594 SE), RT I 2010, 10, 45.
- Sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seadus (659 SE), RT I 2010, 11, 56.
- Tolliseaduse ja käibemaksuseaduse muutmise seadus (645 SE), RT I 2010, 11, 55.

Välislepingutega seotud seadus

- Eesti Vabariigi ja Tšehhi Vabariigi vahelise investeringute soodustamise ja vastastikuse kaitse lepingu muutmise ja lõpetamise kokkuleppe ratifitseerimise seadus (660 SE), RT II 2010, 7, 17.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõu

- Õppetoetuste ja õppelaenu seaduse muutmise seadus (648 SE), tagasi võetud.

MÄRTS

- Kaitseliidu seaduse muutmise seadus (658 SE), RT I 2010, 15, 78.
- Keeleseaduse ja kodakondsuse seaduse muutmise seadus (635 SE), RT I 2010, 12, 65.
- Ravimiseaduse ja ravikindlustuse seaduse muutmise seadus (643 SE), RT I 2010, 15, 77.

Välislepingutega seotud seadus

- Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse konventsiooni muudatuste heakskiitmise seadus (670 SE), RT II 2010, 9, 23.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõu

- Maakogu seadus (675 SE), tagasi lükatud. H: 49-31-0.

APRILL

- Euro kasutusele võtmise seadus (709 SE), RT I 2010, 22, 108.
- Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse muutmise seadus (701 SE), RT I 2010, 17, 92.
- Kaitseväeteenistuse seaduse muutmise seadus (698 SE), RT I 2010, 17, 95.
- Karistuseseadustiku ja kriminaalhooldusseaduse muutmise seadus (662 SE), RT I 2010, 17, 93.
- Liiklusseaduse ja väärtemenetluse seadustiku muutmise seadus (673 SE), RT I 2010, 17, 91.
- Riigi Teataja seadus (654 SE), RT I 2010, 19, 101.
- Riigihangete seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (665 SE), RT I 2010, 20, 102.
- Riigilõivuseadus (721 SE), RT I 2010, 21, 107.
- Riigivaraseaduse § 102 muutmise seadus (713 SE), RT I 2010, 17, 94.
- Riikliku pensionikindlustuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (652 SE), RT I 2010, 18, 97.
- Turismiseaduse muutmise seadus (677 SE), RT I 2010, 18, 98.
- Vabariigi Valitsuse seaduse § 83¹ muutmise seadus (706 SE), RT I 2010, 17, 96.
- Äriseadustiku ja teiste seaduste muutmise seadus (708 SE), RT I 2010, 20, 103.

Välislepingutega seotud seadus

- Eesti Vabariigi ja Euroopa Kosmoseagentuuri vahelise Euroopa koostööriigi kokkuleppe ratifitseerimise seadus (699 SE), RT II 2010, 11, 43.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi ning vedelkütuse erimärgistuse seaduse muutmise seadus (680 SE), tagasi lükatud. H: 52-34-1.
- Kohaliku omavalitsuse üksuste liitude seaduse muutmise seadus (688 SE), tagasi lükatud. H: 43-36-0.
- Koolieelse lasteasutuse seaduse § 27 muutmise seadus (686 SE), tagasi lükatud. H: 39-34-0.
- Prokuratuuriseaduse muutmise seadus (683 SE), tagasi lükatud. H: 49-7-0.
- Rahvusringhäälingu seaduse muutmise seadus (669 SE), tagasi lükatud. H: 48-31-0.
- Ravikindlustuse seaduse § 63 muutmise seadus (684 SE), tagasi lükatud. H: 33-11-0.
- Riigivaraseaduse muutmise seadus (664 SE), tagasi lükatud. H: 44-31-0.
- Riiklike peretoetuste seaduse muutmise seadus (672 SE), tagasi lükatud. H: 42-24-0.
- Riikliku matusetoetuse seaduse muutmise seadus (696 SE), tagasi lükatud. H: 44-35-0.
- Sotsiaalmaksuseaduse muutmise seadus (690 SE), tagasi lükatud. H: 45-26-0.

- Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 11 ja 52 muutmise seadus (674 SE), tagasi lükatud. H: 41-24-0.
- Tööturuteenuste ja -toetuste seaduse muutmise seadus (695 SE), tagasi lükatud. H: 48-29-0.

MAI

- Erakonnaseaduse ja valimisseaduste muutmise seadus (516 SE), RT I 2010, 29, 150.
- Kaitseväeteenistuse seaduse muutmise seadus (671 SE), RT I 2010, 26, 131.
- Pakendiaktsiisi seaduse ja pakendiseaduse muutmise seadus (707 SE), RT I 2010, 28, 145.
- Päästeseadus (514 SE), RT I 2010, 24, 115.
- Päästeteenistuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (618 SE), RT I 2010, 29, 151.
- Rahvusvahelise sanktsiooni seadus (632 SE), RT I 2010, 26, 129.
- Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse täiendamise seadus (697 SE), RT I 2010, 28, 144.
- Tarbijakaitse seaduse muutmise seadus (754 SE), RT I 2010, 24, 117.
- Toote nõuetele vastavuse seadus (702 SE), RT I 2010, 31, 157.
- Toote nõuetele vastavuse seaduse rakendamise seadus (703 SE), RT I 2010, 31, 158.
- Tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja asjaõigusseaduse muutmise seadus (657 SE), RT I 2010, 26, 128.
- Tuleohutuse seadus (513 SE), RT I 2010, 24, 116.
- Välisõhu kaitse seaduse muutmise seadus (726 SE), RT I 2010, 26, 130.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Käibemaksuseaduse muutmise seadus (712 SE), tagasi lükatud. H: 52-29-0.
- Riigilõivuseaduse muutmise seadus (691 SE), tagasi lükatud. H: 47-41-0.
- Sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seadus (711 SE), tagasi lükatud. H: 43-34-1.
- Tulumaksuseaduse muutmise ja täiendamise seadus (694 SE), tagasi lükatud. H: 45-40-1.
- Töölepingu seaduse ja töötuskindlustuse seaduse muutmise seadus (689 SE), tagasi lükatud. H: 46-42-0.
- Töölepingu seaduse muutmise seadus (693 SE), tagasi lükatud. H: 44-31-1.
- Vedelkütuse erimärgistamise seaduse muutmise seadus (705 SE), tagasi lükatud. H: 48-42-0.

JUUNI

- Biotsiidiseaduse muutmise seadus (748 SE), RT I 2010, 37, 224.
- Elektroonilise side seaduse ja infoühiskonna teenuse seaduse muutmise seadus (727 SE), RT I 2010, 38, 230.
- Hoiu-laenuühistu seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (240 SE), RT I 2010, 34, 182.
- Inimgeeniuringute seaduse muutmise seadus (741 SE), RT I 2010, 37, 221.

- Jahiseaduse ja välisõhu kaitse seaduse muutmise seadus (744 SE), RT I 2010, 44, 259.
- Jäätmeseaduse, maapõuseaduse ja keskkonnatasude seaduse muutmise seadus (700 SE), RT I 2010, 44, 260.
- Karistusseadustiku, väärtemenetluse seadustiku, kriminaalmenetluse seadustiku, karistusregistri seaduse, kriminaalhooldusseaduse ja vangistusseaduse muutmise seadus (562 SE), RT I 2010, 44, 258.
- Kaugkütteseaduse ja sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seadus (716 SE), RT I 2010, 35, 192.
- Kinnistusraamatusseaduse, pärimisseaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (725 SE), RT I 2010, 38, 231.
- Kunstiteoste tellimise seadus (756 SE), RT I 2010, 43, 257.
- Liiklusseadus (475 SE), RT I 2010, 44, 261.
- Looduskaitse seaduse § 24 muutmise seadus (752 SE), RT I 2010, 43, 255.
- Loomakaitse seaduse muutmise seadus (745 SE), RT I 2010, 34, 183.
- Monopolidele hinnapiirangute kehtestamise seadus (597 SE).⁵
- Noorsootöö seadus (676 SE), RT I 2010, 44, 262.
- Omandireformiga seonduvate seaduste muutmise seadus (715 SE), RT I 2010, 41, 242.
- Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus (412 SE), RT I 2010, 41, 240.
- Relvaseaduse muutmise seadus (719 SE), RT I 2010, 37, 223.
- Relvaseaduse muutmise seadus (730 SE), RT I 2010, 43, 256.
- Riigipiiriseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (749 SE), RT I 2010, 37, 222.
- Riigivaraseaduse muutmise seadus (772 SE), RT I 2010, 38, 233.
- Riikliku statistika seadus (739 SE), RT I 2010, 41, 241.
- Sotsiaalmaksuseaduse muutmise seadus (760 SE), RT I 2010, 38, 232.
- Spordiseaduse muutmise seadus (678 SE), RT I 2010, 35, 191.
- Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse, maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse ning riigilõivuseaduse muutmise seadus (746 SE), RT I 2010, 35, 193.
- Tulumaksuseaduse ja perekonnaseaduse muutmise seadus (180 SE), RT I 2010, 34, 181.
- Veeseaduse ja kemikaaliseaduse muutmise seadus (710 SE), RT I 2010, 43, 254.
- Välismaalaste seaduse muutmise seadus (736 SE), RT I 2010, 34, 184.

Välislepingutega seotud seadused

- Eesti Vabariigi Valitsuse ja Itaalia Vabariigi Valitsuse vahelise investeringute soodustamise ja kaitse lepingu ratifitseerimise seaduse kehtetuks tunnistamise seadus (747 SE), RT II 2010, 16, 66.

⁵ Vabariigi Presidendi poolt välja kuulutamata jäetud seadus, 02.08.2010 otsustas Riigikogu eelnõu 597 SE muutmata kujul mitte vastu võtta.

- Eesti Vabariigi Valitsuse ja Kanada Valitsuse noortevahetuse kokkuleppe ratifitseerimise seadus (732 SE), RT II 2010, 16, 67.

- Rassilise diskrimineerimise kõigi vormide kõrvaldamise rahvusvahelise konventsiooni artikli 14 lõike 1 alusel deklaratsiooni tegemise seadus (731 SE), RT II 2010, 17, 78.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Eesti Haigekassa seaduse ja tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise seadus (738 SE), tagasi lükatud. H: 46-31-0.

- Eesti Rahvusringhäälingu seaduse muutmise seadus (729 SE), tagasi lükatud. H: 43-36-0.

- Karistusseadustiku muutmise seadus (728 SE), tagasi lükatud. H: 30-3-0.

- Riikliku matuseoetuse seaduse ja käibemaksuseaduse § 15 muutmise seadus (766 SE), tagasi võetud.

- Tulumaksuseaduse § 5 muutmise seadus (734 SE), tagasi lükatud. H: 48-35-0.

- Töökohtade loomise seadus (740 SE), tagasi lükatud. H: 45-36-0.

- Tööturuteenuste ja -toetuste seaduse muutmise seadus (692 SE), tagasi lükatud. H: 46-34-0.

AUGUST

- Monopolidele hinnapiirangute kehtestamise seadus (597 UA), RT I 2010, 56, 363.⁶

SEPTEMBER

- Kohalike maksude seaduse ja maksukorralduse seaduse muutmise seadus (774 SE), RT I 2010, 72, 544.

- Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (366 SE), RT I 2010, 72, 543.

- Söödaseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (777 SE), RT I 2010, 72, 542.

- Võlaõigusseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (761 SE), RT I 2010, 77, 590.

- Äriseadustiku muutmise seadus (733 SE), RT I 2010, 77, 589.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Tulumaksuseaduse § 48 muutmise seadus (759 SE), tagasi lükatud. H: 43-15-0.

- Vanemahüvitise seaduse muutmise seadus (769 SE), tagasi lükatud. H: 47-31-0.

OKTOOBER

- 2010. aasta riigieelarve seaduse muutmise seadus (812 SE), RT I, 03.11.2010, 7.

- Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse, tubakaseaduse ja tolliseaduse ning nendega seonduvate seaduste muutmise seadus (779 SE), RT I, 18.11.2010, 2.

- Geneetiliselt muundatud organismide keskkonda viimise seaduse ja euro kasutusele võtmise seaduse muutmise seadus (768 SE), RT I, 08.11.2010, 1.

- Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse muutmise seadus (750 SE), RT I, 16.11.2010, 1.

- Ravimiseaduse muutmise seadus (758 SE), RT I, 08.11.2010, 2.

- Riigieelarve seaduse, Vabariigi Valitsuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (790 SE), RT I, 12.11.2010, 1.

- Riigisadaluse ja salastatud välisteabe seaduse ning teiste seaduste muutmise seadus (764 SE), RT I, 08.11.2010, 3.

- Tulumaksuseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (631+723 SE), RT I, 18.11.2010, 1.

- Vabariigi Presidendi valimise seaduse ja kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise seadus (776 SE), RT I, 16.11.2010, 2.

- Ülikooliseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (784 SE), RT I, 08.11.2010, 4.

Välislepingutega seotud seadused

- Eesti Vabariigi ja Hiina Rahvavabariigi vahelise lepingu vastastikusest õigusabist kriminaalasjades ratifitseerimise seadus (792 SE), RT II, 04.11.2010, 5.

- Eesti Vabariigi Valitsuse ja Albaania Vabariigi Ministrite Nõukogu vahelise tulumaksudega topeltmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise tõkestamise lepingu ratifitseerimise seadus (801 SE), RT II, 15.11.2010, 3.

- Rahvusvahelise Valuutafondi põhikirja muudatuste heakskiitmise seadus (819 SE), RT II, 04.11.2010, 7.

- Täiskasvanute rahvusvahelise kaitse konventsiooniga ühinemise seadus (804 SE), RT II, 15.11.2010, 1.

- Ülemaailmse Postiliidu 24. kongressi lõppaktide ratifitseerimise seadus (789 SE), RT II, 04.11.2010, 1.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Avaliku teenistuse seaduse § 108 täiendamise seadus (765 SE), tagasi lükatud. H: 38-21-1.

- Planeerimisseaduse muutmise seadus (778 SE), tagasi lükatud. H: 45-22-0.

- Töölepingu seaduse ja töötuskindlustuse seaduse muutmise seadus (767 SE), tagasi lükatud. H: 40-32-0.

- Vanemahüvitise seaduse ja riiklike peretoetuste seaduse muutmise seadus (785 SE), tagasi lükatud. H: 44-15-0.

NOVEMBER

- Abipolitseiniku seadus (633 SE), RT I, 20.12.2010, 1.

- Erakonnaseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (655 SE), RT I, 10.12.2010, 1.

- Ettevõtluse toetamise ja laenude riikliku tagamise seaduse ning euro kasutusele võtmise seaduse muutmise seadus (811 SE), RT I, 29.11.2010, 3.

- Isikut tõendavate dokumentide seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (844 SE), RT I, 09.12.2010, 1.

⁶ Vabariigi Presidendi poolt välja kuulutamata jäetud seadus, võeti vastu muudetud kujul, statistikas kajastub üks kord.

- Kalapüügiseaduse muutmise seadus (798 SE), RT I, 30.11.2010, 10.
- Kutseseaduse muutmise seadus (842 SE), RT I, 10.12.2010, 2.
- Käibemaksuseaduse muutmise seadus (797 SE), RT I, 10.12.2010, 3.
- Maksukorralduse seaduse muutmise seadus (802 SE), RT I, 10.12.2010, 4.
- Meditsiiniseadme seaduse ja euro kasutusele võtmise seaduse muutmise seadus (791 SE), RT I, 30.11.2010, 11.
- Raudteeseaduse muutmise seadus (800 SE), RT I, 29.11.2010, 1.
- Ringhäälinguseaduse, kriminaalmenetluse seadustiku, tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja võlaõigusseaduse muutmise seadus (656 SE), RT I, 21.12.2010, 1.
- Võlgade ümberkujundamise ja võlakaitse seadus (743 SE), RT I, 06.12.2010, 1.
- Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse muutmise seadus (793 SE), RT I, 29.11.2010, 2.

Välislepingutega seotud seadused

- Euroopa Liidu lepingu, Euroopa Liidu toimimise lepingu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu üleminekusätteid käsitleva protokolliga muutmise protokolliga ratifitseerimise seadus (807 SE), RT II, 24.11.2010, 1.
- Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooniga ühinemiseks vajalike lepingute ratifitseerimise seadus (830 SE), RT II, 24.11.2010, 2.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Kodakondsuse seaduse § 5 muutmise seadus (796 SE), tagasi lükatud. H: 39-25-0.
- Kohalike maksude seaduse täiendamise seadus (782 SE), tagasi lükatud. H: 44-43-1.
- Käibemaksuseaduse ja ravikindlustuse seaduse muutmise seadus (816 SE), tagasi võetud.
- Käibemaksuseaduse muutmise seadus (795 SE), tagasi lükatud. H: 48-36-0.
- Looduskaitse seaduse ja ehitusseaduse muutmise seadus (825 SE), tagasi lükatud. H: 45-19-0.
- Rahuaja riigikaitse seaduse ja kaitseväge korralduse seaduse muutmise seadus (805 SE), jäi seadusena vastu võtmata. H: 49-0-0.
- Riikliku matusetootuse seaduse ja käibemaksuseaduse § 15 muutmise seadus (786 SE), tagasi lükatud. H: 46-38-0.
- Tulumaksuseaduse § 4 muutmise seadus (780 SE), tagasi lükatud. H: 50-40-1.
- Ühistranspordiseaduse muutmise seadus (781 SE), tagasi lükatud. H: 46-44-0.

DETSEMBER

- 2011. aasta riigieelarve seadus (822 SE), RT I, 28.12.2010, 6.
- Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse ning kaitseväge korralduse seaduse muutmise seadus (861 SE), RT I, 30.12.2010, 3.

- Finantsinspektsiooni seaduse, investeerimisfondide seaduse, krediidiasutuste seaduse ja Tagatisfondi seaduse muutmise seadus (810 SE), RT I, 21.12.2010, 3.
- Finantsinspektsiooni seaduse, investeerimisfondide seaduse, krediidiasutuste seaduse ja väärtipaberituruseaduse muutmise seadus (834 SE), RT I, 21.12.2010, 6.
- Hasartmänguseaduse § 111 muutmise seadus (857 SE), RT I, 17.12.2010, 22.
- Jäätmete seaduse ja kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise seadus (866 SE), RT I, 17.12.2010, 21.
- Kalapüügiseaduse ja euro kasutusele võtmise seaduse muutmise seadus (724+828 SE), RT I, 21.12.2010, 5.
- Kemikaaliseaduse, saastuse kompleksse vältimise ja kontrollimise seaduse, päästeseaduse ning riigilõivuseaduse muutmise seadus (817 SE), RT I, 30.12.2010, 1.
- Keskkonnatasude seaduse ja euro kasutusele võtmise seaduse muutmise seadus (809 SE), RT I, 17.12.2010, 19.
- Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise seadus (835 SE), RT I, 05.01.2011, 10.
- Konsulaarseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (824 SE), RT I, 21.12.2010, 4.
- Liiklusseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (874 SE),⁷ Vabariigi Presidendi poolt välja kuulutamata jäetud, (874 UA) RT I, 31.12.2010, 3.
- Meediateenuste seadus (827 SE), RT I, 06.01.2011, 1.
- Meresõiduohutuse seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (653 SE), RT I, 22.12.2010, 1.
- Metsaseaduse muutmise seadus (843 SE), RT I, 05.01.2011, 13.
- Notariaadiseaduse, notari tasu seaduse ja euro kasutusele võtmise seaduse ning nendega seonduvate seaduste muutmise seadus (833 SE), RT I, 30.12.2010, 2.
- Rahuaja riigikaitse seaduse ja kaitseväge korralduse seaduse muutmise seadus (880 SE), RT I, 31.12.2010, 1.
- Riigihangete seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (860 SE), RT I, 31.12.2010, 2.
- Riigivaraseaduse täiendamise seadus (840 SE), RT I, 05.01.2011, 11.
- Sihtasutuste seaduse ja audiitoritegevuse seaduse muutmise seadus (839 SE), RT I, 17.12.2010, 20.
- Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise seadus (209+856 SE), RT I, 05.01.2011, 12.
- Tööturuteenuste ja -toetuste seaduse ning töötuskindlustuse seaduse muutmise seadus (823 SE), RT I, 21.12.2010, 2.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Eesti kodanike kojutuleku seadus (821 SE), tagasi lükatud. H: 46-27-2.
- Halduskohtumenetluse seadustik (755 SE), jäi vastu võtmata. H: 48-0-0.

⁷ Vabariigi Presidendi poolt välja kuulutamata jäetud seadus, 23.12.2010 otsustas Riigikogu eelnõu 874 SE muutmata kujul mitte vastu võtta, võeti vastu muudetud kujul, statistikas kajastub üks kord.

- Tööturuteenuste ja -toetuste seaduse muutmise seadus (838 SE), tagasi lükatud. H: 45-22-0.
- Tööturuteenuste ja -toetuste seaduse muutmise seadus (845 SE), tagasi lükatud. H: 48-23-0.

2011

JAANUAR

- Halduskohtumenetluse seadustik (902 SE), RT I, 23.02.2011, 3.
- Hädaolukorra seaduse ja sellega seonduvate teiste seaduste muutmise seadus (871 SE), RT I, 17.02.2011, 2.
- Karistusseadustiku, kriminaalmenetluse seadustiku, psühhiaatrilise abi seaduse, karistusregistri seaduse, kriminaalhooldusseaduse ja tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise seadus (717 SE), RT I, 23.02.2011, 2.
- Kirikute ja koguduste seaduse muutmise seadus (884 SE), RT I, 02.02.2011, 1.
- Kogumispensionide seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (870 SE), RT I, 18.02.2011, 1.
- Kriminaalmenetluse seadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (599 SE), RT I, 23.02.2011, 1.
- Narkootiliste ja psühhotropsete ainete ning nende lähteainete seaduse muutmise seadus (886 SE), RT I, 17.02.2011, 3.
- Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (836 SE), RT I, 03.02.2011, 1.
- Ravikindlustuse seaduse § 41 muutmise seadus (873 SE), RT I, 17.02.2011, 1.
- Ravimiseaduse § 39 muutmise seadus (872 SE), RT I, 02.02.2011, 2.
- Toiduseaduse § 17 muutmise seadus (883 SE), RT I, 19.01.2011, 21.
- Võlaõigusseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (813 SE), RT I, 04.02.2011, 1.
- Võlaõigusseaduse, sotsiaalmaksuseaduse ja mittetulundusühingute seaduse muutmise seadus (881 SE), RT I, 04.02.2011, 2.

Välislepingutega seotud seadus

- Merinõuete korral vastutuse piiramise 1976. aasta konventsiooni muutmise 1996. aasta protokolliga ühinemise seadus (853 SE), RT II, 31.01.2011, 5.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Käibemaksuseaduse § 15 muutmise ja täiendamise seadus, (846 SE), tagasi lükatud. H: 45-20-3.
- Liiklusseaduse muutmise seadus (885 SE), tagasi võetud.
- Riikliku pensionikindlustuse seaduse muutmise seadus (831 SE), tagasi lükatud. H: 46-30-0.
- Tulumaksuseaduse ja sotsiaalmaksuseaduse § 3 muutmise seadus (841 SE), tagasi lükatud. H: 46-33-0.
- Õppetootuste ja õppelaenu seaduse muutmise seadus (865 SE), tagasi lükatud. H: 42-32-0.

VEEBRUAR

- Arhiiviseadus (854 SE), RT I, 21.03.2011, 1.
- Avaliku teabe seaduse ning politsei ja piirivalve seaduse muutmise seadus (891 SE), RT I, 22.03.2011, 1.
- Eesti Rahvusraamatukogu seadus (863 SE), RT I, 09.03.2011, 4.
- Elatisabi seaduse, riigi õigusabi seaduse ja tsiviilkohtumenetluse seadustiku muutmise seadus (917 SE), RT I, 14.03.2011, 2.
- Elektroonilise side seaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seadus (855 SE), RT I, 23.03.2011, 1.
- Investeeringufondide seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (907 SE), RT I, 24.03.2011, 1.
- Jäätmeseaduse, liiklusseaduse, meresõiduohutuse seaduse, raskeveokimaksu seaduse, riigilõivuseaduse ja teeseaduse muutmise seadus tulenevalt Maanteeameti ja tema kohalike asutuste ümberkorraldamisest (892 SE), RT I, 17.03.2011, 1.
- Kalandusturu korraldamise seaduse muutmise seadus (924 SE), RT I, 16.03.2011, 1.
- Kalmistuseadus (888 SE), RT I, 15.03.2011, 14.
- Karistusregistri seadus (762 SE), RT I, 21.03.2011, 3.
- Karistusseadustiku muutmise seadus (862 SE), RT I, 11.03.2011, 1.
- Keeleseadus (808 SE), RT I, 18.03.2011, 1.
- Keskkonnaseadustiku üldosa seadus (799 SE), RT I, 28.02.2011, 1.
- Keskkonnatasude seaduse ja maksukorralduse seaduse muutmise seadus (912 SE), RT I, 14.03.2011, 4.
- Korrakaitse seadus (49 SE), RT I, 22.03.2011, 4.
- Kriminaalmenetluse seadustiku ja teiste seaduste muutmise seadus (286 SE), RT I, 21.03.2011, 2.
- Kunstliku viljastamise ja embrüokaitse seaduse § 5 muutmise seadus (787 SE), RT I, 03.03.2011, 1.
- Loomatauditõrje seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (922 SE), RT I, 02.03.2011, 1.
- Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse muutmise seadus (921 SE), RT I, 15.03.2011, 13.
- Majandustegevuse seadustiku üldosa seadus (803 SE), RT I, 25.03.2011, 1.
- Muinsuskaitse seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (806 SE), RT I, 21.03.2011, 4.
- Prokuratuuriseaduse muutmise seadus (814 SE), RT I, 16.03.2011, 2.
- Pühade ja tähtpäevade seaduse ning Eesti lipu seaduse muutmise seadus (914 SE), RT I, 09.03.2011, 2.
- Rahvastikuregistri seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (876 SE), RT I, 14.03.2011, 1.
- Rahvatervise seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (906 SE), RT I, 10.03.2011, 1.
- Rahvusvahelisel tsiviilmissioonil osalemise seadus (829 SE), RT I, 04.03.2011, 1.
- Ruumiandmete seadus (890 SE), RT I, 28.02.2011, 2.

- Saastuse kompleksse vältimise ja kontrollimise seaduse muutmise seadus (927 SE), RT I, 15.03.2011, 12.
- Sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seadus (904 SE), RT I, 03.03.2011, 3.
- Tartu Ülikooli seaduse ja ülikooliseaduse muutmise seadus (858 SE), RT I, 03.03.2011, 4.
- Teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse muutmise seadus (864 SE), RT I, 16.03.2011, 3.
- Teeseaduse muutmise seadus (882 SE), RT I, 17.03.2011, 2.
- Tööturuteenuste ja -toetuste seaduse ning töötuskindlustuse seaduse muutmise seadus (879 SE), RT I, 03.03.2011, 2.
- Täitemenetluse seadustiku ja teiste seaduste muutmise seadus (763 SE), RT I, 14.03.2011, 3.
- Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise seadus seoses Riigi Infosüsteemide Arenduskeskuse ümberkorraldamisega Riigi Infosüsteemi Ametiks (916 SE), RT I, 15.03.2011, 18.
- Vedelkütuse seaduse ja käibemaksuseaduse muutmise seadus (895 SE), RT I, 15.03.2011, 11.
- Veeseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (905 SE), RT I, 10.03.2011, 2.
- Välismaalaste seaduse muutmise seadus (900 SE), RT I, 09.03.2011, 3.
- Välismaalaste seaduse, riigilõivuseaduse ja lennunduseaduse muutmise seadus (901 SE), RT I, 23.03.2011, 2.
- Õiguskantsleri seaduse muutmise seadus (915 SE), RT I, 09.03.2011, 1.

Välislepingutega seotud seadused

- Eesti Vabariigi ja Gruusia vahelise tulu- ja kapitalimaksudega topeltmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise tõkestamise lepingu muutmise protokollitratifitseerimise seadus (911 SE), RT II, 01.03.2011, 3.
- Euroopa kohaliku omavalitsuse harta kohaliku omavalitsuse üksuse tegevuses osalemise õigust käsitleva lisaprotokollitratifitseerimise seadus (908 SE), RT II, 08.03.2011, 1.
- Investeeringute soodustamise ja vastastikuse kaitse lepingute ratifitseerimise seadus (913 SE), RT II, 01.03.2011, 5.
- Sõjalisel ja muul vaenulikul eesmärgil keskkonna mõjutamise keelustamise konventsiooniga ühinemise seadus (903 SE), RT II, 01.03.2011, 1.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Hasartmängumaksu seaduse muutmise seadus (859 SE), tagasi lükatud. H: 29-6-0.
- Isikuandmete kaitse seaduse, avaliku teabe seaduse ja arhiiviseaduse muutmise seadus (564 SE), jäi seadusena vastu võtmata. H: 26-39-0.
- Keskkonnatasude seaduse § 57 muutmise seadus (919 SE), tagasi lükatud. H: 41-7-0.

- Looduskaitse seaduse, ehituseaduse ja kinnisasja sundvõõrandamise seaduse muutmise seadus (867 SE), tagasi lükatud. H: 28-4-0.
- Looduskaitse seaduse § 36 muutmise seadus (918 SE), tagasi lükatud. H: 42-8-1.
- Ühistranspordiseaduse § 24 täiendamise seadus (868 SE), tagasi lükatud. H: 31-16-0.

Lõpuni menetlemata jäänud seaduseelnõud⁸

- Alaealise mõjutusvahendite seaduse muutmise seadus (98 SE).
- Alkoholi-, tubaka- ja kütuseaktsiisi seaduse, alkoholiseaduse ja reklaamiseaduse muutmise seadus (200 SE).
- Asjaõiguse seaduse ja pankrotiseaduse muutmise seadus (593 SE).
- Asjaõiguse seaduse ja võlaõiguse seaduse muutmise seadus (578 SE).
- Avaliku teenistuse seadus (538 SE).
- Avaliku teenistuse seaduse rakendamise seadus (598 SE).
- Eesti Vabariigi hariduse seaduse muutmise seadus (460 SE).
- Eesti Vabariigi põhiseaduse ja Eesti Vabariigi põhiseaduse rakendamise seaduse muutmise seadus (775 SE).
- Eesti Vabariigi põhiseaduse muutmise seadus (742 SE).
- Eesti Vabariigi põhiseaduse muutmise seadus rahvaalgatuse võimaldamiseks (210 SE).
- Elektroonilise side seaduse § 90 muutmise seadus (261 SE).
- Erakonnaseaduse muutmise seadus (111 SE).
- Erakonnaseaduse muutmise seadus (549 SE).
- Euroopa Parlamendi valimise seaduse, kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse ja Riigikogu valimise seaduse muutmise seadus (338 SE).
- Geneetiliselt muundatud organismide keskkonda viimise seaduse muutmise seadus (301 SE).
- Hoiu-laenuühistu seaduse ja krediitiasutuste seaduse muutmise seadus (7 SE).
- Jäätme seaduse ja karistus seadustiku muutmise seadus (305 SE).
- Karistus seadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku muutmise seadus (647 SE).
- Karistus seadustiku muutmise seadus (794 SE).
- Kasuliku mudeli seaduse, patendiseaduse, tööstusomandi õiguskorralduse seaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seadus (929 SE).
- Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse muutmise seadus (667 SE).
- Kliima- ja energiaagentuuri seadus (926 SE).
- Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise seadus (451 SE).
- Kohaliku rahvahääletuse seadus (477 SE).
- Kohtute seadus (649 SE).

⁸ Lisaks jäi lõpuni menetlemata keelatud rajatise kõrvaldamise seadus 1000 UA, mille võttis vastu X Riigikogu ja mille Vabariigi President jättis välja kuulutamata.

- Kohturäturi seaduse § 32 muutmise seadus (770 SE).
- Kollektiivse töötüli lahendamise seaduse § 21 muutmise seadus (70 SE).
- Konkurentsiseaduse ja karistusseadustiku muutmise seadus (925 SE).
- Koolielse lasteasutuse seaduse muutmise seadus (679 SE).
- Koolielse lasteasutuse seaduse § 15 muutmise seadus (444 SE).
- Korrakaitseaduse muutmise ja rakendamise seadus (570 SE).
- Korruptsioonivastane seadus (539 SE).
- Kutseõppeasutuse seaduse ja erakooliseaduse muutmise seadus (887 SE).
- Käibemaksuseaduse ja ravikindlustuse seaduse muutmise seadus (878 SE).
- Loomakaitseaduse, loomatauditörje seaduse ja karistusseadustiku muutmise seadus (596 SE).
- Maamaksuseaduse muutmise seadus (894 SE).
- Metsaseaduse § 23 muutmise seadus (527 SE).
- Noorsootöö seaduse ja huvikooli seaduse muutmise seadus (232 SE).
- Plastkotiaktsiisi seadus (722 SE).
- Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 3 muutmise seadus (357 SE).
- Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 32¹ muutmise seadus (9 SE).
- Päästeteenistuse seadus (8 SE).
- Püüasustusega väikesaarte seaduse ja rahvastikuregistri seaduse muutmise seadus (737 SE).
- Püüasustusega väikesaarte seaduse § 2 muutmise seadus (650 SE).
- Ravimiseaduse muutmise seadus (714 SE).
- Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse muutmise seadus (235 SE).
- Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse muutmise seadus (236 SE).
- Riigikogu liikme staatuse seaduse § 28 muutmise seadus (201 SE).
- Riigikogu liikme staatuse seaduse § 28 muutmise seadus (429 SE).
- Riigikogu valimise seaduse, Euroopa Parlamendi valimise seaduse ja kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse muutmise seadus (910 SE).
- Riigilõivuseaduse muutmise seadus (889 SE).
- Riigivaraseaduse täiendamise seadus (783 SE).
- Riigivastutuse seadus (818 SE).
- Riiklike peretoetuste seaduse § 6 muutmise seadus (497 SE).
- Sotsiaalhoolekande seaduse § 22² täiendamise seadus (639 SE).
- Sotsiaalhoolekande seaduse täiendamise seadus (666 SE).
- Spordiseaduse § 3 muutmise seadus (479 SE).
- Teeseaduse muutmise seadus (788 SE).
- Teeseaduse § 16 muutmise seadus (928 SE).
- Tulumaksuseaduse muutmise seadus (468 SE).
- Tulumaksuseaduse muutmise seadus (897 SE).
- Tulumaksuseaduse § 48 muutmise seadus (877 SE).
- Töötuskindlustuse seaduse, tulumaksuseaduse ja tööturuteenuste ja -toetuste seaduse muutmise seadus (295 SE).
- Vedelkütuse erimärgistamise seaduse muutmise seadus (893 SE).
- Vedelkütuse erimärgistamise seaduse § 1¹ muutmise seadus (681 SE).
- Vedelkütuse erimärgistamise seaduse § 1¹ muutmise seadus (896 SE).
- Vedelkütuse erimärgistamise seaduse § 1¹ muutmise seadus (898 SE).
- Väärtpaberituruse seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (923 SE).
- Õppetoeuste ja õppelaenu seaduse muutmise seadus (223 SE).
- Õppetoeuste ja õppelaenu seaduse muutmise seadus (579 SE).

Statistika

VI istungjärgul 14.09.–17.12.2009 toimus 44 istungit. VII istungjärgul 11.01.–17.06.2010 toimus 72 istungit (sh üks täiendav istung). Lisaks toimus 3 erakorralist istungjärku:

02.08.2010 üks erakorraline istungjärk ning

03.08.2010 kaks erakorralist istungjärku (kõik kutsuti kokku Riigikogu 29 liikme ettepanekul, nende vältel arutati uuesti ja võeti muudetud kujul vastu Vabariigi Presidendi poolt välja kuulutamata jäetud monopolidele hinnapiirangute kehtestamise seadus).

VIII istungjärgul 13.09.–16.12.2010 toimus 44 istungit. Lisaks toimus 23.12.2010 Riigikogu 25 liikme ettepanekul 3 erakorralist istungjärku, mille vältel arutati uuesti ja võeti muudetud kujul vastu Vabariigi Presidendi poolt välja kuulutamata jäetud liiklusseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus.

IX istungjärgul 10.01.–23.02.2011 toimus 23 istungit.

Algatatud, vastu võetud, menetlusest välja langenud seaduseelnõud ja välislepingud (VI-IX istungjärk)

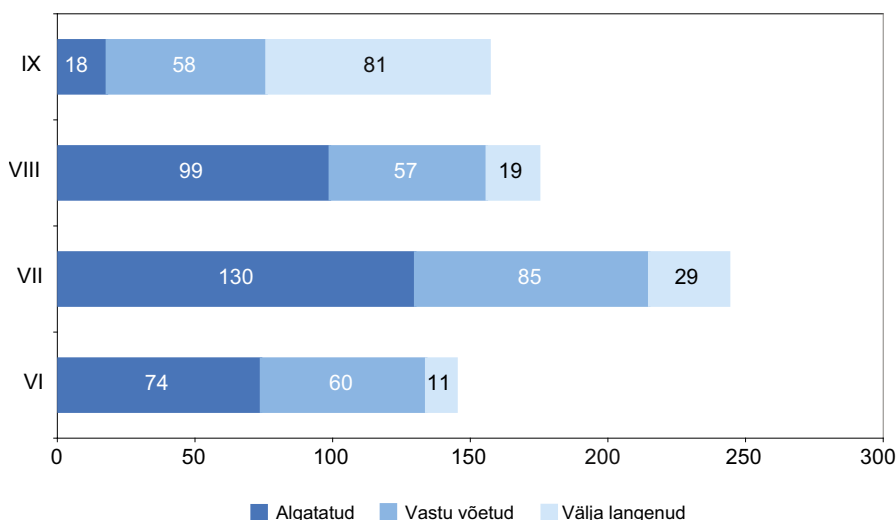
Algataja	Põhiseaduse muutmise seadused	Algatatud / vastu võetud / välja langenud			Välislepingud	Kokku
		Terviktekstid	Riigieelarved	Muutmise seadused		
Vabariigi Valitsus	-/-/-	24/33/5	4/4/-	136/145/10	26/27/-	190/209/15
Vabariigi Valitsus ja fraktsioonid	-/-/-	-/-/-	-/-/-	-/3/-	-/-/-	-/3/-
Fraktsioonid	-/-/-	3/1/5	-/-/-	79/10/95	-/-/-	82/11/100
Fraktsioonid ja komisjon	-/-/-	-/-/-	-/-/-	-/1/-	-/-/-	-/1/-
Fraktsioon ja RK liikmed	-/-/-	-/-/-	-/-/-	7/-/7	-/-/-	7/-/7
Komisjonid	-/-/-	4/4/1	-/-/-	28/30/7	-/-/-	32/34/8
RK liikmed	2/-/3	-/-/-	-/-/-	8/2/7	-/-/-	10/2/10
Kokku	2/-/3	31/38/11	4/4/-	258/191/126	26/27/-	321/260/140

Lisaks võeti uuesti vastu Vabariigi Presidendi poolt välja kuulutamata jäetud seadused: soolise võrdõiguslikkuse seaduse ja võrdse kohtlemise seaduse muutmise seadus (317 UA), karistusseadustiku, avaliku teenistuse seaduse ja välismaalaste seaduse muutmise seadus (416 UA), kaitseväeteenistuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (535 UA), monopolidele hinnapiirangute kehtestamise seadus (597 UA) ning liiklusseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (874 UA), mis statistikas kajastuvad üks kord.

Kolme seaduse vastuvõtmisel ühendati fraktsioonide ja Vabariigi Valitsuse algatatud eelnõud: tulumaksuseaduse ja sellega seonduva seaduse muutmise seadus (553+586 SE), tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise seadus (209+856 SE) ning tulumaksuseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (631+723 SE); ühel juhul ühendati komisjoni ja fraktsioonide algatatud eelnõu: Euroopa Parlamendi valimise seaduse muutmise seadus (341+524 SE) ning ühel juhul kaks Vabariigi Valitsuse eelnõu: kalapüügiseaduse ja euro kasutusele võtmise seaduse muutmise seadus (724+828 SE).

Menetlusest välja langenud eelnõude hulgas oli 70 seaduseelnõu, mis jäid koosseisu volituste lõppemise tõttu lõpuni menetlemata, lisaks jäi lõpuni menetlemata keelatud rajatise kõrvaldamise seadus 1000 UA, mille võttis vastu X Riigikogu ja mille Vabariigi President jättis välja kuulutamata.

Algatatud, vastu võetud ja menetlusest välja langenud seaduseelnõud istungjärgude kaupa

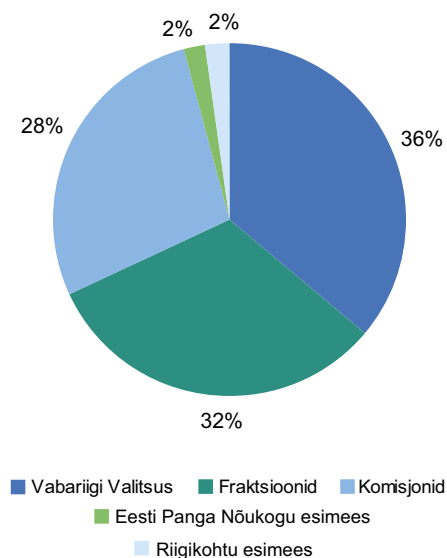

Otsuse-eelnõud istungjärkude kaupa (VI/VII/VIII/IX istungjärk)

Esitaja	Esitatud	Vastu võetud	Poolthälte enamust mittesaanud	Kooseisuhälte enamust mittesaanud	Tagasi võetud	Lõpuni menetlemata jäänud
Vabariigi Valitsus	6/2/9/-	6/2/8/1	-/-/-/-	-/-/-/-	-/-/-/-	-/-/-/-
Fraktsioonid	4/8/2/1	2/3/-/1	1/1/-/-	2/3/1/-	2/1/-/-	-/-/-/2
Komisjonid	6/4/3/-	8/4/3/-	-/-/-/-	-/-/-/-	-/-/-/-	-/-/-/-
Eesti Panga nõukogu esimees	-/1/-/-	-/1/-/-	-/-/-/-	-/-/-/-	-/-/-/-	-/-/-/-
Riigikohtu esimees	-/-/1/-	-/-/-/1	-/-/-/-	-/-/-/-	-/-/-/-	-/-/-/-
Kokku	16/15/15/1	16/10/11/3	1/1/-/-	2/3/1/-	2/1/-/-	-/-/-/2

Lisaks võttis Riigikogu vastu avalduse "Läänemere kavandatava gaasijuhtmega seotud keskkonnariskidest" (607 AE) ja arutas otsust vastu võtmata umbusalduse avaldamise nõudeid justiitsminister Rein Langi ja välisminister Urmas Paeti vastu, menetlusest langes välja Vabariigi Valitsuse esitatud tegevuskava "Kriminaalpoliitika arengusuunad aastani 2018" (663 TK).

Esitatud otsuse-eelnõud esitajate kaupa (%)

ÜLEVAADE RIIGIEELARVE ARUTELUST

Ma ei ole originaalne, kui ütlen, et uue majanduskasvu aluseks oleks vajadus suurt plaani, mille üks peamine parlamentide ja valitsuse käes olev tööriist on riigieelarve.

(Riigikontrolöri Mihkel Oviiri ülevaatest, 28.10.2009)

Meie riigi rahaline seis soosib õnneks tugevat reaalsustaju – pole midagi jagada, sest kõik on juba ära jagatud ja natukene jääb isegi puudu. Me ei saa kulutada seda, mida meil ei ole. Eesti peab järgmiseks aastaks saama konservatiivse riigieelarve.

(Riigikogu esimehe Ene Ergma kõnest, 13.09.2010)

Perioodil september 2009 – veebruar 2011 võttis Riigikogu vastu 2010. aasta riigieelarve seaduse ja 2011. aasta riigieelarve seaduse, juhtivkomisjoniks oli rahanduskomisjon.

2010. aasta riigieelarve seadus

Algatamine: Vabariigi Valitsus algatas 2010. aasta riigieelarve seaduse eelnõu 30. septembril 2009. aastal vastavalt riigieelarve seaduse §-le 16, milles on sätestatud tähtaeg esitada riigieelarve Riigikogule hiljemalt kolm kuud enne eelarveaasta algust. Koos riigieelarve eelnõuga esitas valitsus Riigikogule ülevaate riigi majanduse olukorrast ja Vabariigi Valitsuse põhieesmärkidest ning riigieelarve eelnõu seletuskirja.

Sisu ja maht: 2010. aasta eelarve maht jäi suurtes piirides 2009. aasta tasemele. Riigieelarve tulude maht oli 84,5 miljardit, kulude maht 89,7 miljardit ja riigieelarve tekkepõhine puudujääk 4,8 miljardit krooni. Riigieelarve koostati vastavalt majandusprognoosile, mis nägi ette 0,1%-list majanduskasvu ja 0,7%-list inflatsiooni, valitsussektori puudujääki 2,76% SKPst ja valitsussektori võlakoormuse suurenemist 11,1%-ni SKPst.

2010. aasta riigieelarve seaduse sisuliseks aluseks oli riigi eelarvestrateegia 2010-2013. Eelarve prioriteedid olid Eesti konkurentsivõime tagamine ehk senisest enam vahendite suunamine haridusse, ettevõtlusse ja investeringuteks, mis tooks kaasa majanduse elavnemise ja suurema turvalisuse. 2010. aasta riigieelarve täitis Maastrichti eelarvekriteeriumi nõudeid. Tuludest 61,3 miljardit ehk 73% olid maksulised tulud. Võrreldes 2009. aasta laekumistega olid need vähenenud 2,9%. 2009. aasta riigieelarvega võrreldes olid riigieelarve kulud suurenenud 0,27%.

Eelarve menetlemise käigus tehti Riigikogus täiendavaid otsuseid valitsussektori defitsiidi vähendamiseks 410 miljoni krooni ulatuses ehk 0,2% SKPst.

Kulude osakaal riigieelarves tegevusalade järgi jaotus järgmiselt: sotsiaalne kaitse 32%, majandus 16,2%, tervishoid 13,7%, haridus 12,5%, avalik kord ja julgeolek 5,6%, valitsussektori üldised teenused 9,3%, riigikaitse 4,1%, keskkonnakaitse 3,7%, vaba aeg, kultuur ja religioon 2,8% kulude kogumahust.

Olulisemad aruteluteemad Riigikogus: riigi rahandusliku stabiilsuse tagamine, ressursid ja laenupoliitika; struktuuritoetuste ja välisvahendite kasutamine; tööhõive ja inimeste toimetulek; Maastrichti kriteeriumite täitmine ja Eesti valmisolek üleminekuks eurole, prognooside paikapidavus ja võimalikud eelarve riskisenaariumid; hariduse, teadus- ja

arendustegevuse, tervishoiu ja julgeoleku finantseerimine, maksupoliitilised muudatused ning nende mõju laekumisele; kohalike omavalitsuste tulubaas ja finantsvõimekus; ravikindlustuse tulubaas ja haigekassa eelarve, tegevuskulude 9%-line kokkuhoid; kaitsekulutused, energiamajandus ja maaelu areng.

Muudatusettepanekud: Eelnõu teiseks lugemiseks laekus 20 muudatusettepanekut. Opositsioon soovis suurendada muu hulgas eraldisi kohalikele omavalitsustele, kultuurivaldkonna asutustele, ühtseks pindalatoetuseks, täiendavateks otsetoetusteks ning Siseministeeriumi valdkonna kulude täiendavaks katteks. Viidatud ettepanekud Riigikogu enamusetoetust ei leidnud. Rahanduskomisjon esitas ministeeriumide ettepanekute alusel ühe mitmest muudatusest koosneva ettepaneku, tulenevalt struktuurimuudatustest, teiste seaduste muutmisest ja kulude majandusliku sisu muutmisest.

Kolmandaks lugemiseks laekus 31 muudatusettepanekut.

Rahanduskomisjoni ettepanek sisaldas kulude artiklitevaheliste ümbertõstmiste kõrval ka sisulisi muudatusi, sealhulgas suurendati Päästeameti tegevuskulusid 15 miljoni krooni võrra ja põllumajandustoetusi 20 miljoni krooni võrra, 175,4 miljonit lisakrooni eraldati Põllumajandusministeeriumile teravilja sekkumiskokkuostu lisarahastamiseks. Kultuuri- ja spordiprojekte toetati enam kui 20 miljoni krooni ulatuses, millest suurema osa moodustas eraldis Eesti Olümpiakomiteele olümpiaettevalmistusteks; Arengufondile anti finantseerimistinguna 100 miljoni ulatuses võimalus järgmisel aastal investeringuid jätkata. Fraktsioonide esitatud ettepanekutest toetas Riigikogu 40 miljoni krooni eraldamist kohaliku omavalitsuse üksustele eelarvelaekumiste vähenemise kompenseerimiseks ehk eeskätt nendele omavalitsustele, kellel võivad tekkida rahalised raskused. Samuti arvestati ettepanekuid Tallinna Tehnikaülikooli ehitiste kaasfinantseerimise toetamiseks, eraldise suurendamiseks Tartu Ülikooli Teaduskoolile ja Eesti Maaülikoolile ning muudeks olulisteks väiksemamahulisteks investeringuteks.

Vastuvõtmine: 9. detsember 2009; hääletustulemus: poolt 55, vastu 39, erapooletuid 0.

2011. aasta riigieelarve seadus

Algatamine: Vabariigi Valitsus algatas 2011. aasta riigieelarve seaduse eelnõu 27. septembril 2010. aastal. Koos riigieelarve eelnõuga esitas valitsus Riigikogule ülevaate riigi majanduse olukorrast ja Vabariigi Valitsuse põhieesmärkidest ning riigieelarve eelnõu seletuskirja.

Sisu ja maht: Riigieelarve koostamise aluseks oli riigi eelarvestrateegia 2011–2014, mille eesmärk on jõuda struktuuriselt tasandatud eelarvepositsiooni ülejäägini aastal 2012 ning saavutada nominaalne ülejääk aastal 2013.

2011. aasta eelarve konsolideerimata tulude mahtuks on 89,2 miljardit krooni (5,7 miljardit eurot) ja kulude maht 94 miljardit krooni (6 miljardit eurot). Valitsussektori 2011. aasta tekkepõhine eelarvepuudujääk on kavandatud 1,6% SKPst. Võrreldes 2010. aastaga suurenevad tulud 1,9% ja kulud 5%. Eelarve prioriteediks on Eesti konkurentsivõime tagamine ehk senisest enam vahendite suunamine haridusse, kultuuri ja investeringuteks. Väga oluliselt peetakse sealhulgas ettevõtlustoetuste, regionaalarengu, aktiivsete tööturumeetmete, põllumajandusettevõtjate otsetoetuste ja kultuurivaldkonna rahastamist.

Olulisemad aruteluteemad Riigikogus:

Majanduskriisiga toimetulek, maksusüsteemi stabiilsus, sotsiaalsed probleemid ja toimetuleku piirmäära suurendamine, kohalike omavalitsuste tulubaas, hariduskulude ja investeringute kasv, kaitsekulutuste kasv, saastekvootide müügitulu, Maastrichti kriteeriumite täitmine ja euro kasutuselevõtt, ministriumite personalikulud, sisejulgeolek, avaliku sektori võlakooormus, demograafilise situatsiooni mõju haigekassa eelarvele ning struktuuritoetuste kaasfinantseerimine.

Muudatusettepanekud: Eelnõu teiseks lugemiseks esitati 126 ning kolmandaks lugemiseks 21 muudatusettepanekut.

Laekunud muudatusettepanekutest toetas Riigikogu ettepanekut säilitada kõrgemate riigiteenijate ametipalk 2010. aasta tasemel kuni 2011. eelarveaasta lõpuni ning vastavate seadusemuudatuste sätestamist riigieelarve rakendusparagrahvides. Eraldati vahendeid Riigikogu Kantslei juurde erakondade rahastamise järelevalve komisjoni loomiseks ja täiendavalt vahendeid võlakaitseaduse jõustumisest tulenevate kulude katteks. Riigikogu toetas ettepanekut suurendada toimetulekupiiiri 20%, s.t 76,7 eurole kuus (1200 krooni). Kultuurivaldkonna finantseerimine suurenes 72 miljonit krooni, sh eraldati mitme kultuuriasutuse tegevustoetusteks kokku 17 miljonit krooni ja toetati Eesti Rahvusringhäälingu maja ehitust 15 miljoni krooniga. Haridusvaldkonna kuludesse suunati 35 miljonit krooni, millest 20 miljonit krooni anti välistoetuste kaasfinantseerimiseks ja 10 miljonit krooni rahvusvaheliste õppekavade rakendamiseks. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala

kulud kasvasid 52,3 miljonit krooni, millest ühistranspordi toetuseks eraldati 48,3 miljonit krooni, lisaks suurenesid eraldised sotsiaal- ja regionaalvaldkonda 16 miljoni krooni ulatuses.

Suur osa esitatud muudatusettepanekutest ei leidnud toetust, tulenevalt katteallikatena toodud kuluartiklite ebareaalsest vähendamisest ning tuluallikaid puudutavate seaduste muudatuste mõjust maksukoormusele ja riigieelarvele.

Vastuvõtmine: 8. detsember 2010; hääletustulemus: poolt 55, vastu 32, erapooletuid 0.

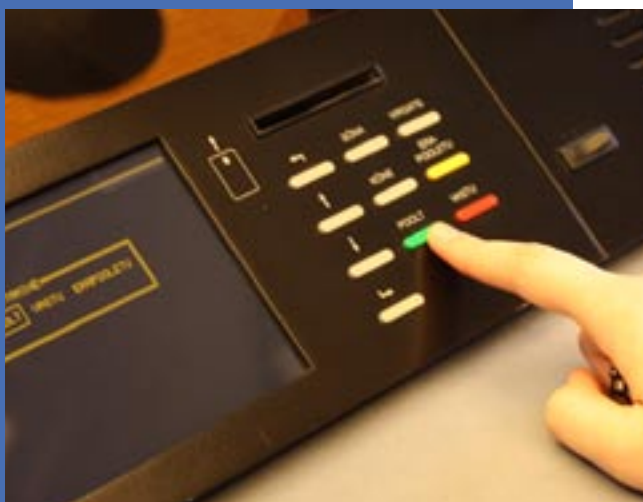
PARLAMENTAARNE KONTROLL JA MUU TEGEVUS

Me oleme toonud siia arupärimiste kaudu ainult pisku nendest muredest ja probleemidest, mida oleks vaja avalikkuse ette tuua. Meil jääb kindlasti opositsiooni poole pealt kahe silma vahele hulgaliselt teemasid, mida tuleks siin puldis arutada, ja väga tõsiselt arutada.

(Riigikogu liikme Toomas Vareki sõnavõtust, 13.09.2010)

Meil tuleks rahulikult, ilma hüsteeriata arutleda nii hariduse, meditsiini, maksude, sisserännu, sotsiaalhoolekande, riikluse korralduse ja paljude teiste küsimuste üle. Me peame olema vabad vanade jäikade seisukohtade taagast ja laskma mõtte vabaks. Aga alati tuleb ka arutamises ühel hetkel piiri pidada ja teha ära otsused, mitte jääda lõpmatu jututoa lõksu heietama.

(Riigikontrolöri Mihkel Oviiri ülevaatest, 27.10.2010)

Parlamentaarne kontroll

Arupärimised

VI-IX istungjärgul esitasid kõige rohkem arupärimisi Eesti Keskerakonna fraktsiooni liikmed (kokku 196 arupärimist), neile järgnesid arupärimised, mille esitasid fraktsioonid koos fraktsiooni mittekuuluvate Riigikogu liikmetega. Kõige rohkem arupärimisi esitati sotsiaalministrile. Temalt päriti aru näiteks Eesti Töötukassa tegevuse, digireseptiga seotud probleemide, pensionide kojukande ning

erinevate toetuste kohta. Majandus- ja kommunikatsiooniministrilt küsiti Eesti Energiaga seonduvate probleemide (näiteks Jordaania projekti tasuvuse ja riskide), maanteede olukorra ja piiriületuse kohta. Peaminister vastas näiteks arupärimisele Türi Kolledži regionaalpoliitilisest tähtsusest ning Vabariigi Valitsuse meetmetest töötute raske olukorra leevendamiseks.

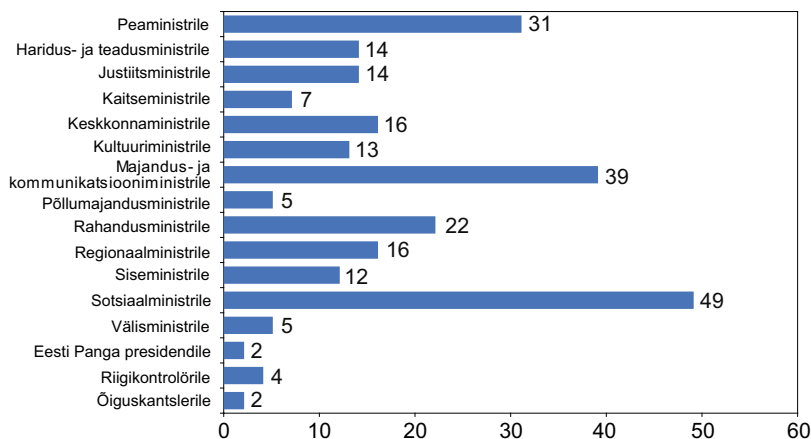
Arupärimised (VI-IX istungjärg)

	EER	ERL	K	SDE	Mitu fraktsiooni koos	Fraktsioonid koos FMKga*	FMK	Kokku
Peaministrile	–	4	22	2	1	2	–	31
Haridus- ja teadusministrile	1	–	9	–	–	4	–	14
Justiitsministrile	–	–	12	–	1	1	–	14
Kaitseministrile	–	–	6	1	–	–	–	7
Keskkonnaministrile	–	–	14	–	1	1	–	16
Kultuuriministrile	–	–	9	–	3	1	–	13
Majandus- ja kommunikatsiooniministrile	–	1	31	2	2	2	1	39
Põllumajandusministrile	–	1	3	–	–	–	1	5
Rahandusministrile	–	–	19	–	1	2	–	22
Regionaalministrile	–	1	12	1	–	2	–	16
Siseministrile	–	1	9	–	–	2	–	12
Sotsiaalministrile	–	4	39	–	2	3	1	49
Välisministrile	–	–	5	–	–	–	–	5
Eesti Panga presidendile	–	–	2	–	–	–	–	2
Riigikontrolöörile	–	–	3	1	–	–	–	4
Õiguskantslerile	–	–	1	–	–	–	1	2
Kokku	1	12	196	7	11	20	4	251

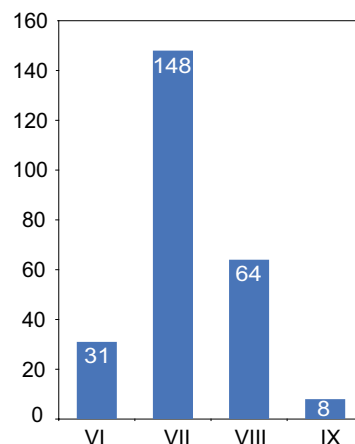
16 arupärimisele jäi vastamata, sest esitajad võtsid tagasi 12 arupärimist ja koosseisu volituste lõppemise tõttu jäi vastamata 4 arupärimisele. Tabelis ei kajastu 3 esitajatele tagastatud arupärimist.

* FMK – fraktsiooni mittekuuluvad Riigikogu liikmed

VI-IX istungjärgul esitatud arupärimised adreassaatide kaupa

VI-IX istungjärgul esitatud arupärimised istungjärkude kaupa

Kirjalikud küsimused

VI-IX istungjärgul esitasid kõige rohkem kirjalikke küsimusi Eesti Keskerakonna fraktsiooni liikmed (54 kirjalikku küsimust), neile järgnesid Erakonna Eestimaa Rohelised fraktsiooni liikmed 28 küsimusega. Kõige rohkem küsimusi esitati majandus- ja

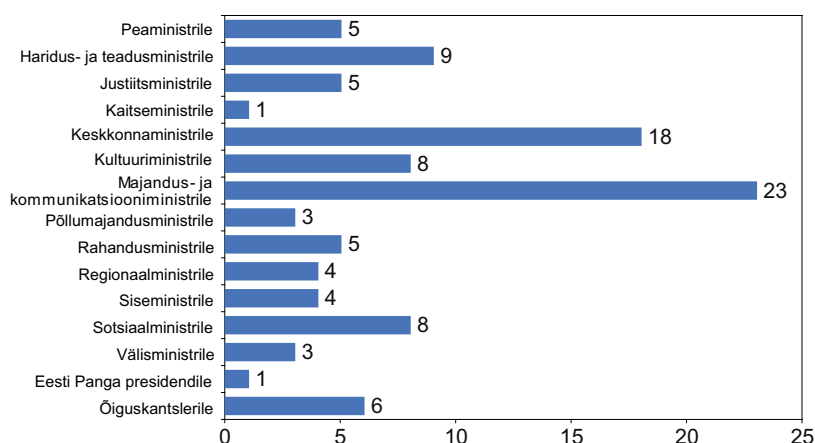
kommunikatsiooniministrile ning keskkonnaministrile. Riigikogu liikmeid huvitasid näiteks taastuvate kütuste kasutamine, SA Eesti Internet tegevus ja domeenireform ning olukord Narva piiripunktis.

Kirjalikud küsimused (VI-IX istungjärg)

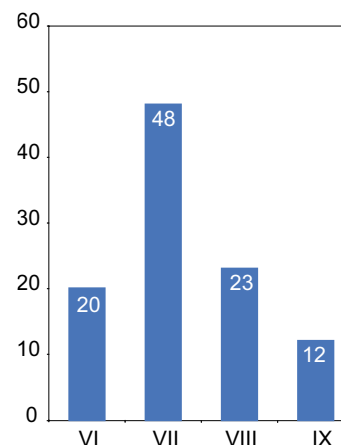
	EER	ERL	K	SDE	Mitu fraktsiooni koos	FMK*	Kokku
Peaministrile	–	–	5	–	–	–	5
Haridus- ja teadusministrile	1	–	7	1	–	–	9
Justiitsministrile	–	–	4	–	1	–	5
Kaitseministrile	–	–	1	–	–	–	1
Keskkonnaministrile	14	–	3	–	1	–	18
Kultuuriministrile	1	–	7	–	–	–	8
Majandus- ja kommunikatsiooniministrile	6	2	10	5	–	–	23
Põllumajandusministrile	2	–	1	–	–	–	3
Rahandusministrile	1	–	3	–	1	–	5
Regionaalministrile	1	–	2	1	–	–	4
Siseministrile	1	–	3	–	–	–	4
Sotsiaalministrile	–	–	5	2	1	–	8
Välisministrile	1	1	1	–	–	–	3
Eesti Panga presidendile	–	–	1	–	–	–	1
Õiguskantslerile	–	2	1	1	1	1	6
Kokku	28	5	54	10	5	1	103

* FMK – fraktsiooni mittekuuluv Riigikogu liige

VI-IX istungjärgul esitatud kirjalikud küsimused adressaatide kaupa

VI-IX istungjärgul esitatud kirjalikud küsimused istungjärgude kaupa

Infotunniküsimused

VI–IX istungjärgul esitasid kõige rohkem infotunniküsimusi Eesti Keskerakonna fraktsiooni liikmed (140 küsimust), neile järgnesid Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni liikmed 64 küsimusega ning Eestimaa Rahvaliidu fraktsiooni liikmed 25 küsimusega.

Kõige rohkem küsimusi esitati peaministrile. Palju küsiti ka haridus- ja teadusministri, majandus- ja kommunikatsiooniministri ning sotsiaalministri töövaldkonna kohta.

Peaministrilt küsiti näiteks arstiabi kättesaadavuse, valitsuse tööturupoliitika ja Eesti demograafilise

jätakuusutlikkuse kohta. Koalitsioon kasutas võimust, et mh juhtida tähelepanu ÜRO inimarengu aruandele ja Eesti Kyoto saasteühikute müügile.

Haridus- ja teadusminister vastas mitmele kõrgharidusvaldkonda käsitlevale küsimusele (üliõpilaste majandusliku olukorra parandamise võimalused ja üliõpilastööde juhendamine), samuti jagas selgitusi seoses koolireformiga.

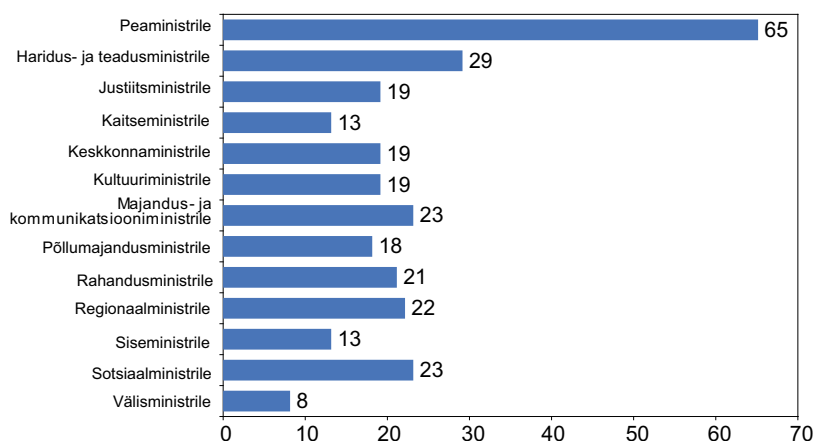
Ministritelt päriti jätkuvalt aru energeetikavaldkonna kohta, küsima ajendas ka maapiirkondade olukord – nii omavalitsuste liitmine, tööpuudus kui ka väikesaarte probleemid.

Infotunniküsimused (VI-IX istungjärg)

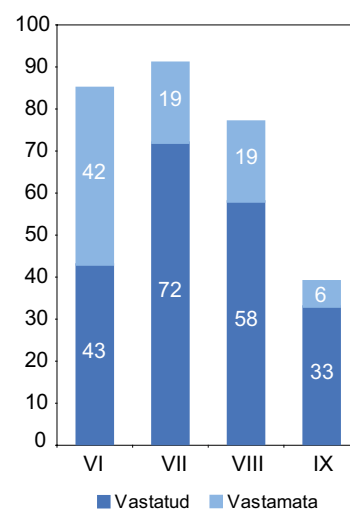
	Vastatud/Vastamata							Kokku
	EER	ERL	IRL	K	RE	SDE	FMK*	
Peaministrile	1/-	7/-	-/-	20/6	6/7	11/2	4/1	49/16
Haridus- ja teadusministrile	1/-	1/1	4/2	7/2	-/-	4/5	1/1	18/11
Justiitsministrile	1/1	1/-	-/-	4/2	-/-	5/2	1/2	12/7
Kaitseministrile	1/-	1/-	1/-	7/2	-/-	1/-	-/-	11/2
Keskkonnaministrile	8/-	-/-	-/-	6/1	-/-	2/-	-/2	16/3
Kultuuriministrile	-/1	-/-	-/-	9/3	-/-	5/1	-/-	14/5
Majandus- ja kommunikatsiooniministrile	1/-	2/1	-/-	9/5	-/-	1/3	-/1	13/10
Põllumajandusministrile	1/-	1/1	-/-	9/-	-/-	2/3	-/1	13/5
Rahandusministrile	-/1	-/2	-/-	10/1	-/-	3/4	-/-	13/8
Regionaalministrile	1/-	2/1	-/-	7/3	-/-	1/1	3/3	14/8
Siseministrile	2/-	1/-	-/-	6/2	-/-	1/1	-/-	10/3
Sotsiaalministrile	-/1	3/-	-/-	10/3	-/-	2/2	1/1	16/7
Välisministrile	-/-	-/-	-/-	6/-	-/-	1/1	-/-	7/1
Kokku	17/4	19/6	5/2	110/30	6/7	39/25	10/12	206/86

* FMK – fraktsiooni mittekuuluvad Riigikogu liikmed

VI-IX istungjärgul registreeritud infotunniküsimused adreasaatide kaupa

VI-IX istungjärgul vastatud/vastamata jäänud infotunniküsimused istungjärgude kaupa

Umbusaldushääletused

Hea minister! Ka täna hommikul, kui Te esinesite Keskerakonna fraktsioonis, ütlesite, et need protseduurireeglid, kuidas kodanike väljaarvamine Schengeni nn mustast nimekirjast käib, tuleks üle vaadata ja muuta. Kas Teie arvates võiks tulevikus kaaluda teatud isikute, näiteks poliitikute puhul ka seda, et tulete ja küsite nõu Riigikogu väliskomisjonilt?

(Riigikogu aseesimees Jüri Ratas, 30.09.2009)

Aitäh! Ega seda nüüd nii väga laiaks ka ei saa ajada. Lõppkokkuvõttes on tegemist julgeolekualase informatsiooniga. Kindlasti on see mõtlemise koht, aga siin nüüd sidustada parlamendikomisjoni analoogselt Euroopa Liidu asjade komisjoniga ei oleks minu arvates otstarbekas.

(Justiitsminister Rein Lang, 30.09.2009)

Adressaat ja põhjus

Algamise kuupäev, algatajad, arutamine, hääletamistulemus

Justiitsminister Rein Lang Eesti Vabariigi vastu korraldatud küberrünnakud avalikult heaks kiitnud Venemaa Riigiduuma liikmele Sergei Markovile kehtestatud Schengeni lepingu viisaruumi riikidesse sissesõidukeelu tühistamine, mis kahjustas Eesti ja teiste Schengeni viisaruumi riikide julgeolekut	30.09.2009 40 Eesti Keskerakonna, Eestimaa Rahvaliidu ja Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni liiget 30.09.2009 H: 35-0-4 umbusaldust ei avaldatud
Välisminister Urmas Paet Eesti Vabariigi vastu korraldatud küberrünnakud avalikult heaks kiitnud Venemaa Riigiduuma liikmele Sergei Markovile ja Venemaa Noorteorganisatsiooni Naši juhile Vassili Jakemenkole kehtestatud Schengeni lepingu viisaruumi riikidesse sissesõidukeelu tühistamise taotlemine	30.09.2009 34 Eesti Keskerakonna, Eestimaa Rahvaliidu ja Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni liiget 30.09.2009 H: 37-0-4 umbusaldust ei avaldatud

Muu kontrolltegevus

Kui jagame küsimuse liiga väikesteks lõikudeks, võime saada põhimõtteliselt erineva tulemuse võrreldes sellega, kui vaatleme küsimust üheskoos. Tervik on suurem kui osade summa.

*(Eesti Teaduste Akadeemia liige Tarmo Soomere
gaasijuhtmega seotud keskkonnariskide arutelul, 27.10.2009)*

Peaministri ning ministrite poliitilised avaldused ja ettekanded

Esitaja	Kuupäev	Teema
Peaminister Andrus Ansip	30.09.2009	Poliitiline avaldus 2010. aasta riigieelarve üleandmisel
Peaminister Andrus Ansip	08.12.2009	Ülevaade teadus- ja arendustegevuse olukorrast ning valitsuse poliitikast selles valdkonnas
Peaminister Andrus Ansip	15.12.2009	Ülevaade Vabariigi Valitsuse tegevusest Euroopa Liidu poliitika teostamisel
Justiitsminister Rein Lang	09.02.2010	Ülevaade „Kriminaalpoliitika arengusuunad aastani 2010” elluviimisest ja kuritegevusest 2009. aastal
Siseminister Marko Pomerants	23.02.2010	Ettekanne korrakaitse olukorrast riigis ja turvalisuspoliitika põhisuundade elluviimisest siseturvalisuse arengukava elluviimise põhjal
Justiitsminister Rein Lang	09.06.2010	Poliitiline avaldus seoses Riigikogu otsuse „Kriminaalpoliitika arengusuunad aastani 2018” heakskiitmise eelnõu menetlemisega
Peaminister Andrus Ansip	27.09.2010	Poliitiline avaldus 2011. aasta riigieelarve üleandmisel
Peaminister Andrus Ansip	07.12.2010	Ülevaade teadus- ja arendustegevuse olukorrast ja valitsuse poliitikast selles valdkonnas
Peaminister Andrus Ansip	14.12.2010	Ülevaade Vabariigi Valitsuse tegevusest Euroopa Liidu poliitika teostamisel
Siseminister Marko Pomerants	15.02.2011	Ülevaade turvalisuspoliitika põhisuundadest aastani 2015 ja selle täitmisest 2010. aastal
Justiitsminister Rein Lang	22.02.2011	2010. aasta aruanne „Kriminaalpoliitika arengusuunad aastani 2018” täitmise kohta
Justiitsminister Rein Lang	23.02.2011	Poliitiline avaldus seoses Riigikogu otsuse „Õiguspoliitika arengusuunad aastani 2018” heakskiitmise eelnõu menetlemisega Riigikogus

Olulise tähtsusega küsimuste arutelud

Mälu ei tohi saada koormaks, ta peab jääma õpetajaks ja teenäitajaks.

*(Riigikogu liige Lauri Vahtra
olulise tähtsusega riikliku küsimusena
kultuuripärandi kaitse arutelul, 18.01.2011)*

Ma kutsun parlamenti üles jõuliselt täitma ka oma kohust ühiskondlike protsesside mõtestaja ja järelevalvajana. Tunnustan Riigikogu inimarengu aruande, tööpuuduse ja teiste kogu ühiskonda puudutavate küsimuste avaliku arutelu eest.

*(Vabariigi Presidendi Toomas Hendrik Ilvese
kõnest sügisistungjärgu avamisel, 13.09.2010)*

1. Läänemere kavandatud gaasijuhtmega seotud keskkonnariskid, 27.10.2009.
2. Põhikooli ja gümnaasiumi lahutamine, 10.12.2009.
3. Välispoliitika, 11.02.2010.
4. Ettevõtluskeskkonna arendamine tööhõive suurendamiseks, 16.02.2010.
5. Tööpuuduse sotsiaalsete mõjude leevendamine, 18.02.2010.
6. Töökohtade loomine – kriisist väljumise põhiküsimus, 11.03.2010.
7. Võitlus laste ja noorte vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega, 08.04.2010.
8. Eesti kodanikuühiskonna arengukontseptsiooni rakendamine ja kodanikuühiskonna areng, 15.04.2010.
9. Eesti inimarengu aruanne 2009, 22.04.2010.
10. Laste õiguste tagamine, 03.06.2010.
11. Riigi ja kohalike omavalitsuste partnerlus, 23.09.2010.
12. Maaelu vajab uusi sihte, 11.11.2010.
13. Eesti rahvastiku tervis, 09.12.2010.
14. Erakondade rahastamine, 13.01.2011.
15. Kultuuripärandi kaitse, 18.01.2011.
16. Tervishoiu olukord Eestis, 27.01.2011.
17. Välispoliitika, 08.02.2011.
18. Eesti vastus Euroopa väljakutsetele, 10.02.2011.
19. Hinnatõusu mõju Eesti inimeste toimetulekule, 17.02.2011.

Ettepanek Vabariigi Valitsusele

Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele pensionireformiga seonduvate rahvatervist parandavate tegevuste käivitamiseks (RT III 2010, 26, 52).

Lugemine: 15.06.2010 (720 OE). H: 73-0-0.

Tegevuskavade heakskiitmine

Eesti julgeolekupoliitika alused (RT I 2010, 22, 110).

Lugemised: I: 20.04.2010, II: 12.05.2010 (718 OE). H: 82-0-0.

Eesti metsanduse arengukava aastani 2020 kinnitamine (RT III, 18.02.2011, 3).

Lugemised: I: 19.01.2011, II: 15.02.2011 (909 OE). H: 49-6-0.

Kriminaalpoliitika arengusuunad aastani 2018 (RT III 2010, 26, 51).

Lugemine: 09.06.2010 (757 OE). H: 59-0-0.

„Õiguspoliitika arengusuunad aastani 2018” heakskiitmine (RT III, 07.03.2011, 1).

Lugemine: 23.02.2011. (920 OE). H: 68-0-0.

Tegevus muudes valdkondades

Ei tohiks ära unustada põhimõtet, et asjad peavad mitte ainult ausalt käima, vaid ka ausad näima.
(Õiguskantsleri Indrek Tederi ettekandest, 28.09.2010)

Selle asemel, et üha uusi seadustekste kehtestada, oleks aeg lasta Eesti õiguskorral stabiliseeruda ja keskenduda olemasolevate seaduste analüüsile. Just seda võikski Riigikogu valitsuselt nõuda ja koos sellega uurida ametnike tööd ja kohtuotsuseid ning rahvaga rääkida.
(Vabariigi Presidendi Toomas Hendrik Ilvese kõnest, 14.09.2009)

Vabariigi Presidendi poolt välja kuulutamata jäetud seadused

Seaduse pealkiri, seaduseelnõu number, vastuvõtmise aeg	VP otsus välja kuulutamata jätmise kohta, avaldamisandmed, põhjendus	Muudetud kujul vastuvõtmise kuupäev
Kaitseväeteenistuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus 535 SE 21.10.2009	VP 03.11.2009 otsus 545, RTL 2009, 82, 1201. Seaduse § 1 punkt 7 on vastuolus Eesti Vabariigi põhiseaduse (edaspidi PS) §-dega 3 lg 1, 11 ja 124. PSi kohaselt tuleb kõik põhiõiguste piirangud määratleda seadusega. See nõue kehtib PSi järgi ka kaitseväeteenistuse reguleerimisel. Kavandatava kaitseväeteenistuse seaduse muudatused põhiõiguste piiranguid ei määratle, konkreetsete piirangute asemele pakutav üldnorm on põhiseadusevastane.	Otsus muutmata kujul mitte vastu võtta 18.11.2009 H: 0-68-1 Muudetud kujul vastu võetud 09.12.2009 H: 77-0-0
Monopolidele hinnapiirangute kehtestamise seadus 597 SE 17.06.2010	VP 30.06.2010 otsus 721, RT III 2010, 29, 87. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse muudatused on üleminekusätete puudumise tõttu vastuolus Eesti Vabariigi PSi §-dega 10, 11, 13 ja 32 lg 2 ning kaugkütteseaduse kavandatav § 141 lg 5 on vastuolus PSi § 3 lg 1, §-dega 31 ja 32 ning § 94 lg 2.	Otsus muutmata kujul mitte vastu võtta 02.08.2010 H: 0-91-0 Muudetud kujul vastu võetud 03.08.2010 H: 53-30-0
Liiklusseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus 874 SE 16.12.2010	VP 20.12.2010 otsus 790, RT III, 22.12.2010, 1. Olukord, kus Eestis liiklejatel ei ole võimalik üheselt aru saada, millised on liikluses osalemisel nende õigused ja kohustused, on vastuolus PSi §-s 10 sätestatud õigusi ja § 13 lg 2 sätestatud õigusselguse põhimõttega.	Otsus muutmata kujul mitte vastu võtta 23.12.2010 H: 0-76-0 Muudetud kujul vastu võetud 23.12.2010 H: 80-0-0
Soolise võrdõiguslikkuse seaduse, võrdse kohtlemise seaduse, Eesti Vabariigi töölepingu seaduse, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse muutmise seadus 317 SE 19.02.2009	VP 03.03.2009 otsus nr 440, RTL 2009, 22, 284 Vastuolus Eesti Vabariigi PSi § 1 lg 1, § 102 ja § 104 lg 1, rikub eelnõude menetlemise reegleid.	Otsus muutmata kujul mitte vastu võtta 11.03.2009 H: 0-46-40 Muudetud kujul vastu võetud 24.09.2009 H: 68-0-1

Seaduse pealkiri, seaduseelnõu number, vastuvõtmise aeg	VP otsus välja kuulutamata jätmise kohta, avaldamisandmed, põhjendus	Muudetud kujul vastuvõtmise kuupäev
Karistusseadustiku, avaliku teenistuse seaduse, välismaalaste seaduse, kodakondsuse seaduse, kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse ja kriminaalmenetluse seadustiku muutmise seadus 416 SE 15.06.2009	VP 01.07.2009 otsus nr 513, RTL 2009 53, 783 Vastuolus Eesti Vabariigi PSi § 45, § 47, § 24 lg 5. Seadus piirab vaba ühiskonna aluspõhimõtteid: inimeste õigust vabalt koguneda, kritiseerida avalikku võimu, tegelda loometööga ning jõuda teadustöös järeldustele, mis vastanduvad enim levinud tõekspidamistele.	Otsus muutmata kujul mitte vastu võtta H: 0-82-0 Muudetud kujul vastu võetud 15.10.2009 H: 54-13-0

Vabariigi Presidendi poliitilised avaldused Riigikogus

Kuupäev	Teema
14.09.2009	Vabariigi Presidendi Toomas Hendrik Ilvese kõne VI istungjärgu avaistungil
13.09.2010	Vabariigi Presidendi Toomas Hendrik Ilvese kõne VIII istungjärgu avaistungil

Ministrid vastamas infotunniküsimustele

Riigikogu ja Vabariigi Valitsus

Valitsuse koosseis

- Peaminister** – Andrus Ansip (RE)
- Haridus- ja teadusminister** – Tõnis Lukas (IRL)
- Justiitsminister** – Rein Lang (RE)
- Kaitseminister** – Jaak Aaviksoo (IRL)
- Keskkonnaminister** – Jaanus Tamkivi (RE)
- Kultuuriminister** – Laine Jänes (RE)
- Majandus- ja kommunikatsiooniminister** – Juhan Parts (IRL)
- Põllumajandusminister** – Helir-Valdor Seeder (IRL)
- Rahandusminister** – Jürgen Ligi (RE)
- Regionaalminister** – Siim-Valmar Kiisler (IRL)
- Siseminister** – Marko Pomerants (IRL)
- Sotsiaalminister** – Hanno Pevkur (RE)
- Välisminister** – Urmas Paet (RE)

Ametiisikute nimetamine põhiseaduse alusel

Ametikoht	Nimi	Otsuse-eelnõu algatamise kuupäev	Hääletamise kuupäev ja tulemus	Avaldamisandmed
Riigikohtu liige	Ivo Pilving	15.12.2010	18.01.2011 H: 83-0-0 nimetati ametisse	RT III, 21.01.2011, 1

Muud ametisse nimetamised

Ametikoht	Nimi	Otsuse-elnõu algatamise kuupäev	Hääletamise kuupäev ja tulemus	Avaldamis- andmed
Eesti esindaja Põhjamaade Investeeringuspanga kontrollkomitees	Taavi Rõivas	01.09.2009	17.09.2009 H: 44-0-0 nimetati ametisse	RT I 2009, 47, 313
Eesti Panga nõukogu asendusliige	Valdo Randpere	11.01.2010	26.01.2010 H: 73-1-0 nimetati ametisse	RT I 2010, 6, 16
Eesti esindaja Põhjamaade Investeeringuspanga kontrollkomitees	Taavi Rõivas	13.04.2010	06.05.2010 H: 64-0-0 nimetati ametisse	RT I 2010, 22, 109

Nõukogude moodustamine

Nõukogu nimetus	Otsuse vastuvõtmise kuupäev, hääletamistulemus	Liikmed	Avaldamis- andmed
Riigimetsa Majandamise Keskuse nõukogu	01.10.2009 H: 42-0-0	Valdur Lahtvee – RK liige [Tiina Oraste asemele]	RT I 2009, 48, 327
Eesti Rahvusraamatukogu nõukogu	17.11.2009 H: 76-0-0	Georg Pelisaar – RK liige [Aadu Musta asemele]	RT I 2009, 55, 371
Sihtasutuse Keskkonnainvesteeringute Keskus nõukogu	26.11.2009 H: 44-20-0	Toomas Trapido – RK liige [Kalvi Kõva asemele]	RT I 2009, 58, 384
Rahvusooperi nõukogu	16.02.2010 H: 57-0-1	Urmas Reinsalu, Imre Sooäär, Ester Tuiksoo – RK liikmed	RT I 2010, 10, 46
Eesti Arengufondi nõukogu	23.02.2010 H: 39-0-1	Urmas Klaas – RK liige [Jürgen Ligi asemele]	RT I 2010, 10, 47
Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu	08.06.2010 H: 82-0-0	Karel Rüütli – RK liige [Villu Reiljani asemele]	RT III 2010, 25, 31
Keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekuva raha kasutamiseks asutatud sihtasutuse nõukogu	12.10.2010 H: 42-28-1	Erki Nool, Margus Tsahkna [volitusi pikendati]	RT III 2010, 46, 206
Tagatisfondi nõukogu	26.10.2010 H: 70-0-1	Tatjana Muravjova, Eiki Nestor	RT III, 11.11.2010, 1

Riigikogu ja Riigikontroll

Kuupäev	Teema
28.10.2009	Riigikontrolöri Mihkel Oviiri ülevaade riigi vara kasutamisest ja säilimisest 2008. aastal.
27.10.2010	Riigikontrolöri Mihkel Oviiri ülevaade riigi vara kasutamisest ja säilimisest 2009. aastal.

Riigikogu ja õiguskantsler

Õiguskantsleri ettepanek õigustloovate aktide põhiseadusega kooskõlla viimiseks

Õiguskantsleri Indrek Tederi ettepanek nr 11 avalikes huvides vajalike tehnovõrkude ja -rajatiste talumiskohustuse ja talumiskohustuse eest makstava tasu põhiseaduspärasuse kohta, 15.07.2010.

Õiguskantsler esines, arutelu Riigikogus 22.09.2010.

Ettepanek võeti vastu (H: 78-0-0).

Õiguskomisjonile tehti ettepanek alгатada eelnõu asjaõigusseaduse ja asjaõigusseaduse rakendamise seaduse kooskõlla viimiseks Eesti Vabariigi põhiseadusega.

Õiguskantsleri ülevaated

Õiguskantsleri ülevaade järelevalve teostamisest õigustloovate aktide põhiseaduslikkuse ja seaduslikkuse, põhiõiguste ja vabaduste järgimise üle, õiguskantsleri tegevusest ennetusasutusena ning seadusega pandud muude ülesannete täitmisest, 01.10.2009.

Riigikogu ja Riigikohus

Kuupäev	Teema
20.05.2010	Riigikohtu esimehe Märt Raski ülevaade kohtukorralduse, õigusemõistmise ja seaduste ühetaolise kohaldamise kohta

Õiguskantsleri ülevaade järelevalvest õigustloovate aktide põhiseaduslikkuse ja seaduslikkuse üle, põhiõiguste ja -vabaduste järgimise üle ning õiguskantsleri tegevusest ennetusasutusena, 28.09.2010.

Õiguskantsleri ettekanded

Õiguskantsleri ettekanne nr 1, rehabilitatsiooniteenuse kättesaadavus sõltuvushäiretega lastele, 15.09.2009.

Õiguskantsleri ettekanne nr 2, ajutise peavarju ja varjupaigateenuse kättesaadavusest peavarjuta isikutele, 02.06.2010.

Õiguskantsleri taotlus Riigikohtule

Õiguskantsleri Indrek Tederi taotlus nr 2: tunnista da Euroopa Parlamendi valimise seaduse §-d 51 ja 711, kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse §-d 61 ja 672 ja Riigikogu valimise seaduse §-d 51 ja 732 kehtetuks, 18.12.2009.

Riigikohtu Üldkogu otsus kohtuasjas 3-4-1-33-09: jätta õiguskantsleri taotlus rahuldamata.

Riigikohtu esimees Märt Rask Riigikogus

Riigikogu ning Eesti Pank ja Finantsinspeksioon: ettekanded

Kuupäev	Esitaja	Teema
10.06.2010	Eesti Panga president Andres Lipstok	2009. aasta aruanne
10.06.2010	Finantsinspeksiooni juhatuse esimees Raul Malmstein	2009. aasta aruanne

Riigikogu ja Eesti Arengufond

Eesti Arengufondi juhatuse esimehe Ott Pärna ettekanne "Tegevuse aruanne", 17.09.2009.

Eesti Arengufondi juhatuse esimehe Ott Pärna ettekanne "Tegevuse aruanne", 16.09.2010.

Riigikogu avaldus

Läänemere kavandatava gaasijuhtmega seotud keskkonnariskidest (RT I 2009, 50, 339).

Esitajad: 45 RK liiget 22.10.2009 (607 AE).

Lugemine: 27.10.2009. H: 64-0-0.

Riigikogu liikmete ühendused

Birma toetusrühm

Moodustatud veebruaris 2008.
Esimees Silver Meikar.

Eesti tuumajaama toetusrühm

Moodustatud jaanuaris 2009.
Esimees Kalle Palling.

GUAM [Georgia, Ukraina, Aserbaidžaaani ja Moldova] saadikurühm

Moodustatud septembris 2007.
Esimees Eldar Efendijev.
Eesmärk: sõnastada senisest selgemalt Eesti huvid ja partnerlus ning tõhustada ühistegevust kõigi organisatsiooni liikmetega.

Ida-Virumaa saadikurühm

Moodustatud juunis 2007.
Esimees Tiit Kuusmik.

Inimkaubanduse vastane saadikurühm

Moodustatud veebruaris 2010.
Esimees Ken-Marti Vaher, aseesimees Kalle Laanet.
Eesmärk: võidelda inimkaubanduse vastu ja osaleda vastavas Euroopa Liidu liikmesriikide parlamendi-liikmete üleeuroopalises võrgustikus.

Jahimeeste ühendus

Moodustatud septembris 2007.
Aseesimees Tarmo Kõuts.

Järva- ja Viljandimaa saadikurühm

Moodustatud aprillis 2007.
Esimees Tiina Oraste (kuni 30.09.2009), aseesimees Jaak Aab.
Eesmärk: seadusloome kaudu kaasa aidata elukeskonna tasakaalustatud arengule Järva- ja Viljandimaal, luua tihe kontakt saadikute ja valimisringkonna vahel, samuti omavaheline infovahetus ja koostöö.

Kaasaegsete hoonete toetusrühm

Moodustatud juunis 2010.
Esimees Lauri Luik, aseesimees Kalle Palling.
Eesmärk: propageerida ja aidata kaasa nüüdisaegsete hoonete valdkonna arengule Eestis. Oma tegevusega soovitakse toetada tulevikku suunatud säästvat ja keskkonnasõbralikku mõtteviisi tänapäevaste ehitiste loomisel.

Kagu-Eesti saadikurühm

Moodustatud aprillis 2007.
Esimees Ivi Eenmaa, aseesimees Inara Luigas.
Eesmärk: seadusloome kaudu kaasa aidata elukeskonna arendamisele Kagu-Eestis, luua tihe kontakt Riigikogu liikmete ja valimisringkonna vahel, arendada Kagu-Eestist valitud erakondade esindajate vahelist infovahetust ja koostööd.

Kodanikuühiskonna toetusrühm

Moodustatud aprillis 2007.
Esimees Urmas Reinsalu, aseesimehed Heljo Pikhof, Paul-Eerik Rummo.
Eesmärk: valmistada ette kodanikuühiskonna arutelu Riigikogus riiklikult tähtsa küsimusena.

Kohaliku algatuse toetusrühm

Moodustatud mais 2007.
Esimees Ester Tuiksoo.
Eesmärk: kaasa aidata soodsamate poliitilis-õiguslike tingimuste kujundamisele kohaliku ettevõtluse, otsese demokraatia, omakultuuri jm heade algatuste edendamiseks Eestis. Toetusrühma koostööpartner on Eesti Külade ja Väikelinnade Liikumine "Kodukant".

Kosmoseuringute toetusrühm

Moodustatud jaanuaris 2010.
Esimees Ene Ergma, aseesimees Mati Raidma.
Eesmärk: toetada Eesti ettevõtete tegevust kosmoseprogrammides nii Euroopa Kosmoseagentuuris kui ka Euroopa Liidu raamprogrammides.

Kuuba demokraatia toetusrühm

Moodustatud mais 2008.
Esimees Andres Herkel, aseesimees Silver Meikar.

Laste õiguste toetusrühm

Moodustatud juunis 2010.
Esimees Mailis Reps, aseesimehed Liisa-Ly Pakosta, Heljo Pikhof.
Eesmärk: laste ja lastega perede õiguste ja olukorraga tegelemine ning senisest aktiivsemalt nende ühiskonnaellu kaasamine.

Lähis-Ida rahuprotsessi toetusrühm

Moodustatud veebruaris 2008.
Esimees Sven Mikser, aseesimees Mart Nutt.
Eesmärk: teadvustada paremini Lähis-Ida rahu-
protsessi probleeme Riigikogu liikmete seas ning kaasa aidata sellele teemale nähtavamaks muutmisele Eesti välispoliitikas.

Muinsuskaitse ühendus

Moodustatud aprillis 2007.
Esimees Trivimi Velliste, aseesimehed Mark Soosaar, Imre Sooäär.

Petserimaa toetusrühm

Moodustatud aprillis 2007.
Esimees Inara Luigas.
Eesmärk: kaasa aidata Petserimaa kultuurilisele, majanduslikule ja sotsiaalsele arengule.

Polaar- ja kliimauuringute toetusrühm

Moodustatud jaanuaris 2008.
Esimees Tarmo Kõuts, aseesimees Mart Jüssi.

Pärnumaa saadikurühm

Moodustatud aprillis 2007.
Esimees Mark Soosaar, aseesimees Mati Raidma.
Eesmärk: anda hoogu Pärnumaad puudutavate suurprojektide elluviimisele, näiteks Via Baltica kui eraldatud sõidusuundadega kiirtee rajamisele ja Rail Baltica kui piirkonna arenguks ülitähtsa raudteeliini ehitamisele läbi Pärnu; kaasa aidata teiste Pärnumaa-le oluliste probleemide lahendamisele.

Saadikuühendus inimõiguste kaitseks Tšetšeenias ja mujal Põhja-Kaukaasias

Moodustatud jaanuaris 2008.
Esimees Andres Herkel.
Eesmärk: dokumenteerida Tšetšeenias toimunud inimõiguste rikkumisi ja anda toimunule hinnang.

Saarte ühendus

Moodustatud mais 2007.
Esimees Imre Sooäär, aseesimehed Kalev Kotkas, Mark Soosaar.

Skautlik ühendus

Moodustatud mais 2007.
Esimees Toomas Tõniste.

Soome-ugri toetusrühm

Moodustatud aprillis 2007.
Esimees Paul-Eerik Rummo, aseesimees Mart Nutt.

Spordi toetusrühm

Moodustatud juunis 2010.
Esimees Jaak Salumets, aseesimees Erki Nool.
Eesmärk: spordivaldkonna arengu toetamine.

Säästva energia, majanduse ja innovatsiooni toetusrühm

Moodustatud jaanuaris 2008.
Esimees Marek Strandberg, aseesimees Indrek Saar.
Eesmärk: ühtlustada arusaamu kliimasoojenemise ja ressursside liigkasutusega esile kerkinud energeetika- ja majandusprobleemide osas.

Taiwani toetusrühm

Moodustatud aprillis 2007.
Esimees Raivo Järvi, aseesimees Trivimi Velliste.

Tiibeti toetusrühm

Moodustatud aprillis 2007.
Esimees Aleksei Lotman, aseesimees Ken-Marti Vaher (kuni 08.06.2010), Silver Meikar (alates 08.06.2010).

Tuleviku toetusrühm

Moodustatud juunis 2010.
Esimees Liisa-Ly Pakosta, aseesimees Aleksei Lotman.
Eesmärk: propageerida pikaajaliste strateegiliste otsuste ettevalmistamist ja vastuvõtmist; seista riigi suurema sidususe eest tulevikukavade läbitöötamisel, sealhulgas üleriigiliste planeeringute osas.

Tuumarelvavaba maailma toetusrühm

Moodustatud juunis 2010.
Esimees Jüri Tamm.
Eesmärk: liituda maailma parlamentide liikmete algatusega, kes parlamentaarsete võimaluste piires püüavad lahendada tuumarelvade olemasoluga kaasnevaid ohte ning liikuda tuumarelvavaba maailma suunas.

Vähemusrahvuste saadikurühm

Moodustatud aprillis 2007.

Väikelaevade ja väikesadamate ühendus

Moodustatud novembris 2008.
Esimees Jaanus Rahumägi, aseesimees Kalle Laanet.
Eesmärk: edendada väikelaevaliiklust merel ja järvedel, kaasa aidata väikesadamate arengule ning infrastruktuuri tekkimisele Eesti rannikul.

Õigeusuliste saadikurühm

Moodustatud mais 2008.
Esimees Vladimir Velman, aseesimees Valeri Korb.

Ühendus Valgevene demokraatliku arengu kaitseks

Moodustatud aprillis 2007.
Esimees Silver Meikar, aseesimees Andres Herkel.

Üliõpilaskonna toetusrühm

Moodustatud novembris 2008
Esimees Ott Lumi (kuni 08.11.2009), aseesimees Mailis Reps.
Eesmärk: süvendada dialoogi rahvaesindajate ja üliõpilaste vahel.

VÄLISSUHTLUS

Üks üldine ja päris murettekitav trend on see, et hoolimata ... aastakümneid kestnud ... läänemaailma püüdlustest on meie mõttes demokraatlike ja ... õigusriikide võõnd maailmas tegelikult laienenud väga visalt, et mitte öelda, pole seda üldse [teinud]. Näeme, et paljuski ka teistsuguseid väärtusi hindavate riikide koostöö on sootuks tugevnenud.

*(Välisminister Urmas Paet,
08.02.2011)*

Väikeriigi julgeolek on nagu jalgratas: kui pedaalimise lõpetad, vajub see veidi aja pärast külili.

*(Väliskomisjoni esimees Sven Mikser,
08.02.2011)*

Euroopa Liitu puudutava riigisisese otsustusprotsessi senine ladusus ja hea toimevahetuskord parlamendi ja valitsuse vahel räägivad veenvalt sellest, et peaksime oma hästi töötavat põhimõtet – üks riik, üks seisukoht – ka edaspidi hoidma.

*(ELi asjade komisjoni esimees Marko Mihkelson,
14.12.2010)*

Parlamentaarne koostöö rahvusvahelisel tasandil

Parlamentaarsete koostöö eesmärk on arendada Riigikogu välissuhteid ning koostööd ja infovahetust välisriikide parlamentide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, samuti aidata kaasa Eesti (parlamendi) mõjukuse ja algatuslikkuse suurendamisele rahvusvahelistes parlamentaarsetes organisatsioonides ja foorumitel. Oma kogemuste edasiandmine arengukoostöö raames on võimalus, mille kaudu ka ise õppida.

Juhatuse liikmete visiidid

2009. aasta 11.-12. detsembril viibis Riigikogu esimees Ene Ergma Stockholmis Euroopa Liidu liikmesriikide parlamentide esimeeste erakorralisel konverentsil, kus arutati Lissaboni lepinguga seonduvat.

2010. aastal toimus Riigikogu esimehe ametlik visiit Indiasse (2.–10. aprill), Kreekasse (7.–9. juuni) ja Marokosse (3.–7. november). Lisaks toimus Põhjamaade ja Balti riikide (NB8) parlamentide esimeeste ühisvisiit Washingtoni (26.–28. mai) ja korraline konverents Reykjavíkis (18.–20. august).

Multilateraalsed foorumid: ELi parlamentide esimehed kohtusid Stockholmis (13.–15. mai), kus Ene Ergma esines peaettekandega uute tehnoloogiate ja kommunikatsioonikanalite teemal. Euroopa Nõukogu liikmesriikide parlamentide esimeeste kohtumisel Küprosel Limassolis (9.–13. juuni) käsitleti parlamendiopositsiooni õigusi ja vastutust. Maailma parlamentide naisspiikrite 6. kohtumine toimus Bernis (16.–17. juuli), parlamendispiikrite 3. kohtumisel Genfis (18.–21. juuli) esines Ene Ergma ettekandega parlamentide rollist avalikkusega suhtlemisel.

Tihenesid suhted Hiinaga. 2011. aasta algusse jääb Riigikogu esimehe ametlik visiit Hiinasse ning kohtumine Hiina Rahvakongressi alalise komitee esimehe Wu Bangguoga (11.–18. jaanuar). 2010. aasta septembris juhtis Riigikogu delegatsiooni visiidil Pekingisse (5.–11. september) Riigikogu aseesimees Keit Pentus.

Riigikogu aseesimees Jüri Ratas viibis ametliku delegatsiooni liikmena Marokos, osales Dunkerque'is Euroopa jätkusuutlike linnade 6. konverentsil (19.–21. mai 2010) ja Stockholmis konverentsil "Stockholm - Euroopa roheline pealinn 2010" (20.–22. oktoober).

Komisjonid ja delegatsioonid

Üheks välissuhtluse vormiks on parlamendikomisjonide töövisiidid. Näitena võib tuua väliskomisjoni, 2010. aastal toimusid töövisiidid Saksamaale (1.–3. märts), Soome (24. september) ning Iisraeli ja Palestiina omavalitsusse (28. november – 2. detsember). Viimase puhul oli tegemist väliskomisjoni esmakordse Lähis-Ida-visitiga. Arvestades Lähis-Ida regionaalse julgeoleku mõju globaalsetele julgeolekuarengutele, on sellise visiidi toimumine suure tähtsusega. Väliskomisjoni delegatsiooni Lähis-Ida-visitide peamised teemad olid Iisraeli–Palestiina rahu-otsus ja julgeolekuolukord Lähis-Idas laiemalt, sh Iraanist lähtuv tuumaoh.

Riigikogu delegatsioonide juhtpõhimõtte parlamentaarsetes assambleedes on olla aktiivne, osaleda poliitilistes otsustusprotsessides ning esindada ja kaitsta Eesti rahvuslikke huve. Mitu Riigikogu liiget kuulub rahvusvaheliste organisatsioonide (Euroopa Nõukogu, Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsioon, Lääne-Euroopa Liit) parlamentaarsete assambleede juhatusse või komiteede juhtkonda. Kantselei toetab nii nende kui ka teiste Riigikogu välisdelegatsioonide liikmete tegevust. NATO Parlamentaarsete Assamblee (PA) delegatsiooni liige ja PA asepresident Sven Mikser osales NATO uue strateegilise kontseptsiooni väljatöötamisel NATO Parlamentaarsete Assamblee eriraportöörina.

Euroopa Nõukogu Parlamentaarsete Assamblee (ENPA) delegatsiooni eesmärk on kaitsta Eesti riigi välispoliitilisi huve, osaleda aktiivselt ENPA töös, teha koostööd teiste delegatsioonidega ja kaitsta järjekindlalt oma positsioone. Eesti delegatsiooni juht Andres Herkel lõpetas töö monitooringukomitee Aserbaidžaani raportöörina. Mailis Repts alustas tööd migratsiooni-, pagulaste ja rahvastikukomitees migratsiooniteemalise raportiga ning monitooringukomitee Ukraina raportöörina. Silver Meikar valiti poliitikakomitee raportööriks teemal „Euroopa Nõukogu ühine välispoliitika demokraatia ja inimõiguste alal”. Aleksei Lotman on Berni konventsiooni teemalise raporti ettekandja. Seoses eelarvekärbetega on vajadus muudatusteks ka ENPA delegatsiooni töös.

Balti Assamblee (BA) eelisteemad 2010. aastal olid: Balti riikide majanduse stabiliseerimine; sotsiaalne turvalisus ja elukvaliteet; strateegiline koostöö Balti riikide ja Põhjamaade vahel. BA eelarve oli

2010. aastal 17% väiksem kui eelmisel aastal. 2010 asutati Balti Innovatsiooniauhind, mis esmakordselt antakse üle Eesti eesistumise ajal novembris 2011. Plaanis on luua tihedam koostööraamistik Põhja-maade ja Balti riikide parlamentide alaliste komisjonidega.

Rääkides Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorgani-satsiooniga (OSCE) seonduvatest arengutest, on Eesti rahul sellega, et nn Korfu protsess, kus aruta-takse Venemaa ettepanekuid seoses Euroopa julge-olekuga, toimub just OSCE raames ning tugevdab seega OSCE rolli julgeolekufoorumina.

Parlamentidevaheline Liit (IPU) on vanim parla-mentidevaheline organisatsioon, mis moodustati 1889. aastal. Sügisel Genfis toimunud IPU nõukogu istungil arutati organisatsiooni finantsperspektiive järgnevateks aastateks. Kui 2011. aasta eelarve kin-nitati eelmiste aastatega samas mahus, siis 2012. aastaks näeb IPU tegevjuhtkonna koostatud esialgne eelarvestrateegia ette selle suurendamist kuni 4%. Riigikogu Kantselei direktor Heiki Sibul oli tegev parlamentide peasekretäride assotsiatsiooni (ASGP) täitevkomitee liikmena.

Arengukoostöö ja valimisvaatlused

Piiratud eelarvevahenditest hoolimata ei ole Riigikogu lõpetanud arengukoostöös osalemist. Tänu heale koostööle Välisministeeriumiga on alustatud või alustatakse lähiajal mitut arengukoostöö projekti, millesse Riigikogu Kantselei panustas peamiselt oskusteabega. Arengukoostöö raames viibisid Riigi-kogus koolitusel Kosovo Assamblee ja Moldova par-lamendiametnikud.

2010. aastal käisid Riigikogu liikmed rahvusvaheliste organisatsioonide (peamiselt OSCE) koosseisus vaatlemas Ukraina ja Valgevene presidendivalimiste ning Tadžiki ja Moldova üldvalimiste vasta-vust üldtunnustatud demokraatia- ja õigusnormide-le. Eesti vaatlejad on end hästi ja aktiivsetena näidanud ning kaasa aidanud demokraatia arengule neis riikides.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et Riigikogu välissuht-lus vaadeldaval perioodil oli varasemast pisut tagasi-hoidlikum, mis oli tingitud lähetuskulude külmuta-misest, ja see on muutnud valikute tegemise järjest olulisemaks.

Riigikogu väliskülalised

Mul on tõeliselt hea meel, et Riigikogu on mind kutsunud kõnelema oma tänasele istungile. Soomes ma seda muuseas teha ei saaks. Parlamentidevahelistel sidemetel on olnud keskne roll kahe naaberriigi ja sugulasrahva suhete arengus. Meie riikide rahvaesindusorganid tegid koostööga algust juba enne Eesti iseseisvuse taastamist. Soome parlamendi Eduskunna Eesti sõprusrühm asutati 1990. aasta aprillis. Samal suvel laulsin ka mina Tallinnas koos teiega. Rahvasaadikuna külastasin Eesti parlamenti 1991. aasta septembris. ...

Põhja- ja Baltimaade koostöö laiendamist on tähtis jätkata. Koostööd peaks tihendama ka välis- ja julgeolekupoliitika alal ning teiste ühiste huvide kaitsmisel Euroopa Liidus.

*(Soome Vabariigi presidend
Tarja Haloneni kõnest, 05.05.2010)*

2009

September – Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Gruusia peaministri Nika Gilauriga; rahanduskomisjoni kohtumine Rootsi parlamendi rahanduskomisjoniga;

Riigikogu aseesimehe Jüri Ratase kohtumine Kasahstani riigidelegatsiooniga.

Oktoober – Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Leedu Vabariigi presidend Dalia Grybauskaitėga;

Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Leedu Vabariigi presidend Dalia Grybauskaitėga, oktoober 2009

väliskomisjoni kohtumine Ühendkuningriigi parlamendi alamkoja väliskomisjoni delegatsiooniga; riigikaitsekomisjoni ühisistung Soome Eduskunna kaitsekomisjoniga;

väliskomisjoni esimehe Sven Mikseri kohtumine Rahvusvahelise Kriisigrupi Euroopa asepresidendi Alain Déléroz'iga;

Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Euroopa ombudsmani Nikiforos Diamandourosega;

Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi direktori Virginija Langpakkiga.

November – riigikaitsekomisjoni esimehe Mati Raidma kohtumine Ühendkuningriigi parlamendi alamkoja liikme Crispin Bluntiga;

Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Leedu laste õiguste ombudsmani Rimantė Šalaševičiūtė ja Eesti Lastekaitseliidu juhtidega;

Riigikogu põhiseaduskomisjoni kohtumine Tšehhi parlamendi andmekaitsekomisjoni delegatsiooniga;

Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Kanada parlamendi liikmetega;

Eesti - Kanada parlamendirühma kohtumine Kanada parlamendi transpordi- ja kommunikatsiooni-komisjoniga;

Riigikogu kodanikuühiskonna toetusgrupi kohtumine Tšehhi parlamendi andmekaitsekomisjoni delegatsiooniga;

Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Montenegro presidendi Filip Vujanovičiga;

Eesti - Afganistani parlamendirühma esimehe Mati Raidma kohtumine Helmandi provintsi tervishoiujuhtidega;

Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Euroopa Kosmoseagentuuri (ESA) delegatsiooniga;

Hiina Rahvakongressi maaelukomisjoni visiit Eestisse.

Detsember – rahanduskomisjoni esimehe Taavi Rõivase kohtumine Kosovo peaministri büroo esindajatega;

Riigikogu aseesimehe Keit Pentuse, riigikaitsekomisjoni esimehe Mati Raidma, ELi asjade komisjoni esimehe Marko Mihkelsoni ja väliskomisjoni aseesimehe Enn Eesmaa kohtumine USA Välisministeeriumi Euroopa ja Euraasia büroo asekansleri Pamela Quanrudiga.

2010

Jaauar – väliskomisjoni ja majanduskomisjoni kohtumine Euroopa Komisjoni kaubandusdirektoraadi asedirektori Peter Balasiga;

Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Gruusia presidendi Mihheil Saakašviliga;

Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Iraagi Vabariigi teadus- ja tehnoloogiaministri Ra'id Jahid Fahmiga.

Veebruar – Euroopa Liidu asjade komisjoni esimehe Marko Mihkelsoni kohtumine Türgi Euroopa Liidu asjade ministri ja pealäbirääkija Egemen Bağışiga; väliskomisjoni esimehe Sven Mikseri kohtumine Prantsuse Euroopa Liidu asjade riigisekretäri Pierre Lellouche'iga.

Märts – riigikaitsekomisjoni ja Genfi Relvajõudude Demokraatliku Kontrolli Keskuse seminar Moldova parlamendi liikmetele teemal "Parlamentaarsete järelevalve tugevdamine Moldovas Eesti kogemuse näitel";

Tšehhi parlamendi Euroopa Liidu asjade komisjoni visiit;

Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Läti välisministri Māris Riekstiņšiga;

Eesti - Aafrika parlamendirühma kohtumine Lääne-Sahara Polisario delegatsiooniga;

Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Kosovo peaministri Hashim Thaçiga;

Euroopa Liidu asjade komisjoni esimehe Marko Mihkelsoni kohtumine Leedu välisministri Audronius Ažubalisega;

väliskomisjoni esimehe, NATO PA asepresidendi ja NATO uue strateegilise kontseptsiooni raportööri Sven Mikseri kohtumine NATO uue strateegilise kontseptsiooni ekspertrühma liikmete Marie Gervais-Vidricaire'i, Hans-Friedrich von Ploetzi ja Aivis Ronisega.

Aprill – Eesti - Serbia parlamendirühma liikme Hannes Astoki kohtumine Serbia telekommunikatsiooni- ja IT-ministri Jasna Matičićiga;

Eesti - Saudi-Araabia parlamendirühma liikmete kohtumine Katari Siseministeeriumi delegatsiooniga.

Mai – Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Soome Vabariigi presidendi Tarja Haloneniga;

põhiseaduskomisjoni liikme Andres Herkeli kohtumine Saksi-Anhalti maapäeva petitsiooni-komisjoni delegatsiooniga;

Moldova parlamendi delegatsiooni õppekäik Eestisse;

Euroopa Liidu asjade komisjoni esimehe Marko Mihkelsoni ning rahanduskomisjoni esimehe Taavi Rõivase kohtumine Euroopa Parlamendi liikme Edward Sciclunaga;

Riigikogu aseesimehe Keit Pentuse kohtumine Hiina Jilini maakonna delegatsiooniga;

**Soome Vabariigi president Tarja Halonen
Riigikogus esinemas, mai 2010**

Kosovo Assamblee Euroopa Liidu integratsiooni-
komitee ja keskkonnakomisjoni visiit Eestisse;
Hiina Rahvakongressi alalise komitee aseesimehe
Hua Jianmini visiit Eestisse;
Moldova parlamendi liikmete õppevisiit Eestisse
Euroopa Liidu rahastatava *twinning*-projekti raames.

Juuni – Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine
OECD peasekretäri Ángel Gurríaga;

väliskomisjoni ja riigikaitsekomisjoni kohtumine
rahvusvahelise fondi Carnegie Endowment for
International Peace tuumapoliitika programmi
direktori George Perkovichiga;

riigikaitsekomisjoni esimehe Mati Raidma,
väliskomisjoni esimehe Sven Mikseri ning Eesti-
Afganistani parlamendirühma liikmete kohtumine
Afganistani diplomaatide ja Eesti Diplomaatide
Kooli esindajatega;

Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Brasiilia
välisministri Celso Amorimiga;

väliskomisjoni esimehe Sven Mikseri kohtumine
Palestiina omavalitsuse välisministri Riad
Al-Malikiga;

Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Moldova
välisministri Iurie Leancăga;

Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Venemaa
Föderatsiooni Kontrollikoja juhi Sergei Šepašiniga.

Juuli – Riigikogu liikmete Enn Eesmaa
ja Maret Merisaare kohtumine Kanada
väliskaubandusministri Peter Van Loaniga.

August – Riigikogu liikme Hannes Astoki kohtu-
mine Cabo Verde kaitse- ja riigireformide ministri
Maria Cristina Lopes Almeida Fontes Limaga.

September – Euroopa Parlamendi info- ja kommu-
nikatsioonitehnoloogia töögrupi visiit Eestisse;
rahandus-, riigikaitse- ja riigieelarve kontrolli
komisjoni liikmete kohtumine Soome
Eduskunna rahanduskomisjoni administratiiv-
ja julgeolekuteemadega tegeleva alamkomisjoni
liikmetega;

Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Serbia
presidendi Boris Tadićiga;

Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Moskva
Patriarhaadi välissuhete osakonna juhi metropoliit
Illarioniga;

Euroopa Liidu asjade komisjoni ja väliskomisjoni
liikmete kohtumine Euroopa Komisjoni siseturu ja
teenuste voliniku Michel Barnier'ga;

Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Hiina
Kommunistliku Partei poliitbüroo alalise komitee
liikme Li Changchuniga;

väliskomisjoni esimehe Sven Mikseri kohtumine
Palestiina omavalitsuse diplomaatidega;

Valgevene Rahvusassamblee delegatsiooni visiit
Eestisse;

väliskomisjoni liikmete kohtumine Rahvusvahelise
Tšerkesside Nõukogu esindajatega.

Oktoober – Türgi parlamendi Euroopa Liidu
integratsioonikomisjoni esinduse visiit Eestisse,
Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine komisjoni
esimehe Yaşar Yakışiga;

Riigikogu esimehe Ene Ergma tööloona Ukraina
peaministri Mykola Azaroviga;

Eesti - Makedoonia parlamendirühma esimehe
Hannes Astoki kohtumine Makedoonia - Eesti
parlamendirühma esinaise Liljana Popovskaga;

Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Saksamaa
Liidupäeva rahvusvahelise parlamendistipendiumi
valikukomisjoniga;

Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine
Makedoonia Vabariigi presidendi Gjorge Ivanoviga.

November – riigikaitsekomisjoni ja väliskomisjoni
liikmete ühiskohtumine Afganistani Helmandi
provintsi kuberneriga Gulab Mangaliga;

Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Euroopa
Komisjoni arenguvoliniku Andris Piebalgsiga;

Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Gruusia
välisministri Eka Tkešelasviliga;

väliskomisjoni liikmete kohtumine Egiptuse
asevälisministri Ahmed Fathallaga;

Vene Riigiduuma Eesti sõprusrühma visiit Eestisse.

Detsember – Riigikogu aseesimehe Keit Pentuse
kohtumine Hiina Jilini provintsi delegatsiooniga;
Riigikogu riigikaitsekomisjoni esimehe Mati Raidma
kohtumine Ühendkuningriigi asekaitseministri ja
alamkoja liikme Nick Harveyga.

2011

Jaauar – Eesti - Georgia parlamendirühma esimehe Andres Herkeli, aseesimehe Silver Meikari, liikme Jaanus Marrandi ning maaelukomisjoni esimehe Kalev Kotkase kohtumine Gruusia regionaalarengu ja infrastruktuuri ministri Ramaz Nikolaisviliga;

fraktsioonide esindajate kohtumine OSCE ODIHRI delegatsiooniga;

Eesti - Prantsusmaa parlamendirühma esimehe Andres Herkeli kohtumine Prantsuse Rahvassamblee Prantsuse - Eesti sõprusrühma esimehe Édouard Courtialiga;

Läti Seimi esimehe Solvita Āboltiņa ja teda saatva delegatsiooni ametlik visiit Eestisse;

riigikaitsekomisjoni ja Taani Folketingi kaitsekomisjoni ühisistung.

Veebruar – riigikaitsekomisjoni ja väliskomisjoni kohtumine USA abivälisministri Rose Gottomoelleriga.

Riigikogu juhatuse välisvisiidid

Riigikogu esimees Ene Ergma

2009

Oktoober – Rootsi Kuningliku Inseneriteaduste Akadeemia 90. istungjärg Stockholmis;

transatlantiline teadusfoorum Itaalias Ispras.

November – Tuglase Seltsi korraldatud mardilaat Helsingis;

sametrevolutsiooni 20. aastapäevale pühendatud konverents Prahast;

Balti Assamblee 28. istungjärg Vilniuses.

Detsember – Euroopa Liidu parlamentide esimeeste erakorraline konverents Stockholmis.

2010

Veebruar – Eesti - Soome kosmosetehnoloogia koostööprojektide arutelu Helsingis.

Aprill – ametlik visiit India Vabariiki.

Mai – Euroopa Liidu parlamentide esimeeste konverents Stockholmis;

Läti Vabariigi taasiseseisvumise 20. aastapäeva pidustused Riias;

Põhjamaade ja Balti riikide (NB8) parlamentide esimeeste ühisvisiit Washingtoni.

Juuni – ametlik visiit Kreeka Vabariiki;

Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee liikmesriikide parlamentide esimeeste kohtumine Küprosel Limassolis.

Riigikogu esimees Ene Ergma Põhjamaade ja Balti riikide parlamentide esimeeste ühisvisiidil Washingtonis, mai 2010

Juuli – IPU (Parlamentidevahelise Liidu) maailma parlamentide naisspiikrite 6. kohtumine Bernis; IPU parlamendispikrite 3. maailmakonverents Genfis.

August – Euroopa Liidu parlamentide naisspiikrite kohtumine Varnas;

Põhjamaade ja Balti riikide (NB8) parlamentide esimeeste konverents Reykjavikis.

September – Euroopa Kosmoseagentuuri ja Eesti Vabariigi vahelise koostöökokkuleppe allkirjastamine Pariisis;

rahvusvaheline astronautikakonverents Prahast.

Oktoober – Balti Assamblee 29. istungjärg Riias; ettekanne Rootsi Kuningliku Inseneriteaduste Akadeemia 91. istungjärgul Stockholmis.

November – ametlik visiit Maroko Kuningriiki.

2011

Jaauar – ametlik visiit Hiina Rahvavabariiki.

I aseesimees Keit Pentus

2010

Märts–aprill – USA saatkonna korraldatud programm Ameerika Ühendriikides.

Riigikogu aseesimees Keit Pentus kohtumisel Hiina - Eesti parlamendirühma esimehe MaWenpuga, september 2010

August–september – ülemaailmne tippkohtumine “Uus tööstusrevolutsioon ja roheline majandus” Hiina Rahvavabariigis Jilinis.

September – Eesti delegatsiooni juhina visiidil Hiina Rahvavabariigis Rahvakongressi rahandus- ja majanduskomisjoni kutsel.

II aseesimees Jüri Ratas

2010

Märts – tutvumisvisiit NATO peakorterisse Brüsselis ja Euroopa sõjaväelise ülemjuhatuses peakorterisse Prantsusmaal.

Mai – Euroopa jätkusuutlike linnade 6. konverents “Jätkusuutlike linnade loomine – väljakutse kohalikele võimudele” Prantsusmaal Dunkerque’is.

September – tutvumisvisiit Ostfold ja Aurland Pump hüdroakumulatsiooni elektrijaamadesse Oslos.

Oktoober – konverents “Stockholm – Euroopa roheline pealinn 2010” Stockholmis.

November – delegatsiooni liikmena Riigikogu esimehe ametlikul visiidil Maroko Kuningriiki.

2011

Jaauar – Leedu vabaduse kaitsjate mälestamise 20. aastapäeva tähistamine Vilniuses.

Riigikogu delegatsioonid

Eesti Vabariigi, Leedu Vabariigi ja Läti Vabariigi Parlamentidevahelise Assamblee (Balti Assamblee) Eesti delegatsioon

Moodustatud: 15.05.2007.

Delegatsiooni juht: Trivimi Velliste, asetäitja: Mailis Reps.

Liikmed: Peep Aru, Mart Jüssi, Helle Kalda, Kalvi Kõva, Margus Lepik (kuni 15.06.2010), Ott Lumi (kuni 08.11.2009), Tatjana Muravjova, Tarmo Mänd, Jaak Salumets, Sven Sester (alates 25.11.2009), Vladimir Velman.

Balti Assamblee võttis 2009. aasta novembrikuisel istungjärgul Vilniuses vastu otsuseid ja soovitusi majanduselu edendamiseks ja regionaalse turvalisuse tõhustamiseks. Marko Mäetamm pälvis Balti Assamblee kunstiauhinna kõrgetasemeliste ja edukate näituste ning rahvusvahelist tunnustust pälvinud saavutuste eest.

2010. aastal käsitleti Balti Assamblees praktilisi samme Balti riikide ühise tervishoiusüsteemi ja organipankade loomiseks, Läänemere uut julgeolekustrateegiat ja roheline energia kasutamist. Asutati Balti Innovatsiooniahind, mis antakse esmakordselt üle Eesti eesistumise ajal 2011. aasta novembris.

Mais toimus Cēsises traditsiooniline parlamentidevaheline korvpalliturniir, mille neljandat korda järjest võitis Riigikogu meeskond.

Toimus Balti Assamblee, Beneluxi parlamendi ja Põhjamaade Nõukogu vaheline kolmepoolne parlamentaarne konverents „Aktiivse regionaalse koostöö edendamine, positiivsete kogemuste vahetamine, sotsiaalse turvalisuse ja elukvaliteedi tagamine kriisitingimustes“. Aasta teisel poolel toimus seminar kultuuripärandi kaitsest ja ehitustegevusest linnapildis.

Balti Assamblee kirjandusauhinna sai 2010. a Ene Mihkelson luulekogu „Torn“ eest.

2011. aastal on Eesti Balti Assamblee eesistuja. Kavas on tähistada assamblee 20. aastapäeva ning luua tihedam koostööraamistik Põhjamaade ja Balti riikide parlamentide alaliste komisjonidega. Balti Assamblee ja Beneluxi parlament allkirjastavad uue koostöölepingu aastaiks 2011-2012. Eelisteamad 2011. aastaks on inimkapital ja teadmispõhine majandus, turvaline ühiskond: sise- ja välisjulgeolek, piirkonna jätkusuutlik areng. Balti Assamblee 20. sünnipäeval 8. novembril antakse medalid neile, kes on edendanud Balti riikide koostööd. 24. novembril

**Balti Assamblee
28. istungjärg
Vilniuses,
november 2009**

korraldatakse pidulik konsertaktus koos selleaastaste kirjandus-, kunsti-, teadus- ja innovatsiooniahindade üleandmisega. Kavas on korraldada ka traditsiooniline parlamentidevaheline korvpalliturniir Balti Assamblee karikale.

Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni Parlamentaarse Assamblee (OSCE PA) Eesti delegatsioon

Moodustatud: 15.05.2007.

Delegatsiooni juht: Paul-Eerik Rummo.

Liikmed: Mart Nutt, Toivo Tootsen; asendusliikmed: Jaanus Marrandi, Heljo Pikhof, Toomas Trapido.

OSCE egiidi all käivad valimisi vaatlemas ka delegatsiooni mittekuuluvad RK liikmed.

Eesti on rahul, et nn Korfu protsess, kus arutatakse Venemaa ettepanekuid Euroopa julgeoleku kohta, toimub just OSCE raames ning tugevdab seega OSCE rolli julgeolekufoorumina. Meie delegatsiooni juhtpõhimõte on olla aktiivne ja osaleda poliitilistes otsustusprotsessides.

2009. aasta oktoobris toimusid sügisistung ja konverents Ateenas. Vahemeremaad on OSCE partnerriigid regionaalses koostöös. OSCE PA on loonud töörühma Vahemeremaade problemaatika lahendamise toetamiseks. Vahemere mõõtme edendamise ja arendamine kindlustab stabiilse arengu ka Balkanil ja Lähis-Idas. Koostöö saab olla nii majanduslik kui ka poliitiline, kogemuste vahetamine ja teiste vigadest õppimine aitavad kaasa demokraatia arengule. Inimõigusi kaitstes kaitseme demokraatlike väärtusi, OSCE delegatsiooni liikmed jagavad

kogemusi, annavad nõu, juhendavad, kontrollivad protsesse ja arenguid.

2010. aasta mais toimus Kasahstanis Kesk-Aasia parlamentaarne konverents "OSCE Euraasia mõõde". Foorumi päevakorras olid regionaalse julgeoleku aspektid, vägivald ja terrorism, majanduslikud probleemid seoses kaubavahetuse ja keskkonnamõjudega ning inimõõde – tolerantsus religioonide suhtes, ajakirjandusvabadus, inimkaubandus ning sooline võrdõiguslikkus. Toimus kaks eristungit, kus ühel käsitleti olukorda Afganistanis ja teisel uut kriisilukorda Kõrgõzstanis ning selle mõju parlamentaarsele demokraatiale.

Oslos toimus juulis OSCE PA 19. istungjärg teemal „Seaduse jõud: rahvusvahelise kuritegevuse ja korruptsiooni vastu”. Plenaaristungil võeti vastu Oslo deklaratsioon, milles sisalduvad otsused olukorrrast Kõrgõzstanis, parlamentaarsetest ülesannetest seoses Korfu protsessiga, rahuprotsessist Lähis-Idas, tuumaohutusest, küberkuritegevusest, olukorrrast Arktikas, ümberasustatud elanike naasmisõigusest kodukohta, uuriva ajakirjanduse õigustest ja kohustustest ning surmanuhtluse kaotamisest.

Oktoobris toimus Palermos sügisistung ja konverents „Organiseeritud kuritegevuse ja korruptsiooniga võitlemine“. Diskussioonides arutleti inimkaubanduse teemadel, eriti ÜRO kümne aasta taguse rahvusvahelise ja organiseeritud kuritegevuse vastase konventsiooni (nn Palermo konventsiooni) valguses. OSCE PA on just õige foorum tegelemaks kuritegevuse ja korruptsiooni teemadega, kuna need kujutavad reaalselt ohtu liikmesmaade rahvaste turvalisusele.

Tähtsaks osaks OSCE PA töös on alates 1993. a olnud vaatljadedelegatsioonide lähetamine liikmes-

riikidesse, et jälgida valimiste vastavust seadustele ja demokraatia traditsioonidele. Eesti vaatlejad on end hästi ja aktiivsetena näidanud ning kaasa aidanud demokraatia arengule neis riikides. 2010. a jaanuaris osaleti Ukraina (Paul-Eerik Rummo, Mart Nutt, Toivo Tootsen) ja veebruaris Tadžiki parlamendivalimiste vaatlemisel (Paul-Eerik Rummo, Mart Nutt, Jaanus Marrandi). Detsembris käis Valgevene presidendivalimisi vaatlemas väliskomisjoni liige Silver Meikar.

Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee (ENPA) Eesti delegatsioon

Moodustatud: 15.05.2007.

Delegatsiooni juht: Andres Herkel.

Liikmed: Silver Meikar (alates 15.09.2009), Mailis Reps; asendusliikmed: Aleksei Lotman, Indrek Saar, Ester Tuiksoo.

Oktoobris 2009 toimus Strasbourgis ENPA täiskogu sügisistungjärk. Muu hulgas arutati võitlust ekstermismiga, laste ahistamise ja ahistamisohvrite kaitsega seotud küsimusi, demokraatlike institutsioonide tegevusvõimalusi Ukrainas, inimõiguste probleeme ärimaailmas, samuti Läänemere regiooni sotsiaalmajanduslikku potentsiaali.

Jaanuaris 2010 aset leidnud täiskogu istungitel Strasbourgis jätkas Andres Herkel tööd assamblee asepresidendina, Aleksei Lotman valiti keskkonna-, põllumajanduse ja kohalike omavalitsuste komitee esimehena büroo ja alalise komitee liikmeks. Mailis Repsi nimetas monitooringukomitee Ukraina raportööriks ning liberaaldemokraatide poliitiline grupp peasekretäriks ehk esimeseks aseesimeheks.

Aprillis arutas Strasbourgis täiskogu järgmisi teemasid: olukord Ukrainas (sh näljaterror *holodomor* 1930ndatel) ja Valgevenes, Venemaa-Gruusia sõja tagajärjed. Istungi raames toimus Euroopa Nõukogu Maa elurikkusele ning bioloogilisele mitmekesisusele pühendatud päev, mille üheks peakorraldajaks oli keskkonnakomitee esimees Aleksei Lotman. Riigikogu delegatsiooni liikmed esinesid täiskogu viiel päeval 11 korda. Eesti delegatsioon oli assamblees väga nähtav, näiteks 30. aprillil juhatas Andres Herkel täiskogu istungit, Aleksei Lotman oli keskkonnakomitee esimehena arutelu keskmes ning Mailis Reps esines sõnavõtuga migratsiooni ja põgenike teemal.

Täiskogu juunikuine istungjärk oli pühendatud inimõiguste rikkumistele Põhja-Kaukaasia regioonis ning Andres Herkel korraldas avaliku kuulamise tserkessidega „Tserkessi tragöödiast Sotši olümpiamängudeni”. Selles osales ka Ahmed Zakajev, kes tuli Londonist, et jälgida Põhja-Kaukaasia

inimõiguste raporti esitamist ENPAs. Olukorrast Kõrgõzstanis rääkisid Mailis Reps ja Aleksei Lotman.

Oktoobrikuisel istungjärkul valiti Julia Laffranque Eesti esindajaks Euroopa Inimõiguste Kohtusse. Eesti delegatsiooni liikmed osalesid raportööridena aktiivselt assamblee töös. Andres Herkel lõpetas töö Aserbaidžaani raportöörina, Mailis Reps alustas tööd migratsiooni-, pagulaste ja rahvastikukomitee migratsiooniteemalise raportiga ning Ukraina raportöörina. Poliitikakomitee valis Silver Meikari raportööriks teemal „ENi ühine välispoliitika demokraatia ja inimõiguste alal”. Aleksei Lotman on keskkonnakomitees Berni konventsiooni teemalise raporti ettekandja. Delegatsioon aitas aktiivselt kaasa Georgia demokraatlike struktuuride kaitsmisele ning poliitilise olukorra stabiilsemaks muutmisele, Aserbaidžaanis toimuvatele reformidele ning Eesti huvide kaitsmisele Euroopas.

Jaanuaris 2011 toimunud istungjärkul tegi Indrek Saar raportöörina ülevaate Moldova parlamendivalimistest ja Aleksei Lotman Berni konventsiooni rakendamisest.

Lääne-Euroopa Liidu Assamblee Eesti delegatsioon*

Moodustatud: 15.05.2007.

Delegatsiooni juht: Tarmo Kõuts.

Liikmed: Kalev Kallo, Imre Sooaär.

*2008. a juunist on assamblee uueks nimetuseks **Euroopa Julgeoleku- ja Kaitseassamblee / Lääne-Euroopa Liidu Assamblee** (European Security and Defence Assembly / WEU Assembly – ESDA/WEU Assembly).

2010. aastal toimus täiskogu kaks istungit Pariisis assamblee peakorteris: 58. istung juunis ja 59. istung novembris-detsembris. Assamblee komiteede ja konverentside läbivateks teemadeks olid Euroopa julgeolekustrateegia ja kaitsedimensioon (sh uus parlamentaarse järelevalve mudel), Euroopa kaitsejõudude ja sõjatööstuse tugevdamine ning koostöö teiste rahvusvaheliste organisatsioonidega (eeskätt NATO ja ÜROga kriiside ohjamisel ja rahuvalvemissioonidel), Afganistani sõda, arengud Lääne-Balkanil, piraatluse ja küberrünnakute vastane võitlus, Euroopa mereseire jms.

Olulisemateks konverentsideks 2010. aastal kujunesid mais toimunud kollokvium „Viimased arengud Lääne-Balkanil“ Zagrebis ja rahvusvaheline konverents „Euroopa mereseire“ Ateenas. Viimasel kutsuti piraatlusevastase võitluse istungit juhutama

Eesti delegatsiooni juht Tarmo Kõuts, kes oli eelnevalt assamblee 56. ja 57. täiskogu istungil 2009. aastal raportöörina edukalt esitlenud raporteid „Euroopa Liidu roll piraatlusevastases võitluses” ja „Euroopa mereseire”. Novembris toimus Berliinis 9. rahvusvaheline julgeolekukongress, kus arutati Lissaboni lepingust tulenevaid uusi võimalusi Euroopa ühiseks kaitse- ja julgeolekupoliitikaks, Türgi spetsiifilist rolli Euroopa julgeolekus, Afganistaniga seonduvat, mereseiret ja julgeolekut merel. Kõigil eelmainitud konverentsidel osales Eesti delegatsioon ka aruteludes.

Märtsis 2010 tegid kümne WEU lepingu allkirjastajariigi valitsused ühisotsuse peatada Brüsseli leping ja lõpetada WEU kui ajaloolise rolli täitnud organisatsiooni tegevus 30. juuniks 2011. Seejuures viitasid need liikmesriigid Lissaboni lepingu protokollile nr 1 „Rahvusparlamentide rollist Euroopa Liidus”, mis võimaldab luua baasi parlamentidevahelise ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitikaalase dialoogi jätkamiseks.

Riigikogu delegatsioon Parlamentidevahelises Liidus (IPU)

IPU Eesti rühma kuuluvad kõik Riigikogu liikmed, kes valivad IPU Eesti rühma juhatuse.

President: Ivi Eenmaa; asepresidendid: Erki Nool, Jüri Tamm, Marika Tuus.

IPU Eesti rühma juhatus osales IPU assambleedel Bangkokis ja Genfis. Bangkokis oli peateemaks „Parlament – hea valitsemise ja poliitilise leppimise keskne koht“. Eesti delegatsiooni nimel esines sõnavõtuga Ivi Eenmaa. Lisaks tavapärasele ülemaailmsetele assambleedele toimus konverents ja seminare päevakajalistel teemadel. Ken-Marti Vaher osales rahvusvahelise inimkaubanduse teemalisel seminaril Londonis. Liisa Pakosta esindas Riigikogu Viinis

Riigikogu IPU delegatsioon Bangkokis, märts–aprill 2010

toimunud konverentsil, kus arutati HI-viiruse levikuga seotud seadusandlike probleeme. Kalle Palling võttis osa Londonis toimunud konverentsist, mis keskendus noorte osalemisele poliitikas.

IPU traditsioon on korraldada koostöös ÜROga ülemaailmseid parlamentaarseid konverentse. 2009. ja 2010. aasta sügisel toimusid New Yorgis istungid, mille fookuses oli ülemaailmne majanduskriis, Riigikogu esindasid IPU Eesti juhatuse liikmed. Imre Sooäär osales FAO ja IPU ühiskonverentsil Roomas, kus räägiti põllumajandusest ja näljast, elanikkonna toiduvärsudega kindlustamise olukorrast ülemaailmse majanduskriisi tingimustes ning parlamentide tegevusest olukorra leevendamiseks. Toomas Trapido käis Kopenhaagenis 15. ülemaailmse kliimakonverentsi raames IPU korraldatud parlamendiliikmete kokkusaamisel Taani parlamendis.

Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni Parlamentaarne Assamblee (NATO PA) Eesti delegatsioon

Moodustatud: 15.05.2007.

Delegatsiooni juht: Mati Raidma (alates 25.09.2009 delegatsiooni koosseisus ja ühtlasi selle juht).

Liikmed: Sven Mikser, Kadri Simson.

Delegatsioon osales novembris 2009 aastaistungil Edinburgh'is ja detsembris Atlandi-ülesel parlamentaarsel forumil Washingtonis. Sven Mikseri koormus oli möödunud aastal NATO uue strateegilise kontseptsiooni eriraportööri kohustuste tõttu tavapärasest suurem, ta osales ekspertide seminaridel Helsingis, Washingtonis ja Oslos ning tutvustas tehtavat tööd Wilton Parki seminaril.

2010. aasta mais-juunis osales delegatsioon täies koosseisus Riias toimunud kevadistungil ning novembris aastaistungil Varssavis, kus Sven Mikser valiti kaitse- ja julgeolekukomitee pearaportööriks. Detsembris osaleti ka Atlandi-ülesel parlamentaarsel forumil Washingtonis. 2011. aasta veebruaris toimus NATO PA osaistung Brüsselis.

NATO PA delegatsioon on teinud ka ettevalmistusi Tallinnas 2012. aasta kevadel toimuvaks parlamentaarseks suurürituseks – NATO PA kevadistungiks.

Parlamendirühmad

Eesti - Aafrika parlamendirühm

Moodustatud 19.11.2007.

Esimees Mart Nutt, aseesimees Silver Meikar.

Eesti - Afganistani parlamendirühm

Moodustatud 24.01.2008.

Esimees Mati Raidma, aseesimees Aivar Riisalu.

Eesti - Albaania parlamendirühm

Moodustatud 16.04.2007.

Esimees Rain Rosimannus, aseesimees Mart Nutt.

Eesti - Armeenia parlamendirühm

Moodustatud 11.04.2007.

Esimees Mati Raidma, aseesimehed Helle Kalda, Toivo Tootsen.

Eesti - Aserbaidžani parlamendirühm

Moodustatud 05.04.2007.

Esimees Eldar Efendijev, aseesimees Evelyn Sepp.

Eesti - Austraalia parlamendirühm

Moodustatud 02.05.2007.

Esimees Silver Meikar, aseesimees Heljo Pikhof.

Eesti - Austria parlamendirühm

Moodustatud 07.06.2007.

Esimees Urmas Klaas, aseesimees Peeter Tulviste.

Eesti - Belgia parlamendirühm

Moodustatud 08.04.2008.

Esimees Andres Herkel, aseesimees Maret Merisaar.

Eesti - Bosnia ja Hertsegoviina parlamendirühm

Moodustatud 10.06.2008.

Esimees Hannes Astok, aseesimees Aadu Must (kuni 28.10.2009).

Eesti - Bulgaaria parlamendirühm

Moodustatud 09.04.2007.

Esimees Jaanus Marrandi, aseesimees Taavi Rõivas.

Eesti - Georgia parlamendirühm

Moodustatud 09.04.2007.

Esimees Andres Herkel, aseesimehed Helle Kalda, Silver Meikar.

Eesti - Hiina parlamendirühm

Moodustatud 19.04.2007.

Esimees Kalev Kallo, aseesimehed Peeter Kreitzberg, Urmas Reinsalu, Rain Rosimannus.

Eesti - Hispaania parlamendirühm

Moodustatud 31.05.2007.

Esimees Indrek Saar, aseesimees Trivimi Velliste.

Eesti - Hollandi parlamendirühm

Moodustatud 15.05.2007.

Aseesimees Aadu Must (kuni 28.10.2009).

Eesti - Horvaatia parlamendirühm

Moodustatud 15.10.2007.

Esimees Mart Nutt, aseesimees Mati Raidma.

Eesti - Iirimaa parlamendirühm

Moodustatud 12.04.2007.

Esimees Väino Linde, aseesimees Imre Sooäär.

Eesti - Iisraeli parlamendirühm

Moodustatud 08.05.2007.

Esimees Igor Gräzin, aseesimees Mart Nutt.

Eesti - India parlamendirühm

Moodustatud 16.04.2007.

Esimees Ken-Marti Vaher, aseesimees Aleksei Lotman.

Eesti - Islandi parlamendirühm

Moodustatud 12.04.2007.

Esimees Paul-Eerik Rummo, aseesimees Mart Jüssi.

Eesti - Itaalia parlamendirühm

Moodustatud 19.04.2007.

Esimees Mai Treial, aseesimees Imre Sooäär.

Eesti - Jaapani parlamendirühm

Moodustatud 12.04.2007.

Esimees Urmas Reinsalu, aseesimehed Eldar Efendijev, Ken-Marti Vaher.

Eesti - Kanada parlamendirühm

Moodustatud 09.04.2007.

Esimees Imre Sooäär, aseesimees Sven Mikser.

Eesti - Kasahstani parlamendirühm

Moodustatud 08.05.2007.

Aseesimees Mart Jüssi.

Eesti - Kirgiisi parlamendirühm

Moodustatud 07.06.2007.

Esimees Tiit Kuusmik.

Eesti - Kosovo parlamendirühm

Moodustatud 26.02.2008.

Esimees Hannes Astok, aseesimees Mart Nutt.

Eesti - Kreeka parlamendirühm

Moodustatud 09.04.2007.

Esimees Nelli Privalova, aseesimees Paul-Eerik Rummo.

Eesti - Küprose parlamendirühm

Moodustatud 16.04.2007.

Aseesimees Mai Treial.

Eesti - Leedu parlamendirühm

Moodustatud 25.03.2008.

Esimees Enn Eesmaa, aseesimehed Rein Aidma, Trivimi Velliste.

Eesti - Läti parlamendirühm

Moodustatud 12.04.2007.

Esimees Margus Lepik (kuni 15.06.2010).

Eesti - Makedoonia parlamendirühm

Moodustatud 10.04.2007.

Esimees Hannes Astok, aseesimees Margus Lepik (kuni 15.06.2010).

Eesti - Malta parlamendirühm

Moodustatud 16.04.2007.

Esimees Paul-Eerik Rummo, aseesimehed Heljo Pikhof, Trivimi Velliste.

Eesti - Maroko parlamendirühm

Moodustatud 29.10.2009.

Esimees Sven Sester, aseesimees Rain Rosimannus.

Eesti - Moldova parlamendirühm

Moodustatud 10.04.2007.

Esimees Urmas Klaas, aseesimees Silver Meikar.

Eesti - Mongoolia parlamendirühm

Moodustatud 10.04.2007.

Esimees Mark Soosaar.

Eesti - Montenegro parlamendirühm

Moodustatud 16.04.2007.

Esimees Mart Nutt, aseesimehed Rain Rosimannus, Marika Tuus.

Eesti - Norra parlamendirühm

Moodustatud 08.12.2008.

Esimees Imre Sooäär.

Eesti - Poola parlamendirühm

Moodustatud 11.04.2007.

Esimees Aadu Must (kuni 28.10.2009), aseesimees Kalev Kallo.

Eesti - Portugali parlamendirühm

Moodustatud 13.09.2007.

Aseesimees Ester Tuiksoo.

Eesti - Prantsusmaa parlamendirühm

Moodustatud 09.04.2007.

Esimees Andres Herkel (alates 29.10.2009), aseesimees Väino Linde.

Eesti - Rootsi parlamendirühm

Moodustatud 12.06.2007.

Esimees Aadu Must (kuni 28.10.2009), aseesimees Kalle Palling.

Eesti - Rumeenia parlamendirühm

Moodustatud 09.04.2007.

Esimees Ott Lumi (kuni 08.11.2009), aseesimees Taavi Rõivas.

Eesti - Saksamaa parlamendirühm

Moodustatud 12.04.2007.

Esimees Urmas Klaas, aseesimehed Ester Tuiksoo, Peeter Tulviste.

Eesti - Saudi-Araabia parlamendirühm

Moodustatud 10.10.2007.

Esimees Kalle Laanet, aseesimees Silver Meikar.

Eesti - Serbia parlamendirühm

Moodustatud 29.05.2007.

Esimees Silver Meikar, aseesimees Marika Tuus.

Eesti - Slovakkia parlamendirühm

Moodustatud 08.05.2007.

Esimees Aivar Riisalu, aseesimees Mai Treial.

Eesti - Soome parlamendirühm

Moodustatud 11.04.2007.

Esimees Taavi Rõivas, aseesimees Hannes Astok.

Eesti - Sri Lanka parlamendirühm

Moodustatud 11.04.2007.

Esimees Olga Sõtnik, aseesimees Lauri Laasi.

Eesti - Suurbritannia parlamendirühm

Moodustatud 16.04.2007.

Esimees Sven Mikser, aseesimehed Silver Meikar, Keit Pentus.

Eesti - Šveitsi parlamendirühm

Moodustatud 19.04.2007.

Esimees Jaanus Rahumägi.

Eesti - Taani parlamendirühm

Moodustatud 06.11.2007.

Esimees Indrek Saar, aseesimees Jaan Kundla.

Eesti - Tšehhi parlamendirühm

Moodustatud 17.04.2007.

Esimees Mai Treial, aseesimees Nelli Privalova.

Eesti - Türgi parlamendirühm

Moodustatud 05.04.2007.

Esimees Evelyn Sepp, aseesimees Eldar Efendijev.

Eesti - Türkmenistani parlamendirühm

Moodustatud 07.06.2007.

Esimees Eldar Efendijev, aseesimees Evelyn Sepp.

Eesti - Ukraina parlamendirühm

Moodustatud 09.04.2007.

Esimees Silver Meikar, aseesimees Mart Nutt.

Eesti - Ungari parlamendirühm

Moodustatud 11.04.2007.

Esimees Trivimi Velliste, aseesimees Imre Sooäär.

Eesti - USA parlamendirühm

Moodustatud 16.04.2007.

Esimees Keit Pentus, aseesimehed Silver Meikar, Heljo Pikhof.

Eesti - Usbekistani parlamendirühm

Moodustatud 07.06.2007.

Esimees Nelli Privalova.

Eesti - Uus-Meremaa parlamendirühm

Moodustatud 02.05.2007.

Esimees Imre Sooäär, aseesimees Jaanus Marrandi.

Eesti - Valgevene parlamendirühm

Moodustatud 20.05.2008.

Esimees Vladimir Velman, aseesimees Valeri Korb.

Eesti - Venemaa parlamendirühm

Moodustatud 11.04.2007.

Esimees Peeter Tulviste, aseesimees Tatjana Muravjova.

Nii kaugel ja samas nii lähedane Hiina

Nii kaugel ja samas nii lähedal – just sellise lühikese fraasiga on võimalik kokku võtta Eesti ja Hiina asetsemine teineteise suhtes geograafilises ning vastastikkuste suhete mõttes. Eesti ja Hiina suhted on rahulikud, probleeme ei ole. Nendele pandi alus juba üsna pea pärast Eesti taasiseseisvumist. Hiina tunnustas Eesti iseseisvust 7. septembril 1991 ja diplomaatilised suhted sõlmiti sama aasta 11. septembril Hiina RV asevälisministri Tian Zengpei visiidi käigus Tallinnas.

Veidi hiljem toodi Hiina jaoks olulisim punkt kahepoolsetes suhetes, nn ühe Hiina poliitika, välja presidentide Lennart Meri ja Jiang Zemini 1994. aastal alla kirjutatud ühisdeklaratsiooni 4. punktis: Eesti tunnustab, et Hiina RV valitsus on ainuke seaduslik valitsus Hiinas, Eesti käsitleb Taiwan Hiina territooriumi lahutamatu osana ega sõlmi diplomaatilisi suhteid Taiwaniga. Suhete areng jätkus aktiivselt ja tõusvas joones. Toimus hulk kõrgetasemelisi visiite: Riigikogu esimehe Toomas Savi visiit Hiinasse 1998, president Lennart Meri teine, seekord töövisiit Hiinasse märtsis 2001, president Jiang Zemini riigivisiit Eestisse juunis 2002, president Arnold Rüütl riigivisiit Hiinasse augustis 2005, valitsuste liikmete kohtumised ja visiidid.

Eelöeldust nähtub, et suhtlemine toimus riigijuhtide ja valitsuste tasemel. Ilmnes selge vajadus

järgmise faasi järele suhete arengus, milleks on suhtlus seadusandlike kogude, nende struktuuride ja liikmete vahel. Parlamentidevahelise suhtlemise üheks liikumapanevaks jõuks oli kindlasti Eesti - Hiina parlamendirühma asutamine 13. oktoobril 1997. aastal ja tegutsemine kõigis järgmistes Riigikogu koosseisudes. Meie initsiatiiv leidis toetust ja järgimist ning 1. augustil 1998 moodustati 6-liikmeline Hiina - Eesti parlamendirühm eesotsas Yu Yunyaoga.

20. mail 1999 taasmoodustati laiapõhjaline Eesti - Hiina parlamendirühm (kokku 27 liiget), mille 7-liikmeline delegatsioon eesotsas rühma esimehega (allakirjutatuna) viibis visiidil Hiinas juulis 2001. Toimus kohtumine Hiina - Eesti parlamendirühma esimehe Yu Yunyaoga, delegatsiooni võtsid vastu ka Rahvakongressi välisasjade komisjoni esimees Zheng Yi ja alalise komitee aseesimees Tomur Dawamat. Alalise komitee välissuhete osakonna peadirektor Wu Ran saatis delegatsiooni kogu visiidi ajal. Septembris 2004 viibis Eestis Hiina - Eesti parlamendirühma 8-liikmeline delegatsioon, kohtuti Riigikogu esimehe Ene Ergma ja Eesti - Hiina parlamendirühma liikmetega. Järgnes Eesti - Hiina parlamendirühma delegatsiooni visiit Hiinasse aprillis 2006. Isegi see lühike ülevaade näitab, et parlamendirühmade loomine andis tugeva positiivse impulsi

**Eesti - Hiina
parlamendirühma
esimees Kalev
Kallo Shanghais,
september 2010**

Eesti ja Hiina vahelisele suhtlemisele parlamendiliikmete tasemel.

Kui vaadelda suhtlemist komisjonide tasemel, siis näeme, et märgatav aktiveerumine toimus just praeguse, XI Riigikogu volituste kehtimise ajal. Novembris 2008 külastas Eestit Hiina Rahvakongressi rahandus- ja majanduskomisjoni esinduslik delegatsioon eesotsas komisjonide aseesimeeste Zhao Kemingi ja Wu Xiaolingiga. Toimus huvitav arutelu ja mõttevahetus mõlema riigi majanduse üle. Ele-vust tekitas Hiina rahanduskomisjoni aseesimehe Zhao Kemingi mõttekäik, milles ta ütles, et on märke Eestis palju harimata maad, mida võiks rentida Hiina põllumeestele, kes seda hariksid ja toodaksid põllumajandussaadusi, mida võiks omakorda Hiinasse eksportida. Ta avaldas arvamust, et kasu oleks mõlemapoolne. Küsimus jäi siiski retoorilisele tasemele. Esitati vastuviisi kutse, mida lubasime kindlasti kasutada. Hilisemates aruteludes otsustas majanduskomisjon arvestada võimalusega külastada Shanghai Expot 2010 ja vastuviit lükkuski 2010. aastasse. Novembris 2009 külastas Eestit Hiina Rahvakongressi põllumajandus- ja maaelukomisjon aseesimehe Sun Wenshengi juhtimisel. Külalistel oli kindlasti huvitav näha piimatootmist Oisu ja Põlula suurfarmis ning kalakasvatust Nõmme kalakasvanduses Väike-Maarjas. Novembris–detsembris 2009 külastas Hiinat Riigikogu väliskomisjon esimehe Sven Mikseri juhtimisel.

Septembris 2010 sai teoks Riigikogu majanduskomisjoni vastuviit Hiinasse. Delegatsiooni juhtis Riigikogu asepiiker Keit Pentus. Visiit oli äärmiselt sisutihe, kasulik ja huvitav. Sügava mulje jättis kohtumine Riiginõukogu arengu- ja uurimiskeskuses. Kes-kuse spetsialistid andsid põhjaliku ülevaate Hiina programmidest, mis aitavad riigil toime tulla ülemaailmse majanduskriisiga ja pehmedada selle tagajärgi elanikkonnale. Esimesel puhul on peamiseks meetmeks suured investeeringud taristusse ja töökohtade säilitamine, teisel sisetarbimise säilitamine mitmesuguste toetustega kerge- ja toiduainetetööstusele. Toimus ka kohtumine Hiina Rahvakongressi väliskomisjoni aseesimehe Ma Wenpuga, kes on ühtlasi ka Hiina - Eesti parlamendirühma esimees, ning rahandus- ja majanduskomisjoni esimehe Shi Xiushiga. Delegatsiooni võttis vastu ka Hiina Rahvakongressi alalise komitee aseesimees Hua Jianmin. Hetkekski polnud võimalik tunda, et esindad riiki, kus on vaevalt poolteist miljonit elanikku, ja oled külas riigil, kus see arv on lähenemas pooleteisele miljardile.

Samasse perioodi jääb Hiina Kommunistliku Partei poliitbüroo alalise komitee liikme Li Changchuni Eesti-külastus septembris 2010.

Suhtlemine rahvaesindajate tasemel on avanud kontaktid ka kohalike omavalitsuste tasemel: Tallinna linnaeape Edgar Savisaare visiit Pekingisse, kohtumine Pekingi linnaeape Guo Jinlongiga ja koostöölepe allakirjutamine; Daqingi (Heilongjiaangi provints) leping sõprussidemete loomisest ja edendamisest Viljandiga jm. Suhted on arenenud tipust üha allapoole ja tekkinud lai koostööbaas täitevvõimu, seadusandliku võimu ja ühiskondlike esinduste tasandil, kuid kahjuks pole järgnenud aktiivset majanduslikku koostööd. Aluspõhi on rajatud, järgmises faasis peavad oma sõna ütleva ärimehed.

Kalev Kallo

Riigikogu Eesti - Hiina parlamendirühma esimees aastail 1999–2003 ja 2007–2011

RIIGIKOGU JA AVALIKKUS

Riigikogu vastutab Eesti tuleviku eest. Teie kujundada on juba praegu see, milline on Eesti koolielu. Toetage neid, kellel on raskusi õppimise või suhtlemisega. Märgake kaaslasi, kellel on muresid, ja toetage neid. Aidake neid, kes alati ise hakkama ei saa, kuid ka kurta ei julge. Märgake nõrgemaid ja toetage neid.

(Riigikogu aseesimehe Keit Pentuse tervituskõnest noortefoorumil „101 last Toompeal“, 19.11.2010)

“Eve Kask on ületanud võimu-vaimu vahelise barjääri projektiga, mis kaasab Riigikogu 101 liiget ja sunnib neid ennast paljastama /.../ Näitus köidab väga, sest inimese silmad on tema hinge peegel /.../ eesti rahvas peaks üksteisele rohkem silma vaatama.”

(Riigikogu aseesimees Jüri Ratas kunstnik Eve Kase näituse avamisel, 15.09.2010)

Auvalve Eesti lipu aastapäeval Toompeal, juuni 2010

Riigikogu aseesimees Keit Pentus tervitab ELO noorteparlamendi, jaanuar 2010

Konverentsid, seminarid ja foorumid Riigikogu konverentsisaalis

2009

14.-15. sept. – Läänemeremaade organiseeritud kuitegevuse ennetamise ja tõkestamise operatiivkomitee kohtumine.

25. sept. – ESCU (European Senior Citizens' Union) Põhja- ja Baltimaade regionaalne konverents „Tervislik vananemine“.

22. okt. – konverents „Aasta põllumees 2009“.

20. nov. – konverents „Valimised ja valitsemine infoühiskonnas“.

26. nov. – noorteühingu Avatud Vabariik kodanikupäeva foorum.

2010

26. veebr. – Balti Assamblee sotsiaalne ümarlaud.

8. märts – rahvusvaheline konverents „Läänemere strateegia – uus väljakutse teadmispõhiseks regionaalseks ja kohalikuks valitsemiseks ja integreeritud koostööks“.

19. mai – 6. transiidikonverents ja parlamentaarne ümarlaud „Transestonia 2010: Tõusulaine“.

29. sept. – Eesti - Venemaa parlamendirühma seminar „Huvid ja väärtused Eesti-Vene suhetes“.

14. okt. – noorteprojekti „Noored ja meedia“ lõpukonverents.

21. okt. – konverents „Aasta põllumees 2010“.

23. nov. – Läänemeremaade parlamentaarse konverentsi merendustöörühma koosolek.

26. nov. – noorteühingu Avatud Vabariik kodanikupäeva foorum.

2011

12. jaan. – Eesti Euroopa Liikumise seminar „Euroopa Liidu arengupoliitika avalik konsultatsioon“.

14.-15. jaan. – MTÜ Valgevene Uus Tee, Avatud Eesti Fondi ja Riigikogu Valgevene toetusgrupi arutlusseminar Valgevene tulevikuperspektiividest.

11. veebr. – Balti Assamblee ümarlaud “Regiooni arenguvõime: Inimkapital ja teadmispõhine majandus”.

Tähtpäevad

24. veebr. 2010 ja 2011 – riigilipu pidulik heiskamine Eesti Vabariigi aastapäeval.

23. apr. 2010 – Eesti parlamendi 91. sünnipäevale pühendatud lahtiste uste päevad Riigikogus.

4. juuni 2010 – Eesti lipu pidulik heiskamine lipu 126. aastapäeva puhul.

20. aug. 2010 – 20. Augusti Klubi Toompea lossis.

Riigikogu ja noored

2009

20. nov. – noortefoorum “101 last Toompeale” Riigikogu istungisaalis teemal „Kuidas mina jõuan riigini?“

2010

29. jaan. – noorteühenduse ELO noorteparlamendi istung Riigikogu istungisaalis teemal „Noorte täisväärtuslikuks kodanikuks kasvamine“.

1. veebr. – noorte „Mudel Euroopa Parlament“ Riigikogu istungisaalis.

27. okt. – demokraatia töötoa raames seminar „Noorte kaasatus ühiskonnaellu – kas noorel on asja reaalsesse poliitikasse?“ Riigikogu teabekeskuses.

19. nov. – noortefoorum “101 last Toompeale” Riigikogu istungisaalis teemal „Ka minul on oma karjäär!“

9. dets. – demokraatia töötoa raames seminar „Muukeelne noor – võimalused ja väljakutsed“ Riigikogu teabekeskuses.

2011

27. jaan. – demokraatia töötoa raames seminar „Noorte internetikasutus“ rahvusvahelise projekti HUWY tulemuste näitel teabekeskuses.

Riigikogu teabepäev Lääne-Harjumaal, oktoober 2010

Ida-Virumaa kuu avamine Riigikogus, veebruar 2010

28. jaan. – noorteühenduse ELO noorteparlamendi istung Riigikogu istungisaalis teemal “Lapse õigus ühinemisvabadusele”.

17. veebr. – demokraatia töötoa raames poliitikute vestlusring teemal „Põlvkondade vahetus Eesti poliitikas“ Riigikogu teabekeskuses.

Maakonnapäevad

2009

September – Saaremaa kuu

16. sept. – Saaremaa kuu avamine Riigikogu Valges saalis. Kuu aja jooksul sai Riigikogu hoone II korruse koridoris vaadata Saaremaa Kunstiklubi näitust “Saaremaa värvid”. 5. oktoobril toimus fraktsioonide esindajate väljasõit Saaremaale, osales ka Riigikogu esimees Ene Ergma.

2010

Veebruar – Ida-Virumaa kuu

10. veebr. – Ida-Virumaa kuu avamine. Vestibüülis sai vaadata piirkonna tööstust, loodust ja elulaadi tutvustavat näitust ja II korruse näitusesaalis loodusfotode ekspositsiooni „Võrratu Virumaa”. Keskkonna- ja majanduskomisjonis toimusid kohtumised Ida-Virumaa omavalitsuste esindajatega. 5. märtsil toimus Ida-Virumaal Riigikogu traditsiooniline teabepäev.

Mai – Raplamaa kuu

3. mai – Raplamaa kuu avamine Riigikogu hoone sisehoovis. Vestibüülis olid väljas näitused, parlamendi lugemissaalis tutvustati viimastel aastatel Raplamaa kohta ilmunud raamatuid, kohvikus näidati filmi Raplamaast. Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakooli toitlustuseriala õpilased olid Toompea lossi kohvikus praktikal. 25. mail toimus Riigikogu teabepäev Raplamaal.

September – Läänemaa kuu

14. sept. – Läänemaa kuu avamine Riigikogus. Eksponeeriti näitusi, toimusid Läänemaa esindajate kohtumised Riigikogu komisjonide liikmetega. 4. oktoobril sai teoks Riigikogu teabepäev Läänemaal.

Oktoober – Harjumaa kuu

11. okt. – Harjumaa kuu avamine Riigikogu Valges saalis. Kuu jooksul toimusid kohtumised Riigikogu komisjonides, Toompea lossis sai vaadata näitusi ja väljapanekuid. 22. oktoobril toimus Riigikogu teabepäev Lääne-Harjumaal ning 26. oktoobril Harjumaa konverents Riigikogu konverentsisaalis.

Näitused ja esitlused

2009

15. sept. – tekstiilikunstnik Ehalill Halliste vaipade näitus „Etno. M 10:1“.

14. okt. – psüühiliste erivajadustega inimeste valmistatud esemete näitusmüük.

26. okt. – hõimupäeva näitus.

28. okt. – kunstnik Ulvi Haagenseni näitus „Kuidas vabaneda“.

26. nov. – graafik Viive Noore raamatuillustratsioonide näitus „Jõuluvalgus“.

7. dets. – Võrumaa valdade käsitöömeistrite näitus „Masust mäe pääle“.

2010

13. jaan. – graafik Marju Mutsu mälestusnäitus “Marju Mutsu – tuttav ja tundmatu”.

25. jaan. – näitus „Tartu rahu 90“.

27. jaan. – Horvaatia fotograafi Lana Slezici foto näitus „Forsaken“ (Hüljatud).

22. veebr. – Eesti Põllumajandusmuuseumi näitus „Leib on talu peremees“.

10. märts – tekstiilikunstnike Maasike Maasiku ja Tiina Puhkani gobelääntehnikas piltvaipade näitus „Teine kohtumispaik“.

Mardisantide Riigikogu-külastusest on saanud traditsioon, november 2009

Riigikogu aseesimees Jüri Ratas kunstnik Eve Kase näitust avamas, september 2010

6. apr. – moldova kunstniku Vladimir Baciu maalinäitus.

5. mai – Siim-Tanel Annuse maalinäitus „Raha“.

12. mai – Eesti parimate õpilasfirmade toodete ja teenuste minimess Valges saalis.

15. sept. – Eve Kase fotoinstallatsioon 101 Riigikogu liikme silmadest „Mida inimesed tahavad II“.

20. sept. – 26 Lasnamäe lasteaia ühistöös valminud näitus „Sõpruse ja koostöö lapivaibad“.

11. okt. – soome kunstnike Lea Tiainen ja Seppo Saukkoneni maalinäitus „Mida rohkem me üksteise kultuuri vastu huvi tunneme, seda paremini üksteist mõistame“.

27. okt. – graafik Reti Saksa näitus „Näoraamat“.

16. nov. – Ema Teresa 100. sünniaastapäevale pühendatud näitus „Ema Teresa – Agnes Gonxha Bojaxhiu, armastuse ja inimväärikuse elav sümbol“ konverentsisaalis.

6. dets. – Võrumaa omavalitsuste käsitöömeistrite näitus „Kümnes mäkketõus“.

15. dets. – graafiku ja popkunstniku Mall Nukke näitus „Rah(v)anäod 2“.

2011

10. jaan. – ülevaatenäitus „I Riigikogu 90“.

19. jaan. – Jaanus Vaiksoo ja Marja-Liisa Platsi lasteraamatu „Saladuslikud seiklused Toompeal“ esitlus Valges saalis.

9. veebr. – kunstnik Eve Kase raamatuesitlus „101/Casting Their Eyes“.

22. veebr. – politoloog Rein Toomla raamatuesitlus „Eesti erakonnad 2000-2010“.

Muu

2009

10. nov. – Vanalinna Hariduskolleegeiumi mardisandid Toompeal.

25. nov. – Kihnu kadripäev Riigikogu hoone vestibüülis.

2010

18. mai – Rahvusoperi Estonia päev lossihoovis.

23. mai – Riigikogu korvpallimeeskond võitis Lätis Cēsises neljandat aastat järjest Balti Assamblee korvpalliturniiri.

1. juuni – Riigikogu korvpallimeeskonna ja korvpallitiimi „Raplamaa tähed“ sõprusvõistlus Raplas.

10. nov. – Vanalinna Hariduskolleegeiumi mardisandid Toompeal.

10. nov. – Kihnu kultuuripäev Riigikogu hoone vestibüülis.

Poliitikud ja parlamendid internetiajastul

Massimeedia kiire uuenemine ja mitmekesistumine ning nn uue digitaalse meedia areng on viimastel aastatel märkimisväärselt muutnud ka poliitikavaldkonda. Poliitikute ees seisavad erinevad väljakutsed – nad peavad orienteeruma avalikul areenil, sobituma massimeedia loogikaga ja avalikkuse ootustega “interaktiivse” poliitilise eliidi suhtes. Samas avanevad neile mitmekesised võimalused kodanikega vahetu dialoogi pidamiseks. Meedia ja avalikkuse surve ühelt ja tehnilised võimalused teiselt poolt on need väljakutsed, millega poliitikud püüavad erinevaid strateegiaid kasutades toime tulla.

Sotsiaalmeedia (uus meedia) on oluline märksõna nii poliitikas kui ka kodanikuühiskonnas. Eriti selgeks sai see USA presidendi valimiskampaania ajal – Obama-kampaaniat peetakse võrgusuhtluse ideaalmudeliks Web 2.0 ajastul. Koos meeskonnaga kasutas ta oskuslikult erinevaid vahendeid, et toetajaid mobiliseerida ja kodanikuaktiivsuse tõusule kaasa aidata.

Operatiivne kommunikatsioon poliitiku ja kodaniku vahel on üha enam kandumas sotsiaalvõrgustike keskkonda. Sotsiaalmeedia vahendusel edastatakse poliitilisi sõnumeid, sageli käsitletakse seda koolitusvahendina, õpitakse valijate vajadusi tundma ja luuakse toetajate võrgustikke. Selle abil saab kiiresti sihtrühmade seisukohti teada ja testida enda ideede sobivust teiste omadega. Sinna postitatakse nii poliitiliste teemade, poliitiku ametliku töö kui ka isikliku eluga seotud seisukohavõtte. Enamik sotsiaalvõrgustikes osalejaid on vaatlejad, kes arutelus aktiivselt kaasa ei löö ja ise sisu ei loo, kuid ka nemad on oluline sihtrühm, sest nad jälgivad teiste tegemisi ning teevad sellest oma järeldused.

2010. a novembri seisuga omas Saksa Bundestagi 622 liikmest 146 (23%) ametlikku Facebooki kontot. Dialoogi potentsiaal on siiski sageli kasutamata jätud ja suhtlusvõrgustikku kasutatakse pigem infoedastuskanalina. Uuringutulemused näitavad, et 92% Ühendkuningriigi parlamendiliikmetest

kasutab elektronposti, 83% omab isiklikku veebilehte, 23% kasutab sotsiaalvõrgustikke ja 11% aja-veebi.

Pidev avalikkuse tähelepanu sunnib poliitikuid enam tähelepanu pöörama erinevatele kommunikatsioonikanalitele. Nt uuriti, kuidas Briti parlamendiliikmed kasutasid veebilehti ja sotsiaalmeediat, et selgitada valijatele nn hüvitieseskandaali ajal oma seisukohti. Kuigi harjumused veebi kasutamisel olid erinevad, tajus märkimisväärne hulk selle potentsiaali, võimalust suhelda valijatega sellel teemal otse. Skandaal julgustas parlamendiliikmeid kasutama märksa isikupärasemat stiili veebilehtedel jm meedias, see tekitas avalikkuses ootusi saada sarnast infot regulaarselt ka edaspidi.

Sotsiaalmeedia on ahvatlenud ka USA kongressiliikmeid, selle kasutamise kiire levik on Kongressi ajaloos üllatuslik. Hiljutise uuringu põhjal leiti, et enamikul 111. Kongressi liikmetel on ametlik Facebooki leht - Esindajatekojas on see koguni 251-l demokraadil 255-st (98,4%) ja 169-l vabariiklasel 178-st (94,9%). Senatis on vastavad protsendid 92,9 ja 95,1.

Tänuväärne ettevõtmine oli e-Riigi Akadeemia eestvedamisel Riigikogu XI koosseisu tublima e-poliitiku konkurs, eesmärgiks saada ülevaade sotsiaalmeedia kasutamisest. Vaatluse alla võeti ajaveeb (või isiklik veebileht), Facebook ja Twitter. Andmed pärinesid Riigikogu veebist. Arvesse võeti nii postituste järjekindlust kui ka jälgijate/sõprade arvu ning tutvuti ka sisulise poolega. Tulemused näitasid, et sotsiaalmeediat kasutab 36 Riigikogu liiget, aktiivseks kasutajaks võib aga pidada veerandit riigikogulastest. Osa meediaeksperte leidis, et blogimine on hääbuv nähtus. Populaarsem kombinatsioon oli blogi/veebileht koos Facebookiga. Esimene annab võimaluse pikemas kirjutises teemat avada, Facebook on aga sobilik operatiivseks infovahetuseks, samuti tähelepanu juhtimiseks blogis/veebilehel kirjutatule. Kõik parlamendiliikmed ei ole oma

suhtlusvõrgustiku kontot avalikustanud, mis viitab taas asjaolule, et küsimus selle keskkonna kuulumisest parlamendiliikme avalikkuse või eraelulisse sfääri ei ole saanud ühest vastust.

Žürii üksmeelsel hinnangul osutus tublimaks e-poliitikuks Marko Mihkelson, kes on sotsiaalmeedia täpne, operatiivne, aktiivne ja mitmekülgne kasutaja. Märkimisväärne on, et ta teeb seda ilma kõrvalise abita (nt kolleegidel teistest parlamentidest on sageli abiks isiklikud assistendid). Delfi gallupi alusel valiti nn rahvalemmikuks Kadri Simson, kelle kommentaarid on kirglikud, sisukad ja järjekindlad. Kahjuks ei ole Eestis veel loodud poliitilise sotsiaalmeedia kasutamise andmeid koondavat veebikeskkonda, kus saaks kiirelt ülevaatliku pildi nende kohalolekust ja - mis veelgi olulisem - aktiivsusest. Idee lähitulevikuks!

Sotsiaalmeedia kasutamine puudutab ka era-kondi ja parlamenti tervikuna, see on muutunud riigiinstitutsioonidele järjest olulisemaks suhtluskanaliks. Ka Riigikogu Kantselei teeb esimesi ettevaatlikke samme.

E-parlamendi raporti (World e-Parliament Report 2010) andmetel omavad veebilehti pea kõik parlamendid. Noortega suhtlemisel kasutatakse tavalist veebilehtede kõrval interaktiivseid mängu, ajaveebi ja sotsiaalmeediat. Raport koostati 2009. aasta uuringu põhjal, milles osales 90 riiki ja 127 parlamendikoda. Sotsiaalvõrgustikke (Facebook) kasutas 13% parlamentidest ning 14% olid seda rakendamas. Euroopa parlamentidest kasutas ligi 20% Web 2.0-l põhinevaid teenuseid.

Euroopa Parlament kui sotsiaalmeedia aktiivne kasutaja põhjendab seda vajadusega leida auditooriumi ja suhelda, see on võimalus e-osaluseks. Sotsiaalse meedia õppetunnid on: usalda avalikkust, ära karda eksperimenteerida, kontrolli siiski olukorda, ole inimlik, kiire, konkreetne ja aus.

2010. aastal moodustati Riigikogu Kantseleis töörühm, mille ülesandeks oli analüüsida kodanikuühenduste ja huvirühmade Riigikogu töösse kaasamist ning teha ettepanekuid kaasamise meetodite täiustamiseks, seda ennekõike komisjonide seisukohast vaadatuna. Aasta lõpus valminud aruandes on loetletud mõned e-lahendused: veebifoorumi loomine, kus arutlusele tuleksid teemad, mida komisjonid kavatsevad tõstatada olulise tähtsusega riiklike küsimustena; komisjonide veebilehtede arendamine; RSS-uudisvoo tellimine teemade ja märksõnade alusel jm. Sotsiaalmeediat kui olulist kaasamisvahendit aruandes eraldi välja ei tooda. Loodetavasti realiseerub töörühma ettepanek luua raamistik, mis mh hõlmab kontseptsiooni e-kaasamise arendamiseks Riigikogus laiemalt.

Internetiajastu mõjutab nii inimestevahelisi suhteid, poliitilist kultuuri ja kommunikatsiooni kui ka parlamendiliikmete suhteid kodanikega. Muutuste kiiruse tõttu on keeruline prognoosida, millised võimalused ja sotsiaalsed arengud meid ees ootavad. Selles "ühendatud maailmas" on parlamentidel head võimalused inimesi enam ja sisukamalt kaasata ning täita tõhusamalt oma ülesandeid. Sealjuures on nii väikesed kui ka suured parlamendid samade väljakutsete ja võimaluste ees.

Sotsiaalmeedia kultuur on alles varases arenguetapis. Pooldajate sõnul soodustab uus meedia läbipaistvust ja avalikkuse kaasamist, kuid skeptikud peavad seal toimetamist ajamuhukaks tegevuseks, mis muudab poliitika mänguks. Sotsiaalmeedia koos eesmärgistatud tegevuse ja strateegiaga on tõsiselt võetav vahend, ilma selleta aga mänguasi.

Praegu pakutakse parlamendiliikmetele infovahetuseks kodanikega mitmekesiseid võimalusi, mille kasutamine eeldab mõlema poole valmisolekut, vajadust, tahet ja oskusi. Võib eeldada, et lähitulevikus hakkavad parlamendiliikmed ja parlamendid uue meedia võimalusi üha enam kasutama. Kuidas see toimub, mil määral kodanikud (sh noored) sellest huvituvad ning kuidas see muudab parlamendi tööd ja suhteid, näitab aeg.

Siiri Sillajõe

Riigikogu Kantselei õigus- ja analüüsiosakonna asejuhataja